

3717-a

Львівська державна наукова бібліотека
 ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
 Фонд 45
 Опис IV
 Од. збереження 4660 Дідуши
 Папка 66

**ПАПКА
 ДЛЯ
 БУМАГ**

*Урбанська, Вікторія
 (Urbaniska, Wiktorja)*

До батьків

1887, 1888, б.в.
Золочів, Перзатино
м. пол.

39 лл., 130 стр. (27)

Урбанска, Виктория
(Урванка, Wiktoria)

Листи до бабиц

1887, 1888, б. 9.
Зелогів, Перзагмо
м. пол.

3 9 лл. 130 стр. (22.)
В г. 2. 1 фр. м. м. м.

120

1
Kłoczków $\frac{18}{4}$ 87.

Najukochański Rodzice!

Wszystkie listy odebrałam; i ostatni od Toci w tej chwili; pomimo osiągniętego celu gromada drzące w sobie wędkę rdań ogółu niewypracowanej słabości szczęścia, westchnęłam do mej dawnej wolności. Wczoraj zbiegło mi wesoło parę godzin; bo około ósmej godziny rano stojąc w oknie gorliwie kącika wyprzedzaniem much; uszy dosłyszały znane mi stapanie i wkrótce biały łepok Abdalego wybiegł z akretu; wyjechałam, oto Piotrus' przyjechał, przywiózł prosiektko i różności. Cały dzień zabawił, i pod wieczór odprowadzonym przez nas aż do skrzyżtu na prywatną za klasztorem odjechał.

Pierwszy dzień imiwa był w Sobotę na rynku 60 i coś kłyp nie stych bo początek; tak zdaje mi się; może mi się pomieszało z słowia, ludźmi. Murkosia była; nabierata i pojechała, chciały agrest sprzedać bo biedna Paranka tak się raz objadła zbierając dla niego; że w godzinę do szpitalu ją wzięli; gdzie dotąd wyprawdają, niedojrzałe jagody.

Pisali byli Lukasiuwirowie x Wachosze, dowiadując się czy jesteśmy w domu, bo chcieli odwiedzić namiast odpisu siadł Petrus na konia i odpowiedź odwiózł.

Mita, winyła, potarzona x niepodrianka miałam w Sobotę; znieczona porankiem x był uchlwym skorzystam ze snu Sydora; i xaglebitam moją głowę w poduszkę, takie; xaledwie xankne, "Tara powiki słyszę gwałtowny rumor w sieni, rrywam się i nadsluchuję, czy też Sydor już powód bada, bo tuż obok jego pokoju; a sama musiałabym ubierać się w szaty; po chwili por naję głosy Lastowickich i Plomcia x Pollipie, powracali oni z Ukrainy; wstąpili do Prujcia; i jadąc x powrotem do domu; xaledwie parę mi "miał mogli pozostać bo dwunasta bita. Gdy powstał do pojeżdżania, Sygnurist podaje projekt ze zostana do nocy, ale jedyni razem do Podhorze, bo oni tam jeszcze nie byli.

Jednogłosnie przyjęliśmy plan; zjedli x namni objad, wskrytko się uwaro, bo robot nie trudny, mięso x chrzanem także nie xte wypadło; ale nie myślałem jeszcze o nich rankiem, wyryta "tyjny x Usia w księżce x struwał x butka; spru "bojny ucklam, i na wspót xabratyśmy się

2

do tego arcydzieła; trochę za dużo wody zaka,
„leć zrobiło; od góry do dołu; porzuciła swej
twardości, i nie małych rozmiarów potłumie,
„tych rostat, w nadziei że droga dalsza i
ruch choroby odsunie. Potem Pomio się
pożegnał bo zdział po linii która do Pod.
„lipie zabierano; a my na fiakra; z Tawercy
na przednie, lipiny razem z matronkami
jechać mogły; i jarda-petna konceptów
na których panosze nie zbywato. Zygmunt
ciągle się podnosił; i zapuływał z „czy
on kiedy siedział na tej tawercy, bo on
bardzo miła; zuspetnie moja kanapkę od
„gniotłem sobie. Okolica bardzo ładna, tak
mi przypominata że koto Senering, że
przenosiłam się tam myślą, dobudając
moim towarzyszom kartować z mego zamysłu
„lenia, że moja wina, że naukowo mnie
błędnie po operach wyiszych, zachwycać się
cudną naturą; a nie o posiomych narowach
ludzkich, do których w dzisiejszym potocieniu
muszę się najjaś i przetomai. Nie dziwnego
że mi trudno przychodzi.

Lamek wspaniały swierzatho utrzymany, piękna
bogata zbrojownia; zajeta mnie; dalej licany

zbiór portretów i obrazów, między innymi je-
„den trzeci wybornej przedstawia on chłopca się,
„drugiego miłobale na tańcu z głową zwiśzioną,
w brach z zadowoleniem; a na jego ramieniu
ohydna mata matpka, z czoła troskliwość, znu-
„kająca w jego długich kędziorkach ofiar które
zimiściada. Dzieło to Murilla oryginał.

Dalej przebiegliśmy apartamenta w których Pan,
„głusko przyjmował Rudolfa ozdobił turkami
namiotami, i porzucił przewodnika; przeszli
się po odryszonym parku, i zdzieli z powo-
„tem; do Lassowia karaliśmy dać chleba, z masłem;
i winem które mieliśmy ze sobą; ^{wanieglisimy} podanie
wzajemne za czas tak przyjemnie spędzony.
Do 10½ przegadaliśmy, Madria robiła matę za,
„kupna i odjechała.

Przy Konstanty wpaść do mnie na dworskiej;
z Przyjem Mierystawem które na poczcie, Wi-
„ktora do Jarzowie zdzieli.

Zanim się na weselu kucniejsze; restauracja
domu korupletna, pasadki zostają farbowane
ściany tapetowane. Co się tyry podarku to myślę
ze angielskim jej były w gnieście wschodnim
obrus i serwety, lub serweta na stół sama.

27
z nią, sama, mówić nie mogę, bo do Podlipiec
wyjechać teraz nie możliwe, choć Strzyżewo pragnie
konię przeprosić byleśmy tylko byli; wypraszam
się bo nie mam ochoty z domu wyjechać, a
i Fryderyk ma tylko ślady wolności, i to słownie
rano musi być w biurze, a reszta cały
dzień z raportami przechodzi; dziś nadzwyczaj,
"To wprawdzie bym napisana gdzie chce
pozostawać; gdy w czasie wojny Fryderyk zabije,
czy, czy znova na co się zasnosi? Od
pierwszego naprzemieruje gazetę, dziś tyle
wiem o polityce co turecki siviety. Tak Drogę
Tato myśli;

La Drobicarki z Karis-bararu rozciąka całuje kochanej
Abanice; Koci pysia; wszystko cato doszto, Szampa,
"na wychyleny na zdrowie paristwa intodgek
w Podlipcach, gdzie być, będą musiata, choć co
to za kłopot suknie, umieriac, czyścić, Ha
Hiki. Kocia Tawo te trudności pojmie; ale
nie rozumnie wyprawiam się z tem przed
Strzyżewem; i lekka bura mię spotkata.
Dziś wybieramy się na daleki spacer; tak
się nasidziatam że się wstydę sama siebie;
gdzie się moja ruchliwość podziata?"

Do Tłoci odpiszę za parę dni, lecz gdy jej na
wolnej chwili nie zbywa miuch mi napisze
znowu coś ze świata bo to pokrępie i odrywa
usnyst.

A teraz ciałujs rozetki Kochanej Mamie i Tacie
od nas obojga i pozostajs przywiązana córka.
Wiktoria.

Tłociu sciskamny.

Allez tam gorzco byci musi, bo tu spickota.

Kłoczków 26/7 87.

Najukochaniejszy Tatho i Mamo!

et wiec dalszy ciąg moich chwil xbiegajacych w
 Kłoczkowie; rano wstawanie o w pot do piątej bo
 Frydor wychodzi po piątej na ćwiczenia do których
 przesunięty napowrót został, dostateczna ilość
 biurowych urzędników, a miewa i intrygi zastraszo-
 nych koleżków którzy się obawiali by on lubiany
 przez pułkownika najwyższe miejsce tam nie
 strzymał, przed jego powrotem postarali się o zmianę
 szeregów; dając za powód że ich jest już za wielu,
 i kilka dni temu dostali zarządzić uchylenie swoim
 ćwiczeniom od Württembergu przed tym i pułkownika
 milicji musi, a zatem pijerny ówczesny
 przy drzwiach otwartych i on odchodzi, słyszę
 trąbkę bo koozary blisko, i poszedł.

a ja xabieram się do porządków x Olesig by swawie
 kopsasa nie wyrabiał, xagłodne, do Kurcaat i
 prosizca, gdy prochy osiąga scieram, a Olesig
 wysetam po niego; i te same historie co x
 naszym xeksktorem, proze i upominam
 tę pania, która już dwie kamienice zarobita.
 Gdy powróci jest isna, następuje wypędzanie
 much i xpuszczenie stor bo upaly mierznoine.

Pogadanka o objeździe; ona gotuje a ja zwracam
nie oko na garderobę Frydora by miał suche swierze
odkienie gdy powróci i wysusze guziki; jak to
przy Liberyi bywało. Podróżna dziewięta stara bębni
o dwa oka mniej zakwyczał; histonooz się pojawia
a to tam panie jest to - Do kogo? pytam. Do
Pani Dobr. kucik. Porywam siadłam spragniona
i czytam, tak dziś postatam od Cioi Młoi i Henryka
ona się nieco lepiej i ubolewa że pierwszego już nie
„oi powracai. Julianowa Torczyńska z córką to jest
Ponieważ, już chorą ^{sa} w Krymicy; Torowa z córką także,
a Lucyna zabawia się wycieczkami urządzanymi
przez Sintera, z luksem i zagranicznymi; ostatnia
odbywali do Tynca gabarem płynąc; udekorowanym
i przegmatkami zastawionym, ale to nierawod,
„nie drugi raz opisać Cioia sama bo wybiera się
pisać; ja mój opis ciągnę dalej, ogień przyśka kelan
„ko się napętnia i prasowanie szaty na objazd
lub zakwyczał aż na szóste wieczor bo o tej dopiero
na spacer wychodzimy.

Nim to Wikcia zrobiła już dziewięta, Młoi
siadanie przystoj pan powracai będzie wotam.
Gładzi moja chęć bo w pracy to wszystko dżbem
staje chłupie się woda, której mam dosyć bo był

Deszcz gwałtowny i w balje natapatam; w pół do
jedenaściej Sydor brzdęka idzie! przebiera
się zjada sziadanie i kładnie się; a ja
opowiadam aż wreszcie kasnie, odchodzę i biorę
ulubione cerowańka szarny, naledwie spory
dziure natatam; oho już ^{Wiktora} chodź tu
chodź wota. "Dz-co chcesz pytam" "Totoż rękę
na głowie bo jak lubię widzę i czuję to kasne,
spokojnie" "Stoż nie miała baba kłopotu niuz
sobie i on spi. Dwunasta wsuwa się postać
"książka" co potrzeba" Melituzę pokornie
do pana porucznika co beschäftigt na
dziś nie mamy. Budzę go, podaję księży,
wstaje pióro i pióro; wychodzi oddaje księży
i xapowiada by o trzeciej w kasarni byli.
Łodkina pierwsza objad, potem on wyrabja
różne kawatki służbowe, obrachowarna wielu
siudni xamknieżych, wielu trafito do celu etc.
By mi się miłczenie x siudni wotam okłoda
papieru na te maxaniny i. t. d.

O trzeciej wychodzi i o czwartej wraca czasem
później.

Przed paru dniami przerywają nam spory
"nek potudniowy" kapitanostwo "Kiesler"

I wielkim trudem nauczyłam Olesia kapitania
„Thogo maru za anasowai” Gdy nie mogła wyrazu
zapamiętać napisatam na Drzewiach i już teraz
umie. Ale wracam do kapitanowstwa niepokoj-
„ni ludnie, tym nas zmusili do rozpoczęcia smud-
„nych winyt w pierwszej chwili wypatryliśmy się
na siebie co to znaczy kapitan u porucznika
fenomen. Pani młodziutka jüderke z Czernowie
kapie bogactwo; w attasach und Fächer dabei takie
stocony tudy i tudy. Thonwersaja niemiutka
pierwoz, batalijs ni i'e przebytatam, on poruci-
„wy starszy stowick, ratuji po rekach bez pamieci
takie iudek. Po kwadransie poszli, za niemi
wchodzi porucznik „Feigus” takie niemi
już mi język bokiem bolat bo ten niwo st-
„nij posiadziat. Gdy odzwet naradzamy się
ze dnia koniarskie winyty tesa odbyc bo nas
kawstydziac' beda. Thoto w pót do trzeciej wybraliśmy
się naturalnie do Thieslerów, ppi Barberów (judy)
i Eizenbergów mających bardzo ładną młodziutką
córke, ta ofiarowata mi bikieteru cudnych
gwóźdników takie od Maunzera sprowadzonych.
a u Thieslerów sposobem Rumuńskim przyjęto
nas sorbetami.

Na teraz dosyc' pieta wracajiny do Antosioiwie zapowiedzie
„li siej.

Zamiast Antosioń którzy byli, ale odeszli bo on
 idąc do bicia nie mógł się trzymać tej godziny;
 zastajemy z Podlipie Licia, Miesia, Michatowskiego
 Plornia i Thordia, gwaro się zrobiło, serdecznie
 ucieszyłam się twarzą mojemu.

Ale Licia krywa się i wota do księdza do księdza
 Co takiego pytam? Chodźmy do księdza spisać
 protokół ślubny bo potem późno będzie. Jeden
 świadek Trydor, drugiego przytapano Frenela.

Po tej ceremonii odbył się u mnie podwieczorek
 i rek i porionek, i Miesia zabrata nas na łody
 do cukierni. Pożegnanie i odjechali zapraszając bym
 z nami na parę godzin pojechała a nanajutra
 rano mnie odwiedzą bo do księdza przyjadą,
 ja byłam zdecydowana ale patrz na Trydora
 a temu dwie by być. Uspokoiłam się
 że tego nie zrobię. I poszliśmy razem do ubu
 i bionego mego ogrodu wojskowego, lubię go
 bo mi Lasceński przypomniał i mogę do
 woli robić, najczęściej babon występuje i po
 zielonym trawniku latamy. O dziesiątej kolają
 i spaci. Sen od rana samyka mi cały bo zmagam
 i nie wychodzić zaczyna, i znowu stonę na
 pięciu godzinę wskazuje.

W Niedziele koto swartej ujawit sie kapitan
"Saley" przestorony Frydora kawaler koto ceterdziejka
sympatyczna finjonosnja, ale sponura. Niemiec,
poczatkowo jak po grudzie sata rozmowa, ale
w koncu odtrzasnietam i mowiz sobie ze Wilkim
wszak tego poryskaic trzeba, trzeba na bok a
lawic go, i udato sie bo przesiadziat az do srobu
tej nadzwyczaj xadowolony rozweselony odzedt
mowiz mu ze Frydora mczna mnie, tak dlugo
po za domem, ja sama ganz allein. Et on na to
"wir werden ^{schon} acht geben. Biedak ma juz narzekony
od lat 8 in i nie maja, na kawijs, a teraz tem
bardziej gdy podniesli, losy nam sprzyjaty ze
ze mno, przedzj opozat sie zato bo teraz figa by byla
26 tysicy bares glet xadzaja. I rezygnowali x pobrania
sie, i on dalej wolnosci kawalerskiej unywac bzdzie,
xroto wobody tu to studnia.

Wczoraj znowne wpaada Mania ze Stefim i Cicia
po sprawunkki przed slubne, i oprocz naszego ^{kuchadza}
xamowit Strujcio Furgalskiego bo osob bzdnie wiele
rodzina jego liczna, my podziwimy takie.

Urazytam podsnieta, x swierzym chlebern,
pewnie po drodze Ciotka wysiadata, bo x
wielkim apetytem chlebern gto' xaspokajata, wtem
wchodzi, p.p. Eizenbergowie, Barberowie, i Minasowicz

Kolega « vis à vis » zawsze obserwujący jak
trzępi w oknie dywaniki.

Biliński zwany (Bibuta) odwiedza Frydora
i jest w niezwykłym wyteższeniu, «ostatni»
„jutantem” putkownika ma chleb bzejony.

Dziś nadeszło 100 fl. «apornoye» Na księdza, «adw.»
«wolona» jestem że jeszcze miesiąc posiedzi w
Pymunowie.

Tym razem o gospodarstwie mi donieść nie mogę,
bo od Piotrusia miałam list ale o tem nie
wspominał; sadzi że mi już przestano «rajny»
„waci”.

Wiadomości najnowsza że Miewiadowski starosta
xeni się z Ochocka.

Antosiowa na parę dni wyjechała do pani Chos-
„nowskiej, trochę mi to nie przypada do
humoru bo wczemnie że mną, koto południa
chodziła do Kapeli; nie zbyt oszekiwającej bo
«robionej w malej rzeczce Stuczówce; i mnie
woda sięgająca nie wyżej jak do kolana
ale siedząc było jako tako, pocieszenie wyglądała
Tadwisia bo choć siadła nie wiele ujęła.

Stryjancja już powróciła, gwar i wirwar w
Podlipkach bo Olesia się pakuje powoli, a Michatowski
xabiera; odbywa się takie odpoliterowanie jak

unas bo Olesia nieco mebli zabiera, garnitur
do saloniku maza podobny do naszego; ale wymierzyl
u mnie Taylor dwa taburety do fortepianu; za-
„wotatam stolara i karatam xrobic; krajowe
niergrabieuchy admiosti wriast za gotowe sbite tym
kawatkien od stany 7 fl, drzewo jasionowe, czy
bardzo okipit mnie, jesce musze obstalowac
sofke, sta sluzacego ktoren u ksiadza spai musi
juz godzi tam xada x wyposztowaniem ^{tylko} stry „
„dniesi sprejyn 12 fl; ja mu daj 10 fl nie xaduro
jak tato drogi myslu bo xydzi prabuja; na
pryrsy musze bo x tego wyptacitam juz dosyc
a xtoys 30 fl musze.

O kotha pisatam energieny korespondentky i
dostatam odpowiedzi ze wyseta takowe; choi juz
jedne byt dat Fedrowi ktoren byc bardzo moze
ze xgubit; ot ktopota wiele, a bog wie czy do roku
nie bedniemy museli dyrdackie urzadzi bo
casy putk przenosza.

Wenozaj byt unas kolega Taylor. niejaki pan Rudnicki
niekiego rutodrian, chciatby sie o Thozie starać bo ja
zna ze Luowa, ale kiwam glowa, bo choi Oberleitnant
to kancja wysoka xarowno jak porucznika; a
czy sam co ma to nierbadatam, tylko tylk wyptatam
sie ze Gjic emigrant i mieszka od lat wielu w Stoczku

Musiā sie x tein projektom uwieryci' przed Bibuta, a
 ten to gromadka ucha ploteczka, co przy objawie
 ustyszy to Szydorowi opowiada; ja kiwnętam na to
 głowa, mówiąc że czas jeszcze o tem myśleć!

Atle rozpisata sie Wikcia, teraz x koniec, by xacno
 zbierać materialy na list następnny. Tymczasem
 całujemy rączki drogiemu Tacie i Mami, Hoć
 sciskamy serdecznie. Pozostaje kochajaca i przywieszona
 córka. Wiktorja.

Łódź 13 89.

10

Ukochani Podziś!

Najpierw wypada uratować rączki i podnie-
sować za niespodziankę jaką, piękny
miękkuchny szal mi sprawił; właśnie
przed chwilą, nim recepis doręcono
mówiłam że już się teraz nie z powrotem
nie spodziewam bo wszystko odebrałam,
a tak zupełnie dobre nagle spada, raz
dwa leci Olesia na powrót, i ogrozo wa-
sca z nikim, bo już po swojej, moim
zwyrajem dostatek się pozmniejszowi
świadłowi; i zabratam się do przeczytania,
mia biletiki od Olesi już Michatowski
w którym dopytuje się o adres do Podziśców,
na humorze inni nie sbywa, bo oboje
składali się na tę korespondencję, opisu-
jąc porządek życia, podobny do mego z
wyjątkiem że ja stwierdzam ocy o punktach
czwartej a on o ósmej, to też z chęcią
miał brakuje dziesiątej by głowę w podusz-
kę ukryć; w dzień pomimo znużenia
na sen czasu nie mam za co Bogu Dzięk.

Wesela Olesi odbyło się w nader tym porządku, Potrus po nas przyjętą i przeno-
„cował, w niedzielną ranną tylko wyjechaliśmy
i z gościnną z pospiesznym wyjechaliśmy
się w Podlipcach; z przybyłych byli Rou-
„Dzie jego z synem i córką, hoża, panin-
„ka ale więcej, trait węgierska, matka
zatkim prosta po polsku bardzo źle mówi,
Dzie najlepiej, ale brzydki się zasa-
na pochwała z natant ze Prujem, bo
prosił na konferencję i oboje Podnie
prycisnęli stryjcia żądając wksle
na 15 tysięcy które by on w banku zero-
„wał, biedny stryjcio omierzał i
w nader delikatny sposób wytknąć
że ten Olesi posag nie może służyć na
przedsiębiorstwa bo z tego żyć muszą
w końcu podpisać tylko rocznego dochodu
200 fl. Bat się by w ostatniej chwili
do jakiejś sprawy nie przypało. Wreszcie
nastąpiło śniadanie powiększone
Kwintowski, i panami Tornantami

11

to jest Główny & synem prerogatywnym, ale
bardzo dobra partja, których stryjcio
w myśli ten tego zaprosił, i podobata
mu się Lusia, ale to niewierny
jak kanda projektadata Niedzielskiego,
bo przymnie trzeba że mu Borcia i
brzydota i Lysine już dat, sama wzięw
przygotowanego i młodego milenki w obra
„draniu musiatare; od czasu do czasu
w westchnieniu wotatare „cigłkie casy
uwaricie” ale wróćmy do wesela po
siadaniu poszliśmy się ubierać
istna pstrokaćkarna barwa, ja w my
ślubnej & różowym, ogon skróćtarn
i at mi byto katkiem obcinai ale
później podpięć musiatare.

Olesia była jeszcze blutna, i uparli się
był ja welon upinata bo musi szczerz,
liwa rzyke, i potem wogostawienistwo
jarda do cerkwi, przemowa ks. Sawy
proboszcza ellichatowskiego & Antoni
bardzo wzmocota prost mierzona Do
Edwarda, musi on znać swego baranka

xi to lumps. Przepisza, i powrót, objad
długi-długi strasznie dobre podary,
toastów bez liku ze spiewaniem, ogół
„ne bruderschaft; wyjąwszy z Tomaska,
„mi; i spacer z ananasami i owocami
od Wierchlejskich do lasku, nie długo
Ktoczowska muryka, i tańce do
8mej; parostwo intodni odjechali popieśn.
„myrn, Podnie ich, nadrynia my
o Dwunastej, noc chłodna cudna księż
„rycowa nypodnita rauska, i opierwszy
„kucit nas Piotrus' unas, a sam poje,
„chat dalej, poriegnatam korotki krotke do,
„bne wygłozdaja, a Tomka i Lohaja w,
„scrytam nie ja nie parnienka, i ubrai
w krawatki i rękawienki musiatam,
ja w pierw porobitam by ze xuzeraju
nie wychodzić, bo taki pisat mi Piotrus,
On tukt ois do srostej, spieszyt ois bo
xworii mieli a tu deszczel w godniny,
ale xbona slierne, kiedyś tu wybieglam
na tan mej gospodyni, i z xapatam
pomagatam jej w xwieraniu i skita

¹²
2 „Dania, z czego wyszła się bardzo, i śmiała
serdecznie, a ja nerwami się zdrowszą,
bo co ten ruch pokojowy, to tylko z
męzy, a ostywnie chłodzenie po pulicy to
mnie w patyk zarnieni; jeszere
pół biedy gdy się wiersze dostane
do ogrodu wojakowego, tam wyca,
„garn balon i tne, kure gatopa na
mion, kiedyś tu podpatrzyło nas to
„warystwo jedno stonone z Biliriskiego,
Maurera niema wodnoneyo w Lebach,
z tym smam przyjemności rozmawia
bo zna Finne, Abbarze w. ocna, i
rata, okolice, rozptywamy się oboje
nad morzem i wypadkami na
mion, nawety wioy rusinów, i całego
towarystwa stonowskiego, mówi mi
ze woli samotności bo jeżeli się gdzie
pryjdnie gdzie on, parmy to się już
wchodzi na konkurenta, a jeżeli nie
ma tego zarniara to herbata z sobą
przybieś powinnier i to jak najradziej,
a on arystokrata inajstny na przyszły rok
zostaje kapitanem i parenosa, go, s. koda

bo o nim tak dla Thoci marytarn,
bywa u mnie, i lubi Frydora, gdyby
nie ten ksiądz co już zjechał 15 tego
to bym była Thocia do siebie wzięta, na
taką partję to by warto było; wczoraj
mu wspominałam, że dobrze po
niemiecku mówi bo się teraz uprawia,
no zobaczymy o tem później, a teraz
dalej była z nim pani Martinowicz
z synkami i wtedy porucznik Boro,
ruchemie mnie oblat zaktopotassia
ale wyprowadzili mnie przedko z niego
bo (Bibuta) tak zwany Biłiński przagnął
serco, potem ryngiel, a wreszcie partja
w kregu, i wesoło xbiegło do upit do
Dziwiatej, śmiali się z mych dwu
z naczników do rozputka, ale porucznik
mraz i poprawiają, nie jest to tak
tatowo przez kilka godzin prowadzić
rozmowę, a gdy zjechał na politykę
wtory mi się irza, tak wyrazu zbieram
kiedyś tu rozbieraliśmy kucoty, Bismar-
ka o assekuracji robotników w razie
choroby i wypadków, wielkie to przed,

13

„sigarizac, mogace wywreci wplywy”
na kraje sasiedniace, ja tak narzekaja juz
wszystcy na podatki, o rusinow bylo
male starcie, ja w obrone ich wystan
a na to Maurer zrekł „gdyby ci ludzie
znali swa wyznosc to by nie przesko-
dzili na religje nasza, narzekal by
nie zmiernial, oni wiedza, ze jakto
rusin musi zawsze wie ein Fremd
traktowanym byt Manden; na to
skoczyla i z kwestji politycznej
przeszla na sad ostateczny gdzie
wszystcy na jednym szereble stac beda
„my. Przerwatam! bo na ostro i moj
maty ze zdaniem swem wyjechał,
mysle sobie jeszcze do czego przyjdzie
lepiej w kart obrócić.

ette najnowsze odkrycie zrobil Taylor
ze nasza „kulka” to kocur, i bardzo
dzilki saty dzien ptorny kurczaka gospodyni
w tej chwili pozedt go ukaral, a kawa „
„tercio (to prosiak) taki butny ze sianaj
podryt xawiasy oderwat, a ziemie w gorach

Szwajcarzy i jerozolimianami nasmiemil, ze caly
dzien bo kandy mu cos smuci, Bibuta xnosi
lisie i kapusty ze swego ogródka, gospo.
„dymi garznie zbozia, a on tapami na
kardoga i kwicny w niebogtosy gdy
wiekac, obok mam kuraski, ale to
sig stato jedno wiekto i przepadło.

26. tego miesiaca xaczynaja sig ciglicie wie,
„xenia i trwaja do swartego wracenia
potem do konca maja wakacje, xjedza
jenerat Fabricio i trzy bataliony inowia
ze braknie chleba bo piekarny smato,
teraz ronne proby odbywaja, trodz i bez,
„nia jak na dzien ostateczny.

Winyty moje porobilisimiy jux u uszyt,
„kich, pizknie xarak oddali, i spokioj do
xzasu odnowicenia ich, za miesiac,
panna Lepert smita bardzo ale kurwo
sig na smie patry bo xachowata na
Tudora, putkowatkiowa i; panna
Flomme córka lekarza ledwie kionie
glowa, panna Eizenberg patryci sig
niekce nawet, a majstne panienki

ostatnia chciała się wychrześć tak jej
wienka upadł, ładna rydłowienka, siostra
wyszła za Barbera Oberleitnanta rmię-
niowską religję, a jej waja kapie ussich
srebro, bo w salonie w każdym rogu
krajnitki i tacki, a co porcelany wisi
w jadalnym pokoju starożytny w
czasów Njego jeszcze.

Na drugi dzień po ślubie Olesi wstawały
jak zwykle o czwartej bytam koło
wieczora zmieszona i zdziwionym,
wtem słyszę jakiś warkot, jakies' omie-
niny, przecieram oczy, słucham czy
to nie sen, lecz nie - to na jawie, co
takiego-nikogo nie ma, co tu pokazać?
Wstaje zaglądam pod stozę, nie cisza
supetna, idę na drugą stronę i
zaglądam dziurką od klucza na
ogródek, o dzień a tam pełno ludzi,
dostrzegam najpierw Cisterki, no
to nie stodnieje otwieram i zostaje
dużonoż w ruseiskach, oto całe Podlipce

w dodatku «stwierdziłskim» w osob
jedenaście najechali nas. Frydor nadcho
«dzi, gwar, poodręke depena; Lesia jżer
daje konfitury kralinowe które Diatrus
przywiozt; pękt cały stajerek, i biorą
nas na łody do cukierni, chca, byśmy
urządźli wycierkę do sówiński; oni
przywiozł jedzenie a my intodzier, są
ta różni ale polacy gołe jak turecy swięci,
a niemy x terni by rozmawiać; Ich jżer
«kiem bodaj trochę wtadać trzeba; Struj
«zio mówi, Witekcho droga tak co dla
Maniucki; ha byłby jeden niejaki
Skucharzki kapitan ale Frydor mówi że
na meza nie domaga, a on nas odwiecka
i oznajmit że chciatby się ożenić bo to życie
kabalarskie nie nie warte. a ja na to
byłby już i was; beżę próbować choc'
wzypię bo Manicia taka chuda.
W tej chwili gdy list napieczętujs ubieram
się i idę do Towarzystwa xaliczkowego

składam te papierki; ogłosili mnie
tu za bogata, bojs się by nas nie
okradziono kiedy; wieszcie latam od ok
na do drzwi i próbiez.

Teraz calyż raczki Drogiej Elbarnie i
Tacie wraz z Frydorem porostajac raw,
wsze kochajaca i przywiazana córka.
Wiktoria.

O Twoi listy odebrałam, sciskamy ja serdecznie
od Adasia kartke miatam i prosit bym
do Steinfeldu jeszcze raz pisata co juz
wzysmitam, 19 wraca do Wiednia.

Cicia Olenia przystata Chsi broszke i
kulenki topazowe w tym gusie jak
ja od Lucysi.

Atk jeszcze jeden mój kłopot, ale to
Elbarnie uskarze się; marbierato się bic
„lirny ha coś robic” trzeba prac' w domu
bo tak Pam się zachciato; biore, się ja
do tego godne pracke ktora u Antonioni
„wey pieras kosztuje 40 x i wikt piz' rany
na dzien; dwa dni babrata, beunki na tóg

wypożyczają, do maglu gdnies' posetaj,
drzewa kuki, a teraz prasuj nieboze.
A karnektam się tego nigdy nie czyścić
i widke obrachowań wyszło o 40% taniej
niżeli w pracznki w której dosyć tasio
sutuki zgodnitam. Oto kleska.

Kłocków 2/87.

Pochany Tato i Mamo!

List odebrałam i chciałam zaraz odpisać, ale miś nie wierzy jakby nakreślić mam, za co Bogu dziękuję. Do wczoraj trwały manewry strzelanina bez końca, Romcio wyjechał na jedne takie ćwiczenia konne, i tak dzisiaj wkraczał w szeregi walczących, że aż zwrócił uwagę Kiertemberga ktoreś coś do niego mówił. Połt w kasynie zakończył trudny i dziś bardzo odrycha wyciągał nogi, i oglądając zmieszane odzienie.

Wszak to wojskowych wakacje każdemu inny plan nurtuje po głowie; niech się wybiekami bawia, ja usunęłam się bo biedny Romuald ma się coraz gorzej i my z Janem na Heinsy czas ruszają się nie mówimy oczekując kądś dzień końca państwa i truchanego Tybora i perswadyję by wstrzymanie Elbathi na sam ostattek odłożył bo się boję tego co by mogło z jej przybyciem nastąpić, Biliniski poeciwy także trzy groze swe dokłada biorąc moją stronę w delikatny sposób, to prawa ręka moja a wierny przyjaciel Tybora.

W tej chwili przerwać musiałam bo nadchodził lekarz
wojskowy; dobrze że za darmo leczy, bo Pomuralski
mi nie pomógł, pomimo swej miłości na konie, p
„cepta nieśada, i tak wczoraj talerzyk z kornpo
„ten włożył do pewnego naczynia gdzie różności s
i grubsze były, talerzyk poleciał w miejsce sie
stosownie a jamie innych kilka do rzytka s
kupitam, Włesia widząc moja, smiejąca, mnie
takie humorem nabrata.

By odetchnąć nieco wyjechaliśmy wczoraj z Ciutek
„ko, do Lachiego, wybornie ubawiliśmy się i uś
„sziali, małe koniki dreptały szybko dyndula
podskakiwała i w takim tempie rajchaliśmy
przed patac; Bibuta towarzyszył konno, ale
tylko do bramy dalej nie chciał. Wsiadamy
z przysługami bo Ciutekka swą powiewną je
„dną, szata, naczepta się i z korytkiem z suwa
„sta się na ziemię, wchodzimy pod zwoje wi
„mogradu staje przed nami intoda parientko ta
w lokach, miszkie dygi przednią składamy, de
lecz ona z rumieniem uszka, bo to subretka
tylko, A fi nie udało mi się zszepce Ciutekka ot

i krojąc dalej w siemi stoi na strazy stary ka
 wi, merydner i ten powtorzywszy sobie narawisko
 na posunął do aniołów stróżów hr. Ożarówskiej; pod po
 „stacjami pani Kroniskiej siostry miewiały i
 asie starej panny Purymskiej. Po chwili usunęły
 się te damy, i bardzo mile zabawiły, lecz raty
 Saturna Lici nie pomógł; by do Ożarówskiej przy
 „puszczyły, strzegą ją biewalkę, zamykają, listów
 nawet z troskliwością by się nie nadwierzata nie
 „oddają, na dowód swej czułości pokazywały kilka
 „ale listy otwarte i wosytko prosba o datki; na
 „zapytanie nasre o pokój który zamieszkuje z
 „ny wozakimi jedna gdzie indziej i druga gdzie in
 „Dziej uskanata, lecz przy kolekcji zamienily
 „się strasznie obje; bo Licia na kiet wzięta
 „i gdy się nimfa za jedną, kotarz z taszkę
 „wa, herbaty ukryta zapytata, a te drzwi skąd
 „i „prowadza, na to de aniowi do pokoju pani biny
 „tak okrócili hrabine. Pas wybiegł na obje
 „damy bo Liotenka zaczęta te kwestyj roztrażać
 „ka. badając powady tych pomysłów.
 „ta alle a propos Doktora nie ngadnie Tato kto nim

jest oto stary Hassman dopytywał się o wspaniałe
„kishi wielki starowina z suchem bardzo przytępio.”
„nynie to ten po kolei głośno obijają się nasze imię
na potokarnane jesure.

Koto dziewićzej zapraszane gorliwie opisać i pisać
ich; przyobiecując przyjęcia i to z cytra za ktora
bina przepada i gdy jej dźwięki usłyszy to być
mnie xi mnie do siebie wpisici, a ona z radością
by z kimś porównała biedaczka i wczem zamknięta,
obrydliva chirości maluje się na firjognosniach
wszystkich bo nawet i sturby.

Dziś staryliśmy nasze hobby p.p. Putkownikowstwu
bardzo rygorliwi byli, i nowe winyły skitacai mi
tak prawie jak by kasali, a to u Wesetowskich
Budyńskich i Frenlow bo ja sturby dobiegaty ze
wyrzeczono się o mnie, o ta obachciaanka „aryp.”
„to kratho patracie na mnie, damy my jej”

I na mnie to sarno wypato się paiesnyta nas;
ale bytam u nich wszystkich i dziś cicho sie
„dno, te bure mpyry dotaje naiwony putkownik
Serduemie im za opieki podniekowatarn i owalem
o 12 godzinie podrimy. Podczas cwiczen' spotkalam

się tu z Pragowskim Tadeuszem ze zdumieniem
 zatrzymaliśmy się przed sobą, po krótkiej chwili
 rozmowy pożegnaliśmy się; on odchodził z powrotem
 do Brezian dowodząc oddziałem muza, a ja Lesia
 z pięknym koszykiem, nieco się podstarzał.

Tak Bóg dozwoli że Romuald już cały samemu,
 bezdiermy się starali przenieść do innego portu
 obowiązkowego we Fiume; bo lekarz mówił że
 powietrze morskie jestne dla Tybora i karat
 mu się piwo, powitac' morze to marzenie moje.

Miara na lustrze wynosi 60 Centów szerokość już z
 ramami, a długość 1 metr 40 Cent. a na obrzeżach
 42 w szerokości a 55 Długości; treści może być jakos
 drogi jako wybiecnie ot aby coś w ramach wisiało
 to bo przy wyjeździe nikt nie jedno do domu
 odesła; lub tu gdzieś do czasu stojemy.

Pogoda trochę sprzyja morze i w polu przeszkło
 trochę; w Luchian już niktosi posiali.

Najwiecej widać Nowa się i nycje burakami
 które Bibuta z ogrodzie wojskowego naseta.
 Strzyżanica z firsowata całkiem biedny Strzyżo
 z temi niewiastami które myślą że są piękności

i wychekuj, Nababów szczególnież obawia
wyobraziła sobie że młody Weismann kocha się w
niej, a on do Wodnickiej dojeżdża, na izbie
takie sprawy przedzię go Wodnicka jak obawia dostanie.
Bawi tu Herman na sądach przysięgłych.
Czy oczekujemy przyjazdu Drogiego Taty i
Wanny; dzień za dniem leci tem bliżej terminu.
Laprenumerowatarn i Loterkas która także da
spółki materij Narodowej kosztuje mnie 30 x
miesięcznie. Błędoiw tu w tym liście; ale mięk
Drogi Tato daruje bo co pięć minut potrzebują
to wody sodowej, to lekarstwa bo Romuald encwit
i stłukt, to potrawki etc. etc. a teraz Fryd
chodki i gperne mam czas wolny chodź na spacer
kwiatków i nabieram. A więc radość ucygnić
trzeba, satysfymy rzeczki Drogiem Podziem
oboje porostając Kochając, córka.

Wiktoria

19

Lecznio 7/10 87.

Kochani Rodzice!

W towarzystwie naszej Murkosi i dwóch
owych jagomościów pojedaliśmy do Alesowa;
tutaj usiadł w klaszynie jakiś kaszobcy
i plujący w kocio sukcesywnie wysiadł w
Amurze; a Murkosia ruszyła dowcipem
mówiąc że dobre zrobił ale szkoda że
nie zabiał z sobą i tego wszystkiego.

W Alesowie nie nastaliśmy ani nawet
wózka wszystko rozegrali ukruci i ydai.
Latem zeszły z Olesia zostawiliśmy na
dworze a sami per pedes ruszyliśmy
do domu, z drogi postaliśmy fiakra
po niej. W progu mego mieszkania
przywitała mnie Maria Cywińska, i ciótka
chwilke tylko Maria była bo na harjer

podróż, wpięro wtery rany cofając i wyrywając przybycie korsi do Tarnopola, siedziata tu dni wtery naciągając porycenke dwa kros' w banku Boden-kredyt; tem x ptacy dlugi inne. Ludzie mówią, że straceni, ot co x bogactw, xal się na nią, patrząc x miszery xotły x kielit przewidujący katus x trofz. W Krasnym wlatł do nas Słimicó zważając ciekawe spojzenia, przyjechał na staję xboże oddawał bo się przyjął niechciał, i xalit się, że tak pracować musi, pytam się, a dla kogo tak się trudzi? „Dla lichwiarag była odpowiedz“, Kartofli nie xacnął kopai bo inne xboże w polu stoi. Zapytaję co panierki w Krasnym robisz, a byłem pod brana w przejeździe, umyśle ładnie chodzą po ogrodzie

i wychekują, na próżno! Nadzwornione
i Dykurs się przerwał.

Czynności służbowe zaczynają się z tem
lepiej że Sądow Thirej będzie ze mną,
toteż to ten chleb wotkowy; sprawiano
kibę na pożegnanie generała Fabiszajew
we Lwowie; i wszyscy którzy stąd pojechali
na cele putkowskie w rozmarszonych
kolobach dziś puspieronym powrócili.
Lekarz to różnica, a szkieletu zawodem gos.
spadarka lub i innymi. Dziś 130 fl
jak stoto wyściutkich przyniesli dy.
Dorowi bo drugi optacone nie nie mają
do adiazgania. I klamka kapadta kapta.
wielisny na trzy miesiące pomieszkanie;
poniektąd myślę sobie że na drugi smut
one dni zimowe gdy Piotrus' powróci
wexną Stocie, do siebie, bym porozmawiał

miata & kinn; gdy Frydora zatrzymywai
sluzba będzie dluzej, wynadgrozzenie
za nią nie wielkie ale mi chęć by się
od tego dla mnie odsuwat.

W tej chwili zjawia się Bibuta i odrzwo
& melonem; pysz & ryż, tak dojrat ten
przywizionsy & Paszek u niego.

Salon nasz urządziłismy inaczej, a
nawet wy padło lepiej.

Tak na teraz wszystko salujemy zęski
obaje drogiemu Tacie, Mamie
pozostaje kochająca córka

Wiktoria.

Spalato $\frac{14}{11}$ 87. 21

Najdrożsi Rodzice! A wice dalszy ciąg naszej
podróży. W Abbanji nie się nie rzucenie to
dzwonka podroży tylko; po dwóch godzinach
stanęliśmy przed Sufanją; w chwili gdy
Trocholstki zagnat jakas damy i szmilt;
wdaliśmy się do sali jadalnej by rozkole
„wisk praezacji; i tu zeszliśmy się,
po serdecznych przywitaniach zasiad-
„liśmy do jednego stolika. On bawi dopiero
tydzień, i narzeka jak zwykłe bo ceny
podołocnyły, choć goście nie wiele. Dopyty-
„wał się o familijne stosunki Tybora gdyż
znał jego ojca i całą prawie rodzinę, wywo-
„drząc lata wrodzenia. Po to terciej pozigna,
„liśmy się bo chciatarn obiedu park
trochę. Dr. Semere zderwiomy stanął w
sali bilardowej gdy rzucił ryzkat
i podołocnył dopytując się o wszystkie
i winszując mi wszelkich pomyślności,

w dalszej drodze życia mego, żona jego za parę
dni przyjedzie; jest także i dr. Klacz
dnie; a reszta dotąd nikt ze znajomych;
stary Wolkeiss zdaje się być umarł; Mate
pocenił swój sklep do independance
w dawnym pomieszkaniu Puwara.
Kłapisa na Tóckę już nie ma ale ja
Antonio odnowił i swoim ismieniem
schował, starowina tatarscy. Na inspektach
nastąpił ogrodnika; Dat mi kilka flot
krow; Grocholski dodał że to dobrze by
że zwyciężają nie wychodzą. Malentki
prywatny dąpfer odjechał do Włoski;
i rozmawiający się z przewoźnikiem za
parę centów wziął nas ze sobą, robił
propozycję że gdy damy 4 fl to nas za 20
minut do Fiume odwiezie. Non vole
non vole wstamy oboje i na brzeg wy
skakujemy; gotując nogi na pas i w drogę

22

za Woloska, spotykamy wir; xrmoch rapast
nie wiele myśląc dajemy 6 nowych i jedziemy
dobry kawałek; koto dniewia, tej byliśmy
x powrotem xadowoleni i nie bardzo nawet
znuceni. Noc mringta szybko, udaliśmy
się koto południa do Loyda nabyć biletu
i wielki baul oddać; ^{potem} xapstacii w komendancie
pomieszkaniu, trochę lekarza po gościach
zakupienia mleka, bulionu i: t: d. i
o dniewia, tej już byliśmy na statku.
Po pierwsze xbadaliśmy dokładnie kajuta
i jej urządzenie, sturacy wloch; mriatam
xrim ktopot bo chciatam by nam
dat swięcę do rozbrania się, ale mi
nie rozumiat i coś papłoc pokazywał
miejsce przy lampie w sabinie; już x
wrytswana jak mu wczasne do ucha do
volo dormato, non si po per sombro roz
„bierate. Wloch potart ucho i ch cossi cossi.

bene bene. doručiť i po swiecy podreptať.
Triedy statek odbit to nawet nie wierny bo
sen skleit ocny i rano znalek'isiny sie
juz nie daleko Lary. Driwny xbiy okolic,
"ności ze tym raxem ja jedna x pan'
bytam x reszta 20 panów. Ciekawe spojrze"
"nia xucali prxy imiadamii. Z
wojskowemni xawie, xata sie konwersacja
byto ich 8 min jechali do Serajewo, Metko
, witz. Jedni ubolewali, driwny Cattaro
wypchwolali leca najlepiej za kilka dniiny
sami to osadiny. Oriesiatej stanęliśmy
w Lara; tyle tylko czasu byto sie wpadli
, ny do miasta przeslixi sie potokonego
i chcieliiny xawieci otwarty hościot
leca niestety trafiliiny na wielka
wojskowa, jakas uroczystosi, a Frydor
był tylko w bluzce, kiedy wryszy
w parcu mundury przebrani byli.

2. /
tuż kotonos przeszedł w piuropuszu Generat
pocniwa Lixjanosnja, najpierw umierzył
Szydora potem spojrzat na mnie; ale
tak w patryntam się w jego widne potre
piura i medale ie uosmiestnat się stajuw,
„szy uklon i poszedł dalej; a my w
noej na statek. Toż drugiej podano
objad; ja królomatam, pysznie podany-
po 1/50x od osoby, przy czarnej kawie
organizona była rozmowa. Potem prze-
„szadka po pokładzie, i denemka;
gdzż okolica kawowe ładna, ale ta
sama, małe wioski rozrzucone po
górach pokrytych oliwkami. Et przytem
bora. Leszkie o siódmej wspólne kolacja
i o dziesiątej dobieśmy szczegółowo do
Spalato, do tu łobie, niemiaki język
notat a więc trza się po wtošku lub
kroackaz rozmówie; by nam rzeczy do
hotelu zamiesiano; godzina minęła

nim wytađowano nam nasz, a pakię
gdzi najpierw wydawano pakiety po
towe ktorych x 1000 sztuk pierwsi by
by tylko dwa razy na tydzień statki tu
xawija. Ale Bóg nie opuszcza; widząc
nadzie x aktopatanię przybliła się jakiś
jegomości starszy i ofiarowuje swą
pomoc, najbliższy już razem pakiera
i dalej x mandat kassii na komore, do
rewizji, do brodnosnej miury x teryna
na me wotanie, non niente à pegare
wyprawił nas xarak, stanglisiny w
Hotel de Ville - x starego Castello pre
x robionego, dostal nam się bardzo ładny
pokój x widoki x tuż na morze (które
się w tej chwili perli) x tapetami x totami
i sufity przesłonięte drzewem i freską
x dobioony, nad łóżkami duży obraz
„Matki Boskiej“, taki jak u Maryi w pokoju.
Rano ciepły wietrzyk w uwajacy się

przez zbite, szybko obudził nas; ¹⁴biegliśmy
na kawał do restauracji, ale coś tak lurowa
tego nigdy nie pitam; bardzo tania
polewka bo po 10 x porcja zupa, i
jest w amerykański tak przelewać filiżankę
by i spodek był pełny. Puthowick i
kolędy przyjeźli bardzo rzyckliwie Frydora.
Zwiedzieliśmy trochę miasto, jedna ulica
wzdłuż brzoju morza bardzo ładna plota,
mieszkańcy wysadzana, reszta drobne
i wąskie jak wrota. Owoców bez
liku ale jabłka po 5-6 lub i więcej
centów
prawda że wspaniałej wielkości!
Pomarańcze wiele ale kwaśne jęczmie.
W Lattaro mówią że są sady i zabudnie
zbioru maja. W środę o drugiej w nocy
opuściliśmy Spalato jadąc dalej; gdzie
nas zatrzymają tego nie wiemy bez
listy poste restante Lattaro adresować
wypadnie. Dziś przyobudnie siłiliśmy

do stołu przy którym spijał wino major od
marynarki, generał entowick bo odwracając
„mit Tydorowi przedstawienie prosząc by
go również zapoznać; do jest uszczęśli-
wionym że kogoś z cywilizowanego
kraju kraju widzi, mieszka tu la Kucisic
kawaler i marynarka; nie dziwię się - bo
towarzystwa życia wiele ale nie dla
wiedzińskiego przyznawającego do zabaw.
Przytoczyło się jeszcze kilka wojskowych
i rozprawiano nad dobą i niedobą ludźmi.
Tu major dopomógł nam w każdym po-
waniu objadu; wieczorem rozdaliśmy się
znowu on lubi opowiadać a my
stuchac; z resztą wszystko co wojskowe
jeden wzrost przyjął tu tworny.

Oto tyle nowin moich, a co tam
w Tabincach? List obamy i Kaci odebraliśmy
we Fiume. Jeszcze nie dojechalismy
do Shattaro a nabawilismy się kataru że

3) 25
trudno oddychać. Lubię zachęcające Spalato
na zimowe leśne nie jest, gdy bora panuje
to konieczny potrzebne, a biedne kroaty
prawie w gatgankach tania. Pienice
po placach myją i suszą bo wtaż export
krochmalu wychodni. W tej chwili Frydor
idzie do komendy dowiedzieć się o roszkarak,
a ja jeszcze list do Etasia napiszę i
odniosę na pocztę. Gdy się ciotowick
sam zobaczył, i strach odleciał. Dykjoń,
nark w ręce i między ludźmi, byle zdrowo,
wie było. Tak się drogi Taso po
wyprawie miewa.²

Całujemy rączki Najdroższemu Rodzicom
Hannie i Piotrusia ościskamy serdecznie.
Hannie pozostając kochającą i przywiązana
córka. Wiktoria

Coś jak widzę atament mare.

A to daleki kawał drogi ten list musi
zrobić miś do Laszek dojdzie.

Persanjo bei Cattaro ²⁶ ⁸² / 1187

Najdrożsi Rodzice! Mój list ze Spalato już do-
szedł do Laszek; choć powatpiwano gdyż go na-
partę statkowi oddawata taka burza swatała na
mornu, o cały dzień spóźnił się z przyjazdem do Spa-
lato ten z Cattaro i ten z Triestu którym my wypru-
szylismy dalej. Ogodzinie chwarty rano porożnaliśmy
mitych z najomych, którzy nas na statek sprowa-
dzili wieczorem późnym, i ucztę sobie sprawili.
Dzień był pogodny ale wiatr silnie poruszał
Dziwny statek "Fiume" naxodany. I
tu znova wśród grona panów ja jedyna się
zastartam, Na pani kabiny były wspólnie z sobor-
nicim elegancie urządzonym, ale że w samotności
było by mi smutno, Frydorowi wstęp stary famulus
dozwolit naturalnie że reżę nastawit. Do rozmajome-
nie się z jedynym kapitanem którym edziat do Pe-
ragiwo, i oficerem; zaprosili się do mojego aparta-
mentu i obnajarzicali z dwiemi stosenkami
ludu, który cudzierncom nie dowierza, i to tu
osobiscie z prawdziwam, bo żadnej stugi dostai
nie mogą, mówią że aż się poknaja, lepiej to może
która pójdzie, wszyskie tu panie poknathowo same
robily porządki, aż po miesiacu cameriere zastartę.

Pierwszą palmę pokorali nam na wyspie Lesina
dalej mijaliśmy Lissę - Curuolę « Tadrugm mias »,
« tuckim kaktusami obraszniętą, przykry wiatr
musił nas schronić się do kajuty, koto trzesistej stary
« nsiłiny w Grawoxie oboki Raguny. Sam kapitan
jak i wszyscy zażołoleni byli się kółysanie
notato; podwieczór i innie się krecito w głowie,
takie od herbaty dejóć musiatać, powstrzymywatać
się by nie wrozić « wszystkie uwagi, lecz nie wstatać
naraz posypaty się pytania « was ist. » W Grawoxie
dla ciemnej nocy, i trudnej przeprawy przez wąskie
paresmyki wysp staliśmy w porcie aż do szóstej
rano. Spatam i tylko przebudził innie głośno suro,
« wy kapitana » gleich marsch. ! oto w salonie
oboki kajut damskich, w olizęto się dwóch kaden
« to i porokładali się. Pochwili nichto i znów
worełt kapitan wygłosit « pardon Madame!
i wyszedł ramknąwszy drzwi. dla dybit trafit
przepraszał bo już przez sen te słowa słyszał
« Tam. Koto jej wyszłam na pokład, trybor
juz spacerował nas przesłicany, ciepło i wiatr
umknął ku Galiji wjuhaliśmy w zatoke
Lattaro zamnarowaną krainkę. Pastelnowo to

stary siwy odwieczny tego zielonego zakatka, tuż kółko
sterowacym szarych szkat przesuwają się statek,
ruch na pokładzie jakas' metoda para wsiada
sto metode matkierstwo dopiero wczoraj po ślubie jędy
do Cattaro on tam wczoraj piastuje i wienie sobie
staka mata, jędy do postugi, iatuje sie Olesi
nie wazytam, byta by tu swych rodaków emelarta,
bo nie tak trudny ten ich język. Ukre sie bopowto
„ku nie wiele sie wronussie, n.p. gorzce to a nich
„wronce” ciasto - pasta” i.t.d. Dalej jedziemy przez
Bizano, Perasto wszystko małe miścinie nad morzem
potorone, wśród zielonych drzew przeważnie pomarańcze
i oliwek, lecz i wysuwa się Cattaro schłodne
miasto xasiane wiedeńskiemu sklepuciu
lecz maty odbyt mają bo lud w swe wyroby
ubiera się tylko. Przymiesiono nam wczoraj
do hotelu Grav, oczyszciliśmy się i poszli na
objad, zastaliśmy kilka wojzkowych wyśnionych
rang, nastąpiła prezentacja i zarem xawidliśmy;
obytam się z tą rolą wśród panów i wyprawitam
w język niemiecki, ten wyraz wypicy się do kota
„Gnädige, już mi nie trwoży. Podpułkownik powstał
wnomac toast by mi się ta między niemi podobato
i dobrze wiedto, dodając nie szczegolną, raz pułkownik to nas

obdarzył się nas tą przesadą; przytem mówi
jutro odejdzie się wieczór w naszym kasynie, w
imieniu komitetu wnoszę prośbę, by i Pani
chciała wziąć udział. Pomyśl sobie mogą się zranić na co. i Przystąpiam.
Tydor poszedł poprowadzić się swoim wstawnem
po obiednie; znalazł kolegę, polaka Drucowarsa.
A ja rozbitaś wielką pacę i moja szata
jasna „kostium i boden” wyjąłam dobrze i
choć to szataś nie sobą. Pierwe różę i
strój gotów. Leci bieda z fryzjerem, wtośy przez
drogę przesane przez Tydora, tak się wygadzi
i ty, nie jak politura gładkie były. Wcale brzydki
wyglądają, coś z niemi zrobić trzeba, bo bez
kapelusza krótkie z przodu jak z szpantki
na oczy spadają. Dziwny oboje smakarni
wreszcie czytamy napis „Barbiero”, wcho-
dzę pierwsza bo tam gdzie trza powtórka
mówić; Tydor mnie pierwszą wprowadzał.
Leci cofam się, bo jakiś pan wstawni obmy
„dłony w fotelu opoczywa. Stwierzył on na tłumacza
i wyczerpie Tydora oznajmił fryzjerowi byz kole
zaj prayszedł do hotelu Teas. Był to doktor
wogskowicz z którym się potem na wieczorku spotkaliśmy

²⁸
i pytał się jak tam wywiózł się Fryzjer bo był
w wielkim kłopotach nie mając pojęcia jak uresz-
dować. To ten sam mi przyszedł, tylko przystał
do kłopotu, którego stał jak na tureckim kanonie;
po owijak sobie wzięła koszule i rękawiki
ale najpierw krzywo rozdzielił, potem jak zaczął
targać; a ja się zerwałem, a porucznik białe smaty
a przetrząść chłopca wotam, ośmi miente miente.

allo! allo! i chłopca przetrząsnął za drzwi wyleciał.
Wziąłem z trudem moje biedne wstopy i idę
sama z Frydorem do Fryzjera, zastaję samego
i u niego jak ma zapieć, ani rusz w końcu sama
sobie oporadziłam tylko jego przyborami
dał Frydor dwa szostaki i poobładowy przedko-
by się ubierać. Przedtem zrobiłszyśmy wzięłyśmy
z sobą tylko bym choć jedną panie z najemną
miata. O wpół do ósmej surciemy najpierw
kłodzimy bo te wąskie uliczki to zamieszanie
wystawie robia; i trzymamy zamiast do kasy
przed katedrą wychodzimy, a Frydor mi lubi
się nikogo pytać; tak gdy mi za Hugo Stodurka,
to go opuszczam i dowiaduję się o sobie
times is money. Dzwizki muryki tym razem
„zem same do celu doprowadzily, tutaj na ochro,

„Dach stanęłam wó wó mówi Gnädige ob. by
hm! hm! odrywa od Frydora i wprowadza do
garderoby pań; zrewanó ze mnie delie, i wprowa-
„Dra ten sam do sali, usmiecha się z wyprost pro-
„wadni do stolika pani Wildowej która już
przyjanie mi kiwa „ pochwili Frydor prowa-
„Dni generała przedstawi mi, pokornie dyf-
głową bo to nasz pan, on dziękuje ze przy-
„Tam i igoty mi bym się ożeszliwa, i tu czuła
choi' & tak daleka od swoich. Dalej przedstawił
mnie Frydor pani Putkownikowej. Tesure kilku
wojskowych narnajomito się; koncert muzyki
wojskowej, rymunki jak w Abbazji à la minute
poiesony duet dwóch figurek maciuthich &
mielkiem prawdziwemi ludzkimi głowa-
„mi, przedstawiających parę tyrolczyków, raty
obranek brisicit się w ramach metrowych
postaci & papendeklu przykadato dwóch
głowy i poiesone miry wyrabiali. Skadli
się od śmiechu. Dziesiątej powymozono stół
i zaczęli tańczy, wybornie ubawitam się aż
do drugiej, noże skłonie podobało się paniom
i wytańcowywato wszystkie stare dany, które
& ochota poddawaty mu się, jedna kapitanowa

28

przechadzata sie z nim pod rękę z kwadrans
Tak na dawnych czasów miałam po pięć taw
naprawdę zamówionych. Umieszona wymieszana
„Tam się z Frydorem mastrypito znowu ktoś
„Dzień; i o trzeciej głęboki sen skleit nam
oicy. Pano deszen lat strumieniem, a my
do Persanjo jechać musiemy bo w Pomiędzy
stuniba się racynyma. Skłopot nowy szukac'ka,
„rocy bo tódka ani mowy, udarli nas za
milke drogi za 4ft, ale innej rady mi było.
Knater'lisny sobie dniem wpiersu,
pomieszkanie u wdowy po kapitanie od
margnarki bardzo porządnej wotorki trzy
pokaje i gabinet; z wszelkiemi wygodami
juz urządzone za 20ft miesizemnie. Ette
ben kuchni, to też w domu gotuje na śniada-
unie grysik i pane za 2x strucla cata,
zjadamy. Frydor idzie na dwa godziny z
domu, wraca na porzeczonyj naftowej kuchni
smarzynym miso i gotuje się kartofle z
jajami na tej bo masta tu niema i to
zporogwsky czujemy się dobrze, przez czas
nieobecnosci robisz ładny porządek w pokojach
środkowy z balkonem o dwóch oklannych drzwiach

z widokiem na góry i perłace się morze, otwieram
podwoje i stoję zapatrzona w tę urokliwą miejscowość
gdzieby nie taka dżika ale nie ma mi bez ale.
Tuzi do kota marzekaja. Słucham i być może
że i ja tak robić będę, ale nie dziś jeszcze, dziś
„wa pomarańczowe są w sypni ogródki
kur, kotów, i psów bez liku. Gospodyni powie,
„wa ma synka małego ten mi różne przystęgi
robi, jakos' rozumniejszy się i to po wtosku.
Dalej o pierwszej idziemy na obiad do pana
Petrarcki który obok nas mieszka za 30 fl
miesięcznie trzy potrawy i wino. Postaliśmy
ktos' namemu kapitanowi do Lencowa dwie
butelki Maraskino do wyrobu w Larze. Tesce
Trochołskiemu trzeba postać wina „Lisy“
bo się przekonał do niego. Po obiedzie
Tyzor dremie a ja piszę, czytuję księgi,
i znów patrzę z balkonu. Potem idziemy
w górę. Robimy kawę na smetniderku z
konserwą mleczną. Pogawędka i gdańś
czas uleciał, kolacja i spać. Do pierwszego
żadnego prawie zatrudnienia nie ma, wszyscy
„ny na wtop wyjechali, a kapitan zeni się i
na przystęgi miesiąc z żoną jedzie.

I reszta, przeważnie siedzą tu na warcie by
 czarnogórscy rozruchów nie robili, masę fortec
 pobudowali nasi bo druki lud drapat się na
 góry i x tamtaś strzylat na wojaka na
 dole stojące. Obecnie cicho mieszkają tu
 w wiosce Mulla konsul czarnogórski.
 Dnia x tynghisiny jedynej kobiecie tutaj
 x lepszej ofery nasze uszanowanie pani
 Oberleitnantowej, ma synka dwa letniego i
 mamekka w okropny sposób. Cóż dziwić się
 jej bo mieszkają ze sklepstwem w domu
 bardzo lichy urządzony. Swoje meble
 nie chciała sprowadzić bo szkoda na kłtka
 „mieszkanie” leże. Prawdopodobnie później
 sąfną nas stąd znosi do Tary, a kto
 wie czy Puthownik Flakaway nie zrobi
 Frydora swym adiutantem w Spalato
 bo bardzo mu się podobat i chciał bymas
 mieć pod swym okiem. Cóż się by to
 było, eh Bóg nie opuszcza to dobrze
 i tu będzie, daleko daleko to x Golicji
 bez końca się jechat. Muszę koniecy
 bo statek wyjdzie i mój list zostanie

to by tydzień znowu czekał. Adres mój
Persanjo bei Cattaro. A teraz satuje raz, raz,
„ki drogiej Marnie i Tacie wraz z Tydo”
„rem. Ilois i Piotrusia siskamny serdecnie.
Tak tam wypadła wycieczka.

Pozostaje kawowe kochajacy córka,
Wiktoria.

Gdyby już raz nasze szczyty nadeszły to
byłby coś malować zaczęła, bo słone
widoki, teraz słońce się schowało, bo to
góry wysokie bardzo, godzina piąta,
ale ciepło, a u nas śnieg pewnie.

Może się i coś nie składnie w liście napisać

„to, ale nie ma czasu na czytanie.

Do Ilois i Piotrusia nie piszę, bo to samo
by wypadło.

Persepolis $\frac{26}{11}$ 87.

Najdrożsi Rodzice! Już i tydzień mija jak
zainstalowaliśmy się w tej nowej siedzibie
naszej, trochę dużo w pomieszczeniu bo
pokoje duże, a oszczędnie urządzone.

Oczekujemy naszych mebli i drzwi
na dzień nam obiecują, że nadejdą, są,
nie takie jak w Stoczowie, a też odmiana, że
po obiedzie idziemy w górę, lub trochę popły-
wamy do rybactkich osad na przeciwną
stronę zatoki, uważać się wioślować tak gorli-
wie że dziś Snydor na krzyżu stała. W tej
chwili deszczu chłapie, w naturze ciśnie i
ciepło bardzo. Wczoraj wieczorem popłynę-
liśmy do Cattaro; sto zakupić te fotogra-
fje, by mniej więcej obznajomić drogę, Ma-
me i Taty, gdzie my jesteśmy, namacaliśmy
dom z balkonem to nasze mieszkanie, nad
nami kociotek à la Uepinae cel pierwszej wy-
w. w tej chwili wspaniale dalej może nam co z Saligi
przypuścić. rzeczy te by nas bardzo ucieszyły.

wierzki naszej. Pragnęlibysmy by nas tu
choć rok zostawili, ale to zachcianka zbyt
chwytliwa; bo w tej pięknej zielonej przystę-
ni odpoczywają ci co parę miesięcy w go-
ściach już bledowali. Galery to od puchowni-
ka tutejszego, który dopiero wczoraj z urlopu
powrócił, i nie znamy go jeszcze, takie
kudak został przemieszony nagle z dary
do Cattaro, sam a siona z rożkami tam
pozostata, na pewne nie wygodny starsza
osoba naraził się nie chciała. Moja gospody-
ni bardzo miła osoba, wdowa po kapitanie
od marynarki; bytam wczoraj u niej, i poka-
zywała mi przesliczne wyroby chińskie
kasetki, puhanry i porcelane, która sobie po-
przywoziła z podróży. Terkotliwa niewiasta,
i niecierpliwi się gdy jej kaze pomatu mó-
wić, bo inaczej nie bym nie zroszwała,
uemy mnie po wstoku, dziś jej i mierny
zaprosita nas oboje wieczorem, uraczy nas winem

39

wybornym zapewne. Tytuł się odzwierca do
pacientki będą; ciekawam jak się z nim
rozmaćwiac będzie, awanturuje się czasem z
włoskim językiem xadaleko, mnie do wy-
stusmaczenia wotają, potem; krótko sobie
radzę „va bene, bene. non comprehendo niente.
Frobisz, ruch ręka, wynoszę się. Po tu różne
pacientki, kapitanów od marynarki, lub
urzędników różni, przyznać im trzeba że
bardzo ładne. jedna w drugą, tylko brak
ogłady. Szpada w włosach bujnych
w nieładnie utwierdzonych, na prochu
ma przypięta, kolorowa ze włosziki kokard,
wczym bardzo do twarzy. Lud sięgający,
szkami, w nocy i w dzień Towia, tylko, lub
stręglają, drżkie karki, kurpatury i
przepiórki, które tu od nas przyjeżdżają.
jeden d w drugiego wyglądają wybornie i
Bogu Dziśki mój Tytuł nabiera lepszej
miny, lekarstwo jak dotąd pomogło mu trochę.

Ma Mamę dotychczas trochę tytoniu turek,
„którego przekradzionego, wyschwałaja, go tu
nadzwyczaj, ja się nie znam. Od czasu
do czasu upadają do nas czarnogórcy i na-
„skylają się, orepką pokanując to tytoni
to rum i t. d. Lypie tu tanie gdy się coś
„wilk umie już i miemi roz-mówić. 50 fl
„stokylisiny; bo i pensji Frydora i zabaze
które tu kanden dostaje zupełnie dosta-
„tecznie mamy, porrimo sodnierniego aniy-
„wania ptywania. I przysła, jesienią, gdy
nam urlop dadzą; szerny zrobi wycieczkę
do Korfu i na brzegi Grecji, tanio nam
wypadnie bo statek to rzecz nie taka droga.
„Mie to od Boga wszystko xaleiy. A teraz
calujemy rączki drogiemu Tacie i Elbami
pozostając Kochającą córką, Wiktoria.
„Iboci i Piotrusia sciskamy serdecznie, Frydor
obudził się, i mówi że mu się sniło że Mama i Tato
do nas jechali; kacie napisai że Tódka & Lattaro do
Perrazino kosztuje 40 x. Almas statek nie staje, posunęT

Perryagno ²⁹ 87.

Kajdrozi Poodzie! Ojcie kartki wojego Tatj odebra-
 „liśiny, w tasme trafiliśiny na przybycie statku
 który je przywiónto do Cattaro, Frydor dostał
 rozkaz wizytowania tam szpitalu wojkowego.
 Nie mogąc w Perryagno barki dostać bo morze było
 trochę waburzone, musieliśiny pierzo tż wzdriśky
 ni lada odbyć. Dobrym krokiem bo na piaste
 był terrun okliśiny; po półtorej godzinie nieco
 znużeni stanęliśiny u celu. Szurba rajsta
 & kwandrano, ja tymczasem przypatrywałam
 się ludziom czarnym barczystym w oryginalne
 stroje po ubieranych watsajczych się nad brzegiem
 morza, wcale piękne są, te ich długie czarne
 szale które na wierzach zarzucają, tak jak ornat
 to wygląda, przedkassni długimi obszyte płaz
 „czaczery się między nogi. A te ozorkie pantatony
 & otworem na samym końcu worka; któreś fat,
 „dzisto między nogi spada pociesna ich forma.
 Tak siedziałam zadumana na schodkach latarni mors.

„kiedy; powoli przemiósty²¹⁸ (na terasę, laszeczka, w
lecie, bo pod wrażeniem ciepłych promieni
słońca byłam, rozbudził mnie głos pod pulchow.
„nika od Trzynierzi. Chwilke, opowiadałam
mu o śmiech w Galiji i sliżawce, Ljodor
nadszedł udaliśmy się razem na zakupno, jaj,
kasztanów i. t. d. Dopomagał nam w targach
lepiej obznajomiony, na końcu ofiarował 25
sztuk przesłianych kolosalnych jabłek i oficers
„kiedy menaż. Gdy on odrozdł przytoczył się
adjutant od brygady i zachcił by się puszcic'
morem, marynarze są pewnie; nogi bolaty
nas trochę wleliśmy. Poza to jako tako,
lecz gdyśmy wypłynęli na środek zatoki,
silny wiatr rzucił falami prątem grzmoty
i „Wyskawie śmiertelną bladoci' sprowadziły,
„sucha burza nie dobrego mrucał sobie mąj.
„nark „ widok był przesłizny ale „ starego ładu
to też nie zwyczajne na jego non paura.
i kierowałam ster do najbliżiej wuwajacego

się nasypnie kamiennego w morze i bez repliki
 i skotna wykończam, na mna strwożony a
 niby adwainy Tydor, dobre pewnie nie było
 kiedy marynarz do domu tej nocy nie wracat.
 Teraz nogi za pas i pieszo dalej zawotakisiny
 koto dziewiętej dostatisiny się do naszego pa-
 mieszkania, morze tak mniej więcej jak
 w Akbarji przez kalustradę przelatywało,
 gościnnie waznitki wije się tuż; to też nie
 ran obchlapato nas. Dwa razy na tydzień iny,
 „chodzi Tydor o $\frac{6}{9}$ rano i kotniernami na cwi,
 „czernia do Cattaro, a reszta w dnie isrne
 to są zajci od $\frac{8}{9}$ do $\frac{11}{9}$; po objadnie wolne,
 bo kapitan na urlopie, iemi się w Pla i
 spodniewany jest temi dniarni i intoda pania.
 Imieriny u naszy gospodyn byty dosyc' orig-
 „wione, dany bukiki poprzynosily. Czarna
 kawa i maraskinern traktowata.

Na drugi 'dzien' bytam w kosciele na slubie
 jej siostrzenicy ktora ma dwie siostry i wazyt.

„kie zgromadzone były. Co za stroje, białe, różowe
a elegancka młodość, państwo młodzi zaraz w
podróż wyjechali. Z przyjemnością, spożytkatem
na Dobosowo Tądne twarze. Dziesiątego grudnia
odbędnie się kawa w kasynie wicewerek & tańcami
już jestesmy zaproszeni. Tym razem udaje się
że ślubną suknie użyję. Fotografie może już
drogi Tato i Mama odebrali, jeszcze nadeszły
nasze głowy wiedeńskie, ale dotąd nam nie
przyśłano. Na przyszły miesiąc oblicano mi
śluzkę, która ma nawet gotować. Muszę ja,
„kasz' smieci, nie dla smieci bo sama & „szu“
„dorem, wszystko sama najlepiej robię ale
dla równych ranga, którzy się codziennie
„dopytują,“ haben Sie schon eine Inädrige von Urbanitzky
Wenzel & kadetem & kompanji Szjona urzędniczym
wycierkę na przeciwny brzoj do miasteczka
Nixano; nie obrachowaliśmy się & przestraszenia
tworząc się na oko że to nie daleko, pomimo
dwóch marynarzy, kadeta, i mej porwoy

3
bo Frydor sterował ptynzlisiny tam ³⁵ trzy
godzin; przebiegłisiny miesięc, nadrodre
spatykam matę kociętko sigle dokazuje; Tapie
go bo bardzo ładne, nie rozumiejęc co papie,
do kota zawijam w katanke, i przewożę
do siołce; ułaskawione xadowolone bardzo
z podróży morskiej, wagle wydrapuje się
na kolana; ale przesigłte duchem nie
porządke tutejzego; zaraz do kata popę,
adrito i upraszaję go. Frydor gomitwy
ze mirm. Podobniutenkie do kulki, i tej
narwę dostato. List ten dochodzi jutro rano
szkawan kiedy w Laszkach będzie?

Jak tam Płocia spędzi Andrzeja? do
Cici Oloni pisatarn, tu nie znają tych
zwyczajów muszę parienki nauczyć.
Ale z nudnie z rozmową idzie.

Catujemy razki drogiej Abamie i Tacie
Thois i Piotrusia suskamy serdecznie
nie piżę do nich bo nie innego bym nie
miał.

36
Perago 19³/₂₄ 24.

Najdroższa Mamo moja! Właśnie powróciliś-
my z Cattaro, widząc nadchodzący statek
Lajda z Triune, wybraliśmy się barką
bo już nogi z targane trochę, sadząc że
już raz rzeczy nasze nadcoży, tymczasem
„serm kapitan stateku oznajmił że w
Triune są i następnym okretem wyko-
pedzija; tak koto 12²⁴ już w swoich रुपичiach
supyrac' bym powinna. Ila kiedy tak
to idźmy na poczty, listonosz polak zbie-
rający i tu od rodaka szóstki, wybiegł i
wrezył list od Marny - Mniej trwoży
droga Mamo. Cattaro to nie spelunka,
bardzo ładne miasto, więcej ucywilizo-
wane od nie jednego galicyjskiego a
może i ładniejsze od wspaniałego Tra-
kova, handel kwitnie, statek towarowe
się mieniąją. Muryka dwa razy na tydzień
nad brzegiem morza przygrywa, a ludziska

powystrajane się kresy, i inny między
nimi. Dny dni bardzo pogodne to ja
stygający na przestrzał morzem aż na
nasz balkon na którym stoje, czysto
benerynnie, patrząc jak i lud cały tutaj
w piękne, morze; i góry skromnie od
wiatrów; lub rucam okiem na
plac ekweycki na którym czasem uga
„nia Taylor. Dnis wszyscy przyglądali
się ogromnemu statkowi oświetlennemu;
ktorem dumnie u hatasem bo puszcza
„jasc pare, co chwila ptyno, t do lattare.
Czysto handlowy ale i pasażerów bio
„racy, robi konkurencję Lydonm, nale
„ny do towarzystwa tryjesteniskiego. Dobrze
im tak bo darli okropnie na wysyptu
„kiem trochę spuszcza, teraz. Pierwszy
raz w boce, di lattare wkroczył nie
bajac się trudnych przejść.

Dla Królego Taty i Mamy jeżeli by podróż
 xbył nie umęczona to pobyt byłby miły;
 choć kuchnia licha bardzo; ale moja
 kucharka powinna by się nauczyć po euro-
 pejsku gotować; sprytna na oko dziewczyna
 8-go przychodzi; pokój mam miłego —
 Ale dla Słoci pod względem towarowym
 nie tu miśna; każdy żyje dla siebie
 od czasu do czasu rozrywają się koncerty
 „tem, przeważnie ludnie zionai; kto-
 „rych wygodne zony w Łara porostawiały,
 tak dla siebie, jak dla iórek. Mnie
 tu dotąd nie wręktony, tfu! tfu! tfa!
 więcej jak dobrze, byle mnie x Łay-
 idorem nie roztażayli; lecz putkownik
 pomimo że inni narzekają, na niego
 bardzo serdecznie Łydora przyja, i
 tłumaczył się nawet; że gdyby był
 wiedział o jego potowieniu byłby mu

niegdy Cerkwie nie był przeznaczony;
dopytywał^o, czy mnie na synu nie xbywa
i czy xadowolony, x pobytą jestem?

Osobicie nie xnam go jeszcze; ale na
przyszłym zebraaniu w kasynie przedstawi
się, stary generatistko przychylny "lubim
takich wesolych jak ja", za nim wódtu
widnie putkownik, tak to na świecie
dobre wyskaci serce starszego za nim
ciągną i trudny, a mam w tem szczególie
dotychczas, gdzieś parę stów ilegitych i
już xnajomość lepsza. Nowy kapitan
"Preglji" nadzwyczaj wesół; xona metoda
osoba ciesząca się że będzie miała dosyć
czasu by przyxmaki robić, a on je xjadać.
Dotąd objadny zjony xmierni; w liście^o Proci
opisywataam dosktadnie jak dzień jeden;
podobny do drugiego xbiega. Intros wiedziata,
Igor pojędzie na raty dzień prawie do Pinan
by xnajomość x wojskowemu xrobić; a ja
wypnułam wtorek, i pojędz daleko w górz.

² Potem opiszę, jak mi się uda.

38

Tydzior ma się lepiej; i xarówno xe mno,
xadowolony jest. Lima ma się tu xacności
dopiero x koncem Grudnia, i trwa parę
dni, potem powoli nastaje xudna wiosna,
gorąca dopiero w Czerwcu. Gazety mamy
włoskie, Dalmackie, i niemiecką Presse.
Ale to w kawiarniach w Paltaro.

Na Driś całuję xęzki Drogiej Młamie i
Tacie od nas obojga. Ikonie i Piotrusia
ściskamy serdecznie. Dzien' xz dniem list
wypetarne xzej xaz dobiję do Laorek pięć
ich xarem byx' powinno. Nasz pormistrz
bierze się xz głowę i perswadyje że
xkoda pieniędzy. Teraz Ma roz.maitości.
kapitanowej listy dotacza się.

Co tam Mesia porabia. ² Prędzy Kornej że
tak pod ximę xapadł.

A kawcie nie myśla, że w Paltaro ludnie
x ogonkami mieszkają. ²

Wystawienie się generała jest w języku
polskim powiadziane bo całkowicie
posiada go.

Dobranoc bo unas godzina z bije,
misierny list do skrzynki i denem
nika potem Stuga bo jutro wiadzieta.

39
Perzagno $\frac{11}{12}$ 87.

Najdrożsi Rodzice. List oto w tej chwili
od Mary i Taty z dnia 5 oddano mi,
całyjmy rozetki za wiadomości i gazety
które nadeszły. Spróbuję w czasie skrócić
niezdługi opis tego ostatniego zakatka
państwa austryjckiego; choi' trudne to
zadanie bo nie mam stylu gładkiego,
a tembardziej teraz kiedy istna wieża
Babel mię otacza; język słowacki,
włoski, i niemiecki zamęt robi w
mej głowie. Można wprawy nabrac;
ale po całym dniu takiej rozmowy
wreszcie takz mam głowę ciężką i
terkotliwym wstroskiem odpowiadam tylko
mięte „wrnoscze jedno ramię, i dotykając
czka, głowy, i takz porhywam się mej

pościwej ale czasem nudnej gospodyni; ta
która mi «nosi swej roboty» "doła pastusi",
i karmi par force. W wczoraj mam
już moja służba, Soliat dziewcy na
dabnatka "Marietta" gotowa' nieco
umie; i Tris' poiegnalissny naszego
Petrarka, który toje nam nie ratował;
Wiotcie nie na masto categoż rozki do,
«gij» Skamie bo Adas' nawestat mi spora
ilość «Wiednia; a i moje stolarowkie
«reincarni» przysko; już jesteśmy po
Europejsku urządzenni; wprawdzie mate
naprawki były; ale wszystko metelnio
awiecone zostato nawet mate grzymosi,
«ki dotaczono» nam. Szafy wytrzymały,
«w jednej» która suta próżna dno wyto
«mali, ale nie brak tu na stolarach

to też nowe wstawit, po godzinie 208 me,
 inny zrozumieliśmy się w cenie 40,
 „dali. Prowadzając swoje gospodarstwo
 jedźnitarnie z Angorem na zakupno do
 Cattaro, jarnymy drogę, kaszka chrzanie
 po 12 x. Ale karafory za borem bo
 głowiska większe jak Skensera za
 30 x. Prowadzając z Spalato bo tam
 się bardzo rodu. Pizkiny to projekt
 by drogi Tato z Marna, tu przyjechał;
 szczególniej Syreni i dalej ma być
 przesłiany. Ale powrót nie będzie bar-
 „do ponętny, bo drwinie swojsko się
 tu; porrimoxera swiatarni snuje; i
 xarównno jak ten lud przywiązać się
 „można. Mieszkańcy tylko się w tej zato-
 „ce snują, szczęśliwi; i tylko się w okolicznych

nadbrzeżnych miastekach zenię, umiera
jąca - nie wyszedłszy za bramy szat koto-
Castelnuovo, a karmatynię z północy
wypływając rzucają, 4 x w morze na
okup by więcej nie powrócili. Wzoraj
znowu z rana, pompa rozwijał do portu
Lattaro statek konkurencyjny; cały
oświecony; ubrany w banderę; 12 rakow
straty z armaty witaty go. Walka króci-
ta; Loyd zmirył gwałtownie cery; bo
na 3 fl od osoby pierwsza klasa; z tam
do Trejeste, coś nadzwyczajnego, lecz
czy to stugo potwa; nie wiele by w
takim razie droga kosztowała.

Dziesiątego odbył się ów zapowiadany wie-
czór w kasynie; koto 6 wieców z kadetem
Thrainem; styryjczykiem występnis-
my do Lattaro. Wyjazd mój przedwstępny

2) zapowiadał dobrą zabawę; bo od dawny kutki
41
córce pana Petrarci nadobnej "Giowana,
pobiegłarn za Fryderyk na brzeg smolka
by do Tódki wskoczyć; wtem posługuj
się i leż & jednego schodka na drugi wi,
dróg tuż za ostatnim nie & byt głębokie
dno morza, czasu na wstrzymanie
nie mam; kamienie śliskie pod
wiewoń mgły & rozkosze, lecz Bógemu &
"wat, faha lekko Tódka do brzoza pchnę.
"Ta i ja w nią bętarz, stypząc wyc
"krzyk obydwoich parow i margnara,
by potki restarn i spokojnie wsiadarn,
mówiąc że nie mię nie boli; lecz dziś
porządny sienie zakwitł na niebiesko
na nodze; tem dotkliwszy; że do drugiej
w nocy & miednie kopca sa wygrabiała.

w pół godziny przybyliśmy do brzozy; i
wstąpiwszy na kawał; pojechaliśmy, by
na w połt do ósmej udzielić z ubraniami;
Miałam też moja sukienkę różną z niebies,
kinn; wcale pięknie wyglądała; i
bo była chowała sobie na Sylwestra
który już zapowiadają; w tym roku dobieg
nie jak poprzednio moje chłopy;
drobne - wśród tych pyzatyckich mieszkań
now, bo przyznać muszę że miłej
twarzy tu się nie widzi; Dla dorkasi
by mi ile było trochę tuż by na
brata. Ale dziwnie go polubili i
troskliwością stęgli. Lecz wracam do
wieczoru, idziemy znów mi komitet,
my porwa na schody wprowadza drzwi
otwiera i wpycha lekko do garderoby

Dwie minfy sciągaję okrycie papłose znnow
 po wtooku i smokajęc ustami, drzwi
 otwieraję, ten sam podaję ramię i wpro-
 „wadza do sali zapetnionej bo apóknili₂
 „my się. Wybiera stolik przy goręcym
 pienu; i kręjąc się wobowiażka mówić
 chwile; wtem coś mnie dotyka na rękę,
 podaję tęż się raz drugi - oto jenerał
 i prosi bym zajęta pierwsze miejsce
 przy największym stole na środku
 stojącym; prowadni mnie, rumor się
 robi, szepty słyszę; mimowoli kręję
 się kółko pasowy zabarwia mi twarz,
 doo tężęga putkownik się jenerał stary
 kawaler ale bardzo eleganccki cuturek
 rozmarwia; sunie i cięgnąc jakiegoś
 kapitana proci by go przedstawił, ten się

Thunauy ze mię nię una i umyka;
wreszcie, obliwa się i prosi generała
coś tam hon, km, u; ustyszatan
podatan rękę, usiadł obok; teraz
podniostan głowę s'miata; du bist
selbständig w duszy naszeptato; do gło-
"wy języku niemiecki. I tak miało preak
jakis czas, szukając usmiech na tej i owej
stronie; tu Herr general; aber Herr Oberst!
so herr Hauptman! Dojrzatam kroczącego
Tzydora. Niedługo nadeszła pani Oberleutnantowa,
Reimert z mężem, naszumniata tualeto; i była
elegancka niemieka, gwarowo się xrobilo
głosna konwersacja zagłuszata muzyką
grano "Marsch" Wagnera ten który ja
z Abamą tak na cetero rece gratam;
mimowoli umilkłatan; i musiatam się

48
żywo odbić moje przeniesienie w ławeczki
mury, kiedy nagle pułkownik spytał
czy ^{może} muzyka wywiera wpływ na
mnie. Dalej następował kawałek Soupera
"Nierapominajka która Thora spiewa"
Wale a raczej Popuri x Fausta także
gratyiiny i zakonczył kapelmistrz ten
"na piósnkarni swej kompozycji
stozonemii x tnełodzi ruskiej; bo kotomyj"
"ka, xackat, cygamskiej, i butgarskiej.
Gluczne bravo posypało się dźwięnie
tkliwie nastroitej wozystkich. Tony
niechły wsunęta się chuda postać
komitetowego prosiąc by się damy
pod sianę posunęły, bo stoły wymię-
nęły i tańcy zaczęły; wnet jakby
stuba wywieszona, była na komendę

stoly xmitata, i Donau-Wellen w wir
pociagnety; Puthownik byt moimz wier
nym opiekunem, widzac jak plasam x
ochota, mowi, i ja tak tanczytem niez,
„Dys” Ledobytam sie na ostod, i mowis.
Oki gorzej xdzaje sie i Drisiay. „Lata lata,”
kiwnętam na to ręką. A on „pierwsze
tour polki pozwoli pani” sklonitam
głową i x powaga, krecilismy sie; bravo
bravo xawrotat jeneratgdysmy sklonigli.
I ja bym tanczyt ale imnie (noga boli)
dodat krysto po polsku. nie xytam sie
ze on choc' trochy ^{po naszymu} mowi ale nie chciat,
dalej rozmowy prowadzic. Pridny put.
„Kownik ma xone i ctery nadobne cory
w Tarce, xona dostata matego pomie
„xania” tsknoty za krajem rodem

44

x Gracu i już 6. lat jak się wtoczą, po
Dalmacji, obecnie może i zadowolony ze
nie jest w jej towarzystwie. Saba Duxa,
już o pierwszej wstąpił się znużony, i
porzucając się nieco, uskuteczaliśmy do domu
bo i noga niedopisywała, a byli i tacy
dancerowie którzy bardzo deptali; koło
jedenastej na drugi dzień powróciliśmy
do domu. Porządkując ciągle nasze graty
bo się wszyscy z najimi x Cattaro xapo,
wiedzieli przeproszając że dotąd nie byli;
od piątej rano do osmej wieczór jestem w
obrotach; jeszcze wieczorem wyciąga mnie
Tzydor na spacer, ku porcie; być może
że marka portowa się zaplatata w
kopertę. Ale dziwi mnie że dotąd Drodzy
Podróżnicy nie odebrali drugiej fotografii Per..

„zagna wraz z troską tutejszą tutejszego
sta Mary, czej pocenta nie skonfiskowała
bo wystatain $\frac{24}{11}$ jesare, a do Biliń,
kiego poseto później i już odebrał. Demling
kapitan nasz utarowski serdeczny list
napisał z podziękowaniem za Maraskino,
i ilość liści pomarańczowych w które
flaszki były zawinięte; prosząc byśmy
jesare nadstali tego trunku; wraz z
zapasem Süd Früchte i dwiema liściami
kaliczka, do 10 fl. nie lada zajęcie.

Teraz dotychczas tu i nasze fotografie
wiedeńskie wedle mnie nie zbyt dobre;
ale cóż robić już muszę, takie w świat
się rozejść. Tytu listów mam do pisania
do rodziny mej, i liczący Frydora; wszak
Swigta tuż za drzwiami; gdy ciepło będzie

wybiramy się do Cetyrii, tam je spędzić. ⁴⁵

Może konna, nam się ruda; niczego koniki
mają, małe, krepie ale biega; Bóg Tas,
„kawie ochrośia mi; może od porażda,

„nego przez Podziwów wnuka, za co mnie
człeki składam; bo w takich tarapatkach

mogłabyś się przed wczoraszem na tymten
świąt wyprawic, a dziś Tydorowi trud

„no by było bezesennie skrystować —

„Kwas pisat mi że na Swięta wybiera się,
To Łaszek; tam mnie nasze zyczenia

przesłamy. Piótwarka pewnie zjednie.

Być może że następny list na czas nie
dajdzie, byśmy mogli choć listownie z

Kamie Najdrozi Podziw i wonytkiem
naszem zyczenia podzielić, powierza,

„my je zatem temu wiernemu pastwiowi.

Uważam się, pułkownikowi ze żadnych
ciastek dostać nie mogę, bo raz na tydzień
w jedynej cukierni picha, i te rozbiera, więc
chcą upiec kucharkowi w menaży, mu
„wyników i przystat mi przepyszane;
poija, ludwie poija. ile będzie po'x,
„niej gdy jakiś wrok nieokreślony mto,
„doci minie i opuszcza.

Teraz satujemy rozetki Drogij Marnie i
Tacie. Mnie i Piotrusia sciskamy serdecznie,
nie. Pozostaje zawsze kochająca córka,
Wiktoria

Trydce przyniosł mapę wojkową bardzo
dokładną i zataczna ją by Drogi tato prze-
„glądnił drogę która przeplęwać trzeba,
i gdy opisując będzie miejscowości; tatusie
do uśmieszenia będą. W porożku zataczki koto

Perasto są na wyspce dwa kościołki
do których na nabożeństwo raz w roku
w dniu Matki Boskiej saba ludności z
Poccha di Cattaro xdo, xdo, a cel naszych
wycieczek morzem.

Pernagno $\frac{21}{12}$ 84.

47

Najdrożsi Podnie! Dniś statek nadmniósł równości
dla mnie zatrzymał się w Pernagno i po krótkim
„wał statam na brzegu wyzrekując powrotu Szy
„dora, i przegledatam co na brzegu wynosili.
Dopatrzywszy adres porównam i wstam questo
e mio, paczula nieczego ważna, ba wskazyje
poemistr „ancora Signora“ paczula druga i
pakiecik trzeci; idę podpisyje na miejscu,
kiwam na piccolo wtońszę; każę miś naprawi
by mi gdzie nie umknął, i zdziłam do sie-
bie. Et no keraus przenicó, miłe, kon.
„Litury etc: i czekoladę, pogryxarr cxyta“
„josc pisma chciwie za co całujemy
serdecznie rączki Drogiej Mamy i Taty,
wszystko w dobrem zdrowiu przybyło.
Zjawia się Frydor wszędzie noszek spory wktę
da ax burz dać musiatać bo się przemieszlić

bez surowej przemiany bundzio go boli; bo
tak sobie lekko lekko ciepło mi; ot ten
sam kłopot co x Tatarn. Druga paczka
była ze Lwowa od Mamy Tydora; ale
suponujemy ze to gust Golejewskiej. Bo
bardzo ładny kremowy jedwabny sorti
de bal i zegarek bundzik w formie pa-
lety na stoleku. Przeif nadestat. Za-
pisatam do całej rodziny Tydora posetaje
fotografie. A wczoraj wystaliśmy bilety
do Hofrata x matym opisem xaka, tka
naszego. Strunnowi kupiliśmy popielniczkę
kę w formie łódki x ławy, x kotwic i
aniołkiem wiosłującym, i to w pośród
s oka tuiturnu tyle co 1/2 tt umiesciliśmy
wystaliśmy, wtaśmie na Nowy Rok dostanie;
ot i już Sylwester; wszak w roku tym w
pierwszy dzień opuściam dom i przepe-

48

„wiednia się sprawdziła kom na koniec da,
„leko odteciata; i le nam on nie xbiegł daj
Boże by tylko z lepszym powodzeniem w
gospodarstwie zaczął się 1888 dla Was naj,
„drożsi Podróżnicy, a Słowia by xmalanta coś
co by wszytkim na ręce było. Miałam
list od Durkosi Długi bardzo; ukaza się na
Michasia, wypisatam perorę, dziękując
Bożu że mnie od ślarnakarnych bractwosieji
uchował, tu przynajmniej wykonalności
wystąpić się może; a czy kurka ma jajka
nie troszczę się. Ciężko ludzie nowi, wtaśnić
było parę dni towarzystwo angielskie
już sześć miesięcy podróżujące, dwie
wyciągłe ale nadobne miss, w kawiarni
nad brzegiem morza gdy muzyka pomy,
„grywa xgromadkami się od czasu do czasu,
i x uskami szeroko otwartymi x przyjem „

„noście, przygód się słucha; myślatam
sobie tu by się drogi tato ubawił, co to za
dowcipni ludzie; a humor niezwykły u
anglików po francusku rozmawiali. Dla
Sylwestra jest zapowiedziany festyn z
kolacją i tańcami li tylko dla wojsko-
„wózek, kapitanowa moja, młoda kobieta,
„na w desperacji bo mąż zardrośny nie chce
ją wziąć, tłumaczę mu że zardrość
prowadzi do piekiel a tam wedle opisu
Dantego straszne mękarstwo, a on na
to nie wodzi Pani na pokuszenie” i nie
wiem co wymyśli.

Tutaj odbyć się ogromne nabożeństwo
będą się modlić by Bóg od wojny u-
„chowat, choć boccha di Lattaro bezpiecz-
„ne to schronienie, nasi tylko o kilka mil

wyrusza, by mieć na oku szarnogórców -
to też podwojono im ćwiczenia by wprawy
w tanieniu po górach nabrali; ale bučki
bučki bankructwo; ja sobie moiodkiem
korki podbić na sposób arystokratyczny tutaj
podbić kanatam; i te już cięrać zaczynają,
bo korzystam z ładnego czasu i z moją
Dalmatką w góry ekskursję robię. Wierzący
pierwszy raz przed wzięciem do ręki; lecz
mi przed wlatującą kapitanowa przez
„wata i wyciągnęta na spacer dwie godziny
zbięto i mrok zapadł, dzień na dzień umyka.
Mają tu zwyczaj na Boże urodzenie ciągnąć
gwiazta, gdy się kurzynki mej gospodyni do
wiedziały że i ja coś w tym kierunku
umiem dalej w prośby przez nią, bym
je pouczyła, oto na godzinę pojeżdż na góry

do niej i będą im wykładac', Kupunki ze
swieczarni, batabuchy, bućki i:t.d: suzają sobie
głowę, p bo wszystkie słowa musiatam w
dykcyjonarzu szukać i z pomocą gramatyki
jako tako starać. Ten jeden sposób jest taki:
bierze się trzy xiarka bobu; jeden się nie
narusza, drugi do pół z łupki obiera, a
trzeci całkiem, i z pod okrycia wybiera się.
ten całkiem obdarty, to ubogi nie ma;
ten do pół - to ma troszeczke, ale za ten nie
naruszony każda by chwyciła to bogactw;
poieszne są te dary, gdy się ciągle z
bukiecikami matkami smują, już odra-
„na na winyły chodzą. Frydor im się
po swojemu ciekawie przygląda. Na piwie
ogranicza się całe przyjęcie. Tak tam w
Laszkach Święta zbiegna? Cioteczka pisata
ze spędzi je w Stokowie boi się zimna.

50

Najdziś całuj rączki drżące jeszcze raz na
przeszłość; jutro już kulię sobie ugotuj; bo
nie myśląc że z domu dostanę z trudem
moja Mariet wyszukata mi litę piseniuy,
kiedys tu z preparowatam kluski z ma,
„khem, kapitan nie mógł się adjesi' i ciagle
powtarzał „ lieber den Bauch gesprengt
als dem Wirten was geschenkt; czy tam
w domu wie nie bylo c'est question.

Wiek drodny Rodnie daruj ten list na
zbieranych kawatkach; lecz papier się
wypisał cały, dopiero jutro może w Lattan
kupimy. Teraz całujemy rączki z
serdecznym uściśnieniem drogiego Taty
i Mamy pozostając zawsze Kochajaca
sorka i przywiazana.

Wiktoria

~~odpisanie~~ Ferrigno $\frac{2}{1}$ 88.

51

Najdroższy Tatko! Szybko zbliżył ten rok, i Bóg
dat szczęśliwie dojechać się Ziemiom drogiego Tatki
& daleka pospieszamy & zjawniejsi naszem,
wraz & serdecznym ustatowaniem rozczek, i
Wiktoria przeseta maty obracerek Ferrigno
przedstawiający; widok zdjęty & mogo balonu,
w dalszej części ciągnącej się na lewo my
zaraz mieszkanym. W Asia pewnie także lotu
nie powieznowanie nadzieje, a może tym razem
aby zwykła trójka nasza w dniu na którym
zwykle ziszyliśmy się tak; rozdwojona nie
była on pozostał i mnie nastąpi, może
miejsce nasiedzie, a my tu wychylimy toast
na zdrowie najdroższego Tatki. Sprzenosząc się
myśla, do Laszek które upieć galling lub
kieropatek które tu roznoszą, ale para 1/10.
oszukują mnie, bo się targowaić nie umiem
i ich mowy ani rusz poznać; zakrzywą mnie
pomyłkami stowarni „miskuno, byrdz” i

i xrozuu tu cokolwiek. Płacz, albo umykan
a on lub ona za mną. Święta przesiedzi
„my w domu bo zimna szalata, a w Syl.
„wester taki wisper powstał ze bity batwa
„my o nasz dom, Sydor musiał być dla wypta
„ty bo ma klucza od kasy w Paltaro; ledwie pięta
„to doxełt, siniegt lekko pokryt ziemię i na
„marzt od północy, biedne pomarańcze jak
babki pokurczyły się jammern smarynarne
wyprawiali; igwa dusza nosa nie pokazata,
dziwili się nie mało gdy ja wybiegtałem w
mojej koniuoxynie naprzeciw Sydora, wiate
miałt mnie prawie, x tym walczytałem gnąc
się by mu się opręgi, ale jak mnie batwan
oblat, „awotatałty batwanie „ i do domu
„awroćitarn ledwie dasatałem trzymając się
murów tuż. Ton w krótce powrocił; cud że
mu nie nie xkłodnito, ale o wierowny fene
smony już nie było, kto by ryzykował życie
dla basariiny. W nocy uspokoiła się natura;
i lok Nowy stonice powitata, mały mronik sadobit

kam sryby, a ja odmorotam sobie pake, bo sudaia „
 idis' „tam w jedynym pokoju w ktorzym namkuz „
 tyb „lisiny sz nad wana, z ogniem grzejac skostniale
 wa „ rece i dris mi fatalnie z puchoty, niepamietajac
 pta „ takiego dnia; bez to koniec senny, i niezawisnie
 icho „ dris smamy dzien cudny na stoncu nawet gorzco
 a „ barki powyplywaly byliisiny w Paltaro dla zakupna
 k „ wiktuatow, jeden z wojskowych ktory przepzdnat
 e „ Lureta na forcie w Cerkwicy, opowiadat nam ze
 aba „ tam sanna pyzna; i z kartow w puszkali,
 w „ jedynym sknerze gorniacz sz chmury do
 ate „ pokoju a drugim wypuszkali na takiej wyso,
 ze „ kosci potozona. By was pogodny potwa, stanow
 tuan „ cho wybieramy sz do Cetyrzi na ruskie swista
 u „ tam z parada obchodzone. Pezorni puchoty
 sis „ z nasza stuzacz pocznia dzienowca, i bardzo
 ne „ zyczna; namyta sz gotowai i dotad naidowolona,
 e „ nader jastem. Treba skorzystai z okoliznosci spry,
 e „ i jajacych bo gdy wojna sawierusz gtowy, to ile
 a; „ bedzie a pisat nam w sekrecie kolega Ljydnar z
 ddat „ L. ze przygotowanie wielkie robia wojsko gromadza.

"höherem Stand", Unus dotąd spokoj, tylko kapitan
zamysła swą żonę odesłać do krewnych do Pawła
"iż", w milczeniu patrzy na tę miłość niemiecką,
"ha, inaczej się zapatruje na życie, bo ona
czemprowadzący o wyjeździe myśli nie turbując się
o niego nawet; co kochany tato robi."

Moxie się zobaczymy; tak na miesiąc to tu już
pistunie będzie. Luźniakom w Cattaro pracownik
ubiorów czarnogórskich darnobich, co na pyzane
hafty i materia, chciałem sobie taką koretkę
podobną do naszej wiejskiej płożniaki tylko bez
zakawoów i do gorsze kupić; a białej węgny szoterm
wymywaną, ale naspiwali 50 fl. a szerekim pastwin
i katanerska. Pokazatom figz i dalej powtarze.

et teraz całuję rączki najdroższemu Tacie i Ubarnie
Thocię i Piosciszarze serdecznie, koniec bo Tydzień
coś także wypisać pragnie, pozostając zawsze kochającym
ciotką. Wiktorię.

Zasetając serdeczne życzenia i uatrwanionem zwręki
iferem dla Taty zostaje

Twoim kochającym dzieciem
Ludwik

Perzagno 5/89.

53

Droga Mamo. U mnie odpowiedź następuje przedko list
Mamy do bratam wczoraj, jak zwykle dwa razy lub
i więcej dentywarre bywają, skądami je sobie na nagrau
kto bika, i wieczor dgrzewam wiadomości; a jst ich
dosyc' bo wdina Frydora obdara nas listami; Golejans,
, ka napisata na sucho iymac nowego roku a jdy
Fryder przezytat raspiewat te unang Tatuwi piunk,
rany najasa, sz od (orac) wyraz nie estetyczny ale naj,
tadniejony x wysotkich wchodzących w te swrotki.
alle lepiej to nie mied' duino piernizdy, bo sie, potem
jakas' szciwooc' wyradza, niedbajac na sposob byle je
wyspkac, my smamy wsmiare, i jwi tu margwa
„ja mie skazpa bogactka, bo sie targuje; by spoj”
„wrenia dnikie rucane mi przez arystokracje pokro”
„mie, jedna biedacke obietam wspierai i 2 fl
mieszemnie daje, ale to redna prawdziwa ma
brata x paralizowanego i dachu kawatki, przycho”
„wxi rak na tydzień na objad do mej gospodynii, ce
ze ja wgladam do roboty mej stariety wiec sie spoty”
, Kamy.

Wzrostaj odwiedził nas pułkownik, Frydora nie zastat
bo był zajęty; rozmawialiśmy o różnych rzeczach, w
koncu o Kłusowie udeiwit się że się z nim znasz
pokazataśm fotografje na dowód, przygladał się i
Tatowej stroj mne się podobat, o naszej powieściat że
Frydora pochlebiony a ja w rzeczywistości Tarniejska,
wreszcie zerwał się i życzył bym się czuła xadowolona.
Das hängt von Ihrer Güte ab. xaktam niegnajac go.
Tarniejski się i wyjechał; bardzo elegancki utarwitek
a ja wystaxelitaśm xz nim. Spowróciłam do ukoni-
xenia mej pierzyni, x jednej poduszki ja x kon-
feksjonowataśm doxywusny poszewki - i pypure
chrycie wypadło, bo w nocy narzetaśm, pieców
nie masz tylko taka waxe, mosizina, na uszgiel
ale wyptarekajac, nabawitaśm się dmrochów. Wsiona
wkrótce się xacznie, gospodyni grzadki pod groch
uprawia i ja x moja motyka pracuje, gnie się
biedaczka bo grunt twardy; matk mój posiejemy
także; ot jak droga chwama będzie mogła nasienia
jakich chwiatków przystai' to xasiej, choc' wazpie, by
woty bo stonice wypiecke, more xewda i powój.

Pech marny u kotkarni znova okanato sie ze kotek
 sie nam dostat, Frydor potem rodxaju mechtien
 juv po ran drugi odnalezionym; syna sobie wnioz
 „kuzie ale Liga panie mezu nie wgtowei mi
 spray kolebke nuic; ja sobie hop na Todke i
 wyppiewuja, Santa Lucyja, lub odprowadze kotu
 drugiej Frydora do kasarni, a sama idz skierai
 miowke, mam ich duno i Tadne okaniki bo
 mate ale potre. Trobitam mata, skatke w
 salonike odobitam mehen, gospodynica
 kwiat cudownie rowno kwitnacy i to obsypuje
 muskarni. Proto piatij Frydor wraca, pijanny kawc.
 i do kotaji korespondencija a potem sklumerok
 do skostej rano, stonce ostacajace skryt gory strazygo,
 „cej naszego obna budni nas, lub siur-siur
 leje sie „dachu“, a co deszcz pada obaje wyma,
 „wiasny Marietta, stivati“ eco odpowiadai i
 on idzie; a Marietta xprma, krunata sie i ciagle
 tarapaci, xrapa paura i xrapa paura tak sie
 o pana baji by nie przemohot.

Bo dotąd «zostatkim» do porządku przyjdzie mi może.
Tak tam w Lasach Tato się miewa jak imieniny
«biegły».² Z Potwy dostatare bilety «Dopiskami» ad
wszystkich. Lada nie się R. pisat oni wszyscy czymś
techneli nie rzetelnym. Co bym ja «nim» była
robota na wsi, br. ! «Nurkosi» opisatam.

A teraz całkiem rzętki «Najdroższym» Podziorem
Pocię i Piętnusią wiskarę.

Misia mudi tam wienorami opowiadać o «sta»,
«bach» «Stancuskiech», ale muszę się przegraszać
nie my oboje takie w tym pospieszanie
czegus się bali. Taki warjat to nie mile wogóło
robi, i Tyde powoli przychodzi do siebie lecz
się jeszcze czasem w noczy krywa, lecz mu nawose
wytkumaczę że to ja po coś «choditarn» i
dobrze «rasypia» «znawa». Ale po co ja na ten temat
«biegarn». Wty chwili «zbieram» «manatki» i «ptymie»,
«my» do «Pattaro» bo «Triton» nadzwied to ten list «nabie»,
«rze». Do Pocię list «Stugi» «wystatarn» «muciale»
«odbrai». Dziśdobry bo to rano list w Lasach się «znaj»,
«dzi». «porostaję» «Kochajęca», «nawose» «córka», «Wiktoria».

Pernamo $\frac{24}{1}$ 88.

55

Najdroższy Tato i Mamo! W tej chwili nadśre-
statek i oddano mi pakiet; satujemy rękę
oboje Frydor porwał orzechy a ja za nim w pogoni;
w doganie gdy wierzchnia pokrywa pakunka była
materjale rozdarta, zapytywali mnie badacze co
to za ziarno nadśre. Thurnaxtarn inn 30.
„Inaj nanywatarn i tak i tak, ale nie
mnie nie rozumieli, a że to greccar i potra-
ni czasem ludzie, obiecatarn inn pokanał, co
też później wyszło. Nasionka wnet zasnijony
ziemi mało ale pulchna powinna inn
słuzyc. Czas ciepły nawet bardzo, są dni
chłodniejsze ale tych mało, w pokojach
chłodno to też na werandzie przesiaduje,
inn ogrzewani promieniarni słońca bo
w południowych pokojach maary je tylko.
a te składają się z korytarsa, sieni, i gabinecihu
niej słuzacej, który dla Proci prawnacarny, i
Frydor uktada jakby urzędzi. Dla Taty
i Mamy apartament jest parady. A wysi-
ski w góry, łódka po morau które w tej chwili
sroco burzy, i ryby na które z widarni snatuje
ukrywa, te pobyt uprzyjemniaja.

W Wiedniu 22 go pierwszy raz musiałam się rozstać
na cały dzień z Fryderym, bo pojedział do Binaro
miasteczka o dwie mile odległego, by się zannajo-
„mie i kolegarni i przedstawić majorowi.
ekie długo się namyślając, poróżnowany go z ba-
„konu, spojrziałam na błękit niebios i oczymy
gór, gdyby tam się znalazł przełęcz przez
myśl, zbadać co za temi górami. Pak dwa
mantel jak napetrztałam przywieszam,
mej szaricze na plecy i fur z domem
klucz wznany szam schowek wtorywszy.
W niespetna godzinie walcząc z krzewami
drzkiego granatu, porwikiej sienysie dosta-
„tam się na wyzniosłości góry i sądzitam że
na tem konie, a tu o ogromu drugi szczyt
jeszcze wyższy kiwał na smie. Pópoznęty
„my nio, szaricze szniogąca bo szo to sta-
„niej waroosta skacząc po gtarach. Szpitam
winem, i dalej ale szybko, pot wyptajit mi
na szoto szoi lekko ubraną bytam, ale sztoke
piętko jak unas w Lipcu. Wszkie objtam
szczyt, i plackiem siadłem z zachwytem po-
„tężąc w piękny krajobraz w stop szoch.

56

Łoży powoli „miejscachy, i mierzając w urodzajny,
ptaszkowinę, Tary kukurudza, pszenica, i
owsem nasiewane jak przygotowywane były.
zieloności i wegetacja. wzięta jak w buche
naszej. Oto na dole wioska Wogdasni, dalej
Merxewec, Teodo Lepoty, Stoliwo i Perzagna.
Wylizam bo tę drogę drogi Tato na mapie
znajdnie. Powoli spuszczałam się w dół, i dół,
„na wśród lasów mirtowych; trochę lepse „
„mi się wymarzi; wreszcie gościńcem państwo
„wzgnęłam, nie czując nawet zmierzenia
do wioski Teodo, wreszcie druga wylizta jak
stanglissny pod pomieszkarniem brata
Mhariety marynarskim; potraktowali mnie
kawa, ja ich papierosami, w której kupa „
„trzymam na torbę podróżną; w której także
ukrywa się spiczasty ostry iemiutki nóż,
w razie brony. Porównywałam po największej
części po wstoku, bo po kroacku bardzo mi
trudno, gdyż mówią szybko, i składają słowa
pół po wstoku pół po kroacku. Rozpawalam
sobie i serdecznie porzegnana ruszyłam dalej
ciężko brzegiem morza, kawiary, i kawathami
gębk, „stalam się na jedną i w Torystam

do kieszoni, a ona wzdrowała zakażta z obrzydliwym
wymianitarn, bo to w niej masę jajetek było.
Co za wspaniałe sady i ogrody mają tam
wszystko należące do bogatych właścicieli z
Peragno którzy na wynobranie tam przyjeżdżają,
„drapa”. To godzinie szóstej wieczór, z usmiechem
powitałam mój balkon a na nim Tyndra.
Dniewiejs godzin rękę dodało mi apetytu, z
chciwością zmiatałam wsmarżono, na
przód ryby, która, rasso kupitarn, okaza
ogromny bo wazęcy 7 kilo a 50x kilo.
„Tun”, zwana, tak krucha jak młody kurasiak
oto jedzenie dla cioty, ale to znakcie bardzo stwo,
„rzenie w naszej xatoce. Darli się za nią, a
nie datam najwięcej dostatarem, wolimy ryby
bo mięso nieszkodliwe. Stacimy także kilo
50x, ale ja nie na darmo przyjąłm 40x „
„nawiasn z ludem, oto wczoraj wskazan
mi w wiosce Mulla jednego marynarza
którem od Czarnogorców kupuje mięso i
za 28x kilo puznego sprzedaje, ale wchacim
przed finansjerami; abo! moja Mbarito
i 6 kilo na cały tydzień przychodzi bo tylko
w Sobote sprzedaje.

Tu się da Patrycj ~~zadowolę~~, bo miłot nie kon-
 „troluje. Dniś idziemy do Cattaro dowiem się
 o komunikacji statków z Włochami, ale
 zdaje mi się że wszystkie zakrypiją o Porcu.
 Muszę sobie kupić przyborów do robienia
 bucików i nauczę się sama naprawiać, bo
 z szachrajami szewcami rady sobie dać
 nie mogę, tak licha skórę dają, za 14 dni
 dniem; a w oparłkach chodzą nie mogą bo
 tyłki bardzo bolą. Tydor zapisat pewną
 ilość z Pysnanowa z fabryki. Pokaż im
 figę i 1/80 z do kieszeni schowam, tak sobie
 od moich ptacii kaza.

28 mamy wiezorek w kasynie, tym razem
 wystąpię w czarnej jedwabnej, muszę prze-
 „wierać, na ostatnim niebyliśmy i
 wyrzutami obsypali nas bo brak pań
 a i lubią o czymś nowym porozmawiać
 z nami; zawsze z gazet coś później więcej no,
 właściwie wiemy jak mieszkancki obarekone dniem
 i wykręcone, dziwią się i zadowolę nam
 humorów, bo nie wiedzą, że my sami chcieli-
 „my się tu dostać i dla tego zadowolę jesteśmy

zując sta sobie tylko. Wasz jenerał narywa
się ^(Temak) Praxlic, a pułkownik Diel hanowerscyk
nadmawycyż porcywi ludnie. A namiestni,
„kiern, i komendantem Dalmacji Praxiko,
wić. Feliks Urbaniski nam pisat ze polak
Targba brat obywatela w jego sasiedztwie; jest
pułkownikiem inżynierji w Ładarnie. Mówią,
ze i nas w Maju przeniosą, i atowalibysmy
barińo bo nam tu dobrze w tym zakamarku,
lecz kto wie jak by wojna wybuchła so to
z nami będzie, tu amurskiej mata Dampf
sassa lub tender ciągle po forterach rozwozi,
od 24. kto nie stanie przechodząc koto forte
na halt ten stryflarygn będzie. Dotad czarow
ogony spokojnie na jarmarki przechodzą i rapa,
„trują nas w drewno, Dosyc drogie ale tylko u,
„rywa się do kuchni i z węglem miesza. A
te kuchnie nie wiele potrzebuja, ta nie wygod
sie pod kandy garnuszek palic trzeba, ale gospodyni
zabiera się do wybudowania kuchni unas
w korytarzu, i to pica europejskiego z blacha.
Alle nam xapytanie do drogiej Mamy jak
się barszek kwasu, bo kupitam burakow i stoją
dnie; internascie i nie dobrego dotad, a tu nie znają

58
tej polewki. Zamiasz masta, przyrzuwyczajamy
się do smalcu. Świnki są ale małe kuciąte jak
barany. Ławętam po trochu opisując boczki naszy;
ale idzie to powoli bo rajcia mam wiele
ranek ubiega w kuchni bo muszę potrawę
zmieniać i uczyć stuiosę, a po objednie z
Trydorem rozprawiamy, i naprawy nie
brak. Pielną piórę w domu prasowania
dosyć, wieczorem czytamy i uczy się; bo
rozprawiać trzeba inaszej okpiwaja.

Mamy piekarnia któren rozpatruje mnie
wiar ogzewajaję polkoj sypialny, chce
się odwiedzić szej i matę subienkę. Inne
potwierdzenie jest (Lentki Bajra) ale mam gorące
postanowienie bo wiem że drogiemu Tacie by to
przyjemności sprawiło. Ojta senna to mi dobra
dla Taty, obrydliwa Tacieja, choi i tu narze,
skaja na ostre sienie, sny jej nie snujemy, a
wtosi się kuba. Ale pragnęlibym więcej powrócić
do niej, a Tato dobrze by zrobił; sprzedać i wy-
mienić się do miasta, co gospodarstwo bez dro-
wina a wdrisijonych masach sieżka wabka;
i takie zdrowie jak odie Tula nie wytrzymać.
22500
My wrucisimy dosyć i nie nam więcej nie tra

Daj Boże każdej taki los, tylko byś może nie nie
każdej przypadt by on do gustu. A i doocy
obiecane jest strong starej Pylskiej x Bukaska,
choć gdybym pisz wsi miota to bym do
niej nie powróciła.

Perdenny list miatam od Julii Pralowej
odwiedna Elbatke Szydora, i ubolewa że ciągle
się męczy i posie choć na utrzymanie ma
doocy, biedne kobieciśko. Rodzina Szydora
korespondenije xacnestarn, ale x moja wyjaw,
„ony Szyjcia powoli ustaj, utosłowe, nieponie
plotbarskie, okoda pięciu centow. Cy pani
Bartmaniska odebrata mój list. 2

Thocia xapytuje się jaki mój kotek, ho w tej
chwili nadt na stole przedersona, oto taki
jak kotek xupetnie.

Calujemy rączki drogiemu Tacie i Mamie Thocie
i Piotra któremu na list uscisłam pozdrawia
omy, odpiszę także i Thoci. A na wikturaty jaxne
raz „par” mówimy. Szydor xakadrit, i wciaga do
wyturujac polke, uprawia się by dobrze x stawnie
teżemi damami obracać w Polots. Porostaje xawore
kochajaca. Wikta

Elbatka radzę by gdy coś do kucy
do Wikci nie widać x uproszę
jak to wykryje w wato den track mi nie ma.

Najdrożsi Rodzice. Co dowiedziałem się do pióra by
 * droga Maria i Tatem podnieśli się wkrótce
 * naszej pierwszej wyprawki, a dzień mi tak mi,
 „ja ie * zajęć nasuwających się wybrać nie mogę.
 „elle dzisiaj drugi przeznaczyłam na korespondencje
 i wydatam obiad niechaj Marieta sama się trzyma,
 spojrzę tam na zegarek godzina trzysta; no
 nim Stryde powróci list gotów być powinien.
 Skarżę * Cetyrji musiał Tatom już odebrać a
 moze * konfiskowali. Dla ciotki apisu razem
 * parątku (Petyrji) porankiem o ósmej
 rano odplynęliśmy barką, * Pernagno do Latta
 „ro pojechaliśmy marynarza naszego starego, któ-
 ren jedynie był w tajemniczkach w cel naszej
 wyprawki i powoli zaczęliśmy się w drap-
 wać pod górę strumą. Po trzech godzinach
 spaceru znaleźliśmy się w rejonie ^{złoty} ~~złoty~~
 widoki wspaniałe, pierwszy zakręt, ^{złoty} ~~złoty~~
 ginie * a * a o * grozo szmura śnieżna
 kawiasta nad nami, śnieg * smarzysty smaga
 polistki; wszak to nie wielka góra, a to za sobą
 „mia mówimy sobie szmerze bo w nogi zimno.
 Silna wata przemogła, usiwiłszy nas szale w
 górę ruszyliśmy dalej. Dla dobicia ducha Bóg

został naprzeciw „schodzącego osta”, a za nim
czarnogórek. „Dobre jutro” poddawiamy to smaczy dzień.
„Dobry” „Dobryj serczab” odpowiada, a daleko do Niegę
„sa kotko sad” ^{godzien} ze dwa sad, z Bohorn, z Bohorn
odpowiadamy. I ^{marz kalij} ~~zajęliśmy~~ jedno za drugim w
głębokim milczeniu. Po przeprawach przez
kamieniste strumyki stanęliśmy na pagórkach,
medaleko dymito osz z chatup. To Wiegus wotamy
i przyspieszywszy kroku w kwadrans stanę-
liśmy znowem przed jednym domkiem
już stroma krytym; wieś długa rozciąga się do
^{gal. wiosk.} podbieg podobna. „Chwała”, witają nas; już posta-
wiliśmy nogę na ^{czarno-gorskiej} ~~moście~~ ^{gorskiej} ziemi;
przy stole stał uzbrojony gospodarz, zaxcałis-
szy kawy i krusza starając się jak najmniej
w rozmowę wdawać; oni ~~zmiękali~~ nas ciekawa
ciekawo; ale na zapytania odpowiadaliśmy
po polsku, więc nas ^{przeło co} nie rozumieli, albo
dodawatam „niszta” i wruszatam ramionami.
Drugim borem wezliśmy wtasnie do ^{domku} ~~otwarzy~~
granicznej, w drugiej izbie siedziato ich kłik
^{Czarnogorski} ~~spotraktowatam~~ ich papierosami co przyjaśniej,
„ze spejzenia wywołato, i pytatam czy daleko
do Cetyrzy” „ho ho” pist sad „dobryj” „mówi mi jeden

ciarki nas przesady, dwunasta, tuż chmurno śnieg
zimno, ^{Strainy Bi} wyszaki, ^{Strainy Bi} dątaactwiony, dobre usposobienie
papierosami odstąpili nam swe inijosa przy
ognisku stojącym w rogu, a po odpoczynku
ku ruszaliśmy dalej, z ich nogi było widać,
gaci bo dobre to było w ^{domu} ~~domu~~ na pół
godziny przetatac się ^{no, ogródzie w zimie} karak & mieni w wiat,
brawie - tu było to ^{niepodobnem a} ~~niepodobnem a~~
"ko na skutek, tu mieliśmy tyle, co na sobie
to o takiej wyprawie nie ^{miałam wyobrazić} ~~miałam wyobrazić~~
^{wzrostu} ~~wzrostu~~ ^{z sobą} ~~z sobą ^{więcej} ~~więcej~~
~~miałam~~ przybory dla ^{niektórych} osoby
potrzebne w torbie przewieszanej, a ^{niektórych} ~~niektórych~~
w xawiniotku & mego szata pasowego ^{niektórych} ~~niektórych~~
porzucenie i skrotho do buchtów. Przewodny
awo, wioś sięgnąca się & trawierci mieli, dosta
łisiny się na murowany już górkisnie, który
prosto prowadził przez następne niskie góry
do Letynji. Wtem wystąpił jakiś oddartiferus
gdzieś & po na skaty, i przybliżając się tuż
do nas, ^{wotaj} ~~przystaj~~ & impertynencja, co my ^{tu} ~~my~~ ^{robimy} ~~robimy~~.
~~Przystaj~~ sięgnął, do kieszeni niety po revolver
choc' oprócz dwóch ostrzyk mory xadnej broni
nie mieliśmy, ufając w Opaterność wielką,
a ja xawietam iść przedem po wotooku me
^{dos} ~~dos ^{dwano} ~~dwano~~ apowiadając. Patrzył chwile idąc & nami~~~~

potem skończył w dół za głąb i znikł; obaj
natychmiast kroku bojąc się by nas dalej
nie dopadł. Choć na krokiem posuwać mus
„głęboko się, bo śnieg zapadał się pod nogami
„nie a tu w górę i w górę, popiliśmy
wina bo strach opanowywał nas, i dalej,
odgłos drzewków ostrzeżił nas trochę; oto
wózek z czerwikami ugrzązł i skonie wyciągnę
„nas nie mogg; nasi nie znają wcale,
bo wyjątkowo w tym roku śnieg ^{ogromny} ~~taki~~ spadł
od laty nie parniejącej srogiej takiej zimy,
mnieśliśmy i tych biedaków, i spożyli
chwile, beretka pasowa zamigotała śnieg.
„Dni skatarni i stanął przed nami mroź
„tenegryjczytki porządnie ubrane już
starej wotowick; podrażniliśmy się i
zadowoleni z towarzystwa ruszyliśmy z
nimi w drogę szedł także do Cetyni, ~~wygod~~
nam się zupełnie nie spieszą. A więc
porozumieliliśmy się ożkami i bardzo mało
na zapłatania odponiadali; ^{nie mieli nam ee} ~~on~~ stworzył za
dozorem do uprany pół buraczanych
w Rosji długie lata a teraz zamieszkuje
Budę, miasteczko nad morzem należące
do Prarnogóry

Traktowaliśmy go, traktując mnie, ma rozpr.,
 „mnie, i dobre i interesyko pomagat nam
 w kasach robiąc ślady w pierw. Ostatki
 sit wyzerpując na szosie wiewaw, stanglismy
 w lokandnie ^{gdzie} ja karat potonytam sie. ~~W tym~~
 (hutele) poronwieszat rucny koto piera zielarnego
 w którym napalili; posililismy sie, nalezyce
 napisali w księdze ~~zissiercicim~~ ~~Stary~~
~~Teater~~ by w rani jakich podjezoni do La,
 „sucki wdał sie, mogli, opowiedzenie
 (i kaseli kamieniem, nogi balaty
 kandy, kostke wnutarn nadwersiona, sluy
 „kasa iwowa dalmatka & Ragony obola
 bardzo nam była rada a
 „zeta nas, nawet smakiem bawitki wytarła
 i tarapacita po wtooku opowiadając ^{za} ze
 najwiecej anglikow ^{tutaj} przybywa. Rano
 jasne promienie słonca obudniły nas
 ubralismy sie, odryśli jako tako wyszła
 suknie i wyruszyli na zwiedzenie; naj
 „pierw udalimy sie do wspaniałego monaste
 ru. Tu sporatował nas jakiś elegancki bogaty
 miodnian, karat otworzył drzwi wszedł
 & nam i tłumaczył nagrobki, mówiąc

ze trzy narody najwiecej bohaterskie sa; to Grecy
Polacy i my smarnogorecy. Po serdecznym poro-
mianiu Anielis, my zwiadnie kmiarnia miesz-
„kanie skromny duzy dom, ale nam nie
znowolono xadzano bysiny do rosyjskiego kon-
„sula soki prosic o pozwolenie; bez myslimy
sobie tak nie mozna, i w ranygnowalibmy
ze naszego konsula takze niemozliwiny
byc bo Tydorowi nie wolno nosic cywilnego
ubrania a co najmniej to przynajmniej
miec paszport wojskowy co bardzo utrudnia
„ja, w ministerstwie, dlatego chciatam pro-
„sic drogiego Taty, by nam kazat wystawic
paszport w Penemystanach. Tydora opi-
„sac wedle Adasia i ze jest architekt, a mnie
jako Wikis ^{zong sego} more to sie da. Ustawilo by to
nam upiecankę w przyszlosci do Carju.
dla rozumieniem sie na tem; jak drogi Taty w
„mysli to mi napisze, czy to w ogolnosci
mozebmem, bo gdziekolwiek bez paszportu nie
puszczą nas, a staroste w Pattaro nie chcieli,
„bysiny o fatoryny prosic, bo go malo
znanny, a wojkowych nie lubia, zagranicz
i tacy wiele trudnosci w podróży moja.

Alle jedliśmy dalej; jadłoby objad, że w restauracji ⁶²ele,
„ganckiej ale i tak się ptaci, gdzie poznaliśmy
się z dwoma gentlemanami, jeden francuz
bogaty który powracat z Konstantynopola, i
opowiadał o zakupach swoich do umebkowania
domu dla narzeczonej, między innymi ^{wymienić} który
do drzwi na tle niebieskim wstęte hafty, a drugi
ekarnogoria przesłanie mówiący po francuzku
i zaglądujący w oczy. Metkam językiem; przy
wzięciu i uprawa przychodni. Wreszcie o
dwunastej pojeżdżaliśmy się siedli na
koni, i wybornym gościniecem do kamie
„na dwa doży' maza, kraśi nie potrzebują,
udałaliśmy do Piki miejsce zimowego
pobytu księcia czyli hospodara którego
lud uwielbia. Spotykaliśmy gromadki
biedaków powracających od niego z workami
ze zbożem, wspomaga jak more bo nędra
prawdziwa, to też i my w bogostawieni
grosne uważaliśmy. Maty ostrożna przez
góry zbijał i czekał na nas, o trzeciej
przejechaliśmy Tadmę aleję i wjechali
do miasteczka schłodnego, rzeka osunni
przez sierodek, forteca sterony na skale,

Maty pataczyło się o mieszkanie kniżnia, strach
przy drzwiach; nie ma rygorn wojskowe,
„go jak nas uszytko dowolne, kanden
bez wyjątku ma nos i revolver to broń
sata, ani wiszeń ani strzelaniny lud
dniański na potowaniach czas traci. W
hotela posililiśmy się i powoli zaczęli roz-
mawiać jak by się stać do Skutari dostać.
Statek idzie ani we wtorek na ten czekać
nie możemy bo to był dopiero chwatek
tęsa radnie coś innego, restaurator mówi
bipiny następny dzień matym tengerem,
wraz z kniżniem odjechali do Uirbanar
a tamtoż z jego switez koźmi do
Antiwari, bo nie radni jandy do Sku-
tari był niebezpieczna. Trochu cnoto
przygnośta co tu robic? Szaniemy dawca
kawe i namyśleni popijamy, w tem
wpada jakiś smaty xaroznizy xatowiczek
i hatasuje, gdy nie zobaczył (gdys nadzwyczaj,
„najny respekt tu dla kobiet cud xoxiemek
maja, prosi o przebaczenie. Usmiechnęłam
się Sydor poudrowił go taknie i podsunął kresło

3/ ⁶³
usiadł, zataił rękę i w rozmowę się w dat po
wstosku, na tyle usiadałam że się z nim kro,
zumiadałam, wstąpił przybył ze Skutari, a
'Dio gracia, zawotadałam i zarcztałam się
wypytywał. Porucznik obczajomil nas ze
wosypthieson, dudzajac że lud jest straszny
bo w krwi Turka coś dzikiego jest, ale
Na kobiety z szacunkiem, tak jak swiętości
ja uważają, paszportu nie trza; i padał
sposób majscia barki która do Skrajnika
powracała wioski o ceterę godzin ^{do Skutari} odległej z a
kilka ft. i ta nas już do Skutari odstawił.
Tyle niuogody że norował będzierny
musieli w czasie albaninyka; strach mnie
ogarnął pytałem czy "sicuro" a' Dio e grande
odpowiadał. Dał nam swój bilet do kolelu
Psarofagi Greka w Skutari i umiwił barkę
stuga, do gondoli podobną za 6 ft.; dwóch
albaninyków w białych fczach i w szatach
białych z szarym; w ^{krótkich} koczach futrem
do góry wiołowato mię; coś im nagadał w
języku tureckim i polecit by nas aż do
hotelu doprowadzili zaperwiniując że ci ludzie
są doocy' pewnie. Duzdowalishny oiz, na t3

przeprawy piśkielny. Zafundowaliśmy
mu kotaje, xapile troski i spał się, poto,
zyl. Fachzeit nas bo siekawe miasto
Skutari wschodnie rathiem. On raniutko
odjechał do Cetyri ^{włoch} handlarz drewnem
"bacanioli" zwany; jedynie w czarnejgórce
i albanji się znajdującym. Francesco Lambini.
Et my o ismej kajlisiny po turecku miejsca
na rogach w pośrodku barki, i wyruszyli w
drogę, w krótkie kawałkiśmy dai' sobie wiość,
ta i dopomagali by przedniej się poruszać
bo to ciężar nie lada na dwóch dosyc' mi,
i xernych ludzi. Najpierw płynęliśmy
rzeką, potem jeziorem xasiarzym wyspami
zielonemi, na które wywózca kory i owce
i puszczają, na zimowy czas, te same
się pasą i paja w smacznej wodzie jeziora.
Czas był uduwny parowalimny ciepłejšie odnie,
nie i pracowali xaróivno x margynarnami
opierwszej porzuciliśmy się mlekiem, serem, wniem
i owocami x ziemni rancem, i ruszyli xapatw
"sxy papierosy, otowice dopiekato. Milerkiem bo
"jok" była odpowiedź. Powoli posuwaliśmy się

zawołali „Ani” wyzosta kobieta z lampką olejną,
podatą mi rękę i po drabinie wciągnięta do
chaty, po drugiej większej drabinie dostaliś
„my się do wielkiej izby w rogu koto ogniska
siedziato kilku albanczyków i kilka kobiet
które wybiegły domnie podaty rękę i prosili
zasiadę przy ognia podsielili kocyk i podusz-
kę dla weity bo już Sydor siedziat na
dywaniku ^(kobiety) tyłka; sięgnęli obuwie z któ-
rego woda ciekła i powiesili u sufitu;
suknie także im odłatały, a sama ma
wokazanem miejscu siadłam, serce
tłukło się; Bogu Dzięki ze zdrowie sławięto.
Zaczęta się rozmowa po dalmacku bo trochę
inni rozumeli i traktament czarnej
kawy przy nas; malarzka, parcyżka, bla-
zowana robiona do niej sypie się troszkę
kawy dodaje cukru kalcwa woda i
trzy razy gotuje; potem wwarke mlewa
i podaje; kupitam sobie te przynajdy
i po objednie racze Sydora dla przypomnie-
nia świat różnyh, ale nie ma przyjem-
ności bez przykości a do tego w kraju
a more w tej okolicy tylko drinkiej nypętnie

gdzie ani drogi, ani ucieki nie ma,
 nawet wsta pod wieczór. Przed turecki ospaly.
 Ziemia urodzajna, klimat ciepły; a uszytko
 otogiem leny. Potem usmarczyta nam miuiasta
 pot smarnopiki bo to wtaśnie na granicy ludy;
 rybki, jaj ugotowata, sera, chleba, przedtem
 gospodarn przyniosł metatowę smarkę i
 dabanekbyrese obrzye; co i po posithu uszyty
 czynili póżniej reszto ich się 8 pięt nastu,
 i tak patoc przygladajac się nam rozpra,
 „wiali do dziesiatej, w koncu jeden roto,
 „wyt sie i nasngt gdy tak uszytylo kilka
 ja mówie „spat i ktadz gtwę na rzekę”
 dorozumieli się wstata gospodyni roto,
 „wyta materac pypny miški i uszyty
 poduszek i kotore przy ogniu, i tak
 ubraui potonyliomy się, sen „mrauyt
 ony przytuleni rzka w rzekę uszytyliomy
 oni tak przy ogniu popijajac kawę
 spali i gwaruyli o piatij zerwatam się
 „niema śniega pytam, nie ma mówie „
 to dobroj, znower uszytyliomy kawę —
 i uszytywszy orlebnego papierku przy
 padamir rzki na pozognanie gospodyni

z switem dnia ruszyliśmy do Skutari, z
wzdłużnością driskując tym dobrym
ludziom za schronienie i takie sznere przy-
jęcie, o pieruszej przybyliśmy do stolicy
albanijskiej, uświadomiam sobie z pieruszego
wstępu bo moda tak opadła że Podziemie
mogła dobiec do brzegu i parę kroków
płytką wodę przebyć trzeba było; kilku
ktopaków chciało nas koniecznie brać
na plecy ledwie wymówiliśmy się;
wolno z skargą z kamienia na kamień
na bzdę dostaliśmy się, co za gwar, śpiewy
handel, poruszenie turcy w bratych miastach
i spodnicach fatmistrzów, zagapitami się
mogliby nas okraść bo wagabundów nie
mają, ale nie mieliś. Wzięliśmy przewod-
nika by nas do hotelu zaprowadził. Prze-
szliśmy z goźnizną przez same podziemia
a raczej budki potężone dachem chronią
czymś do upatów schodzących w tych zabudo-
waniach sprzedają wszystko u nich sama
sznura można te wyroby surowe, owoce
i.t.d. chciałam sobie kupić szkolwick, lecz

indwój mi dwa groose i trzy pary, a ja⁵⁶
jak turecki świasty jak w rogu ani pojęcia
o ich mancie, mijając te spajają i zdania
my do hotelu w pysznej części miasta
potężnego wśród samych konsulatów.

Gospodarz Gtek, przywitając nas przyjaźnie
przedstawił nam prawniczo znane
po włosku i francusku i zaprezentował
nam swą czerstwą "Calipso" i obiecał wy,
"rukac" konie nastajutro do Antiwali.

My poszliśmy walczyć się po ulicach naj,
"pierw" usiłowaliśmy przynieść trochę
na ich monety i nauczyli się wartości.

Jeden miedziak wszech taki jak nasz cent;
ma wartość więcej naszego centa i nazywa
się para, metalik ma 3 centy i t. d. różne
pieniędne brązo duno wartości mało.

Skupiam sobie biały fer i czarnym kutawem;
i noszam w całej drodze, lekkie i prak,
"tyjemy" ale opaliliśmy się, jak murzyni
dlatego $\frac{13}{2}$ na wieczorku naszym bez w
czarnej sukni bo wygładam po cyganisku.

Dalej i tentował miś grzebiń srebrny do czasu,
"ma bardzo dobrej i wierny, to mać się

nie będą i utraktowani kwiatami i
kryżkami na wieczne spaliszmy wyborne.
Bawita mnie muzyka turecka wojskowa,
„wa jedną melodeję spiewną, i równą pow-
„turali ciągle. Także widzieliśmy po-
„gzeb & ptaszkami, wreszcie nie miły. Hoj-
„ka smuto się dożył i ludu & całego świata
w strojach fantastycznych i ładnych,
zebrani bez liku, szczytasty & holyskami
i gospodarstwem pod gotym niebem przy
drodze ludni napastują. Ogrodzime ósmey
doświadczenia dziarskich ranników na smle
kupiec i dostawca wojskowych koni;
zaopatreni w wybarne pieczywo i inne
przywce przybory przez gospodarza na
ktoś po parisku się ptaci, i opuścili
piskne Skutari, droga fatalna jedno
jenioro bo pastwiszkami się ciągnie, wros-
„na w petni przejeżdżając przez uroczą
dolinę „Alnamali“ zesiedat nas, przewo-
„nik i obdarzał mnie, kwiatkami & których
bukiesik & atocnam, i Siotkoiw dożył ciszy,
„tam się niemi jak dziecko.

5) O pierwszej stanzlińcy na odpoczynku u
turka przy drodze nasiedli na ławkach
po turecku na rogórkach, i nowa traktowali
papierosami i ruszyli, nogi bolaty nas od
siodeł moi' bardzo wygodnych, ale janda
drzewny wrok dla nas miata, szepto, spiew
ptaszek, gawędka między nami i czas
biegł szybko podziwianam zgrabności i
rozumu u tych koników jak ostrożnie
stopaty równosząc się wyżej przewo tak
że grzywy brzymai' musielisiny się, sygi,
, nalne pieśni przewodnika „Kiepanowice”
skarodniejską aureolę nas otoczyły. Odrze-
„siołtej stanzlińcy w Antiuwari, uspania-
„le xarysowywały się na tle góry przy
świetle księżycy rajny starego grodu,
bogate to było niegdyś miasto póki z
raki Turków nie wypadło tak opowiadają.
Tedy na karawanę unajduje się dla turystów
wesołisiny, joi na jednej nodze bo druga
u sierpta mi. Pokazują nam niską izbę
w której na ziemi spoczywa towarzystwo
albamiytków, cofnęłam się bo na wszystkie
ognie szałam pieruska bo bezpieczniej

lecz gospodarz zaprosił mnie, i gdy tylko wes-
"Tam natychmiast się wszyscy zerwali
pokłon oddali i wyszli a my potereni
przez przekonadnika byśmy wygodę
mieli; że jutro się domem rozlokowaliśmy
się. Kazał mi dać wina i pijąc piliś,
"my z innymi" "dwie sernogore" jeden
okrzyk powstał "my bracia" i szklanki
nadwoniły humor niezwykły; ustali
nam tylko kilimkani i naszliśmy
swobodnie, gospodarz u drzwi u drzwi
"gdy strony potoczył się. Laptariewski,
wyruszyliśmy ogólniejszy lihu
miejskie; do Budwy osady już dał,
"mackiej szesć mil odległej, przeszliśmy
Bullak zamek nie wielki mieszkanki
kniezia takie, i powoli powoli wąskie
"mi szynkami dotarliśmy na granice
Dalmacji koto Lutornar odpoczęliśmy
trochę i tak dalej aż o dziewiątej dotarliśmy
do upragnionej Budwy, zimny miate
nas oświat, to bosa od morza nie tak tu
ciepło jak w Turcji.

68

Przenowaliliśmy i konny znowu, dostaliśmy
„my (w sześć godzin do Perragno. Nogi
nabrzęty, jersowna wyziębka była trucks;
krótki utop wzięliśmy. Larax w Cathero
wyka, paliliśmy się; obawiając się zwierną „
„tek i dris” już życie zwykłym trybem
płynię, ~~dispossiemnie~~ mile kartato
Tydor w służbie a ja mam pisać wiele
bo karden miał by list dostać; Na Sreńskij
musiałam wymalować obrazek taki jak
ma drogi Tato i posył; pragnie korespon-
„denji z mną a tu tak masz łeci, lubi
nowości. Tak się miewa drogi Tato i
Mama, od Thoi list dostalam.

Calijermy razuki oboje pozostajęc saw,
„sre Kochajacemi dziećmi

Tydoranie

Piotrusia i Thoi z miszkami serdecznie.
Troisiki jedyni z mną, bo kadriam
wszędnie.

A jak tam akcje z odwiedzeniem nas stoja.
Teraz masz nie ustalony ale w Marcu będzie
ładnie. Do ta d szczyty gór potrze. Skatki wprost
do Brendisi nie idą w Corfu stoja robia.

Perugia 15/2 88. 69

Kajdosi Podrue. 'Dziś list x do domu odebrałam i za,
"raz odpisuję. Wiele nowin dla rozrywania niemam
bo ma gazetę wygotowaną przed parą dniami z
opisem naszej wyprawy także na Wschód, tylko
nie sięgającej tak daleko jak to Drogi Tata x Mamo,
odbywał. Wiewiór w naszym koynie wypadł świetnie
doadmisia siedem par orobito kadryl; toalety wy-
ciste przeważnie. Ja byłam wmej czarnej sukni
bo chciałam uniknąć gwałtownego tańczenia, gę-
garto odmówiło głosu, gdzieś musiałam się przeszebieć
i zachryptałam, a na prośby nawetem kłose x
przedstawieniami "ze wszystkie wygotowane pane
bada, żeby nie odmawiała" wybrałszy się,
dosyć późno bo bawły się maski jostre, auroz,
"drążące pochody x pochodnicami po głównym marines
placy w Cattaro, wycrajem południowym obrze-
"ranie katarowemi lipkiami gatkami. Pierwszy
raz to widziałam ciekawie przyglądałam się, i
czas zbrył do dziewiętej. Dostawczy się x trudem
do hotelu puotam po klucz do gospodyni, w
tem wypadła na mnie zgraja, dałam bukosa jed-
"nej, "che bella me cattiva Signiora" zaczęły wrzes-
"nieć. Gdy mi drzwi katarasowały wotam na
głos "avanti! avanti! Me daremnie, co dostro-
"gam - opadły Trydora i szarpia, na wszystkie
strony, on się poruszyć nie może tak go cis-

niezły myślę sobie jeszcze mu przedrzeć która
wyciągnie, więc zaczynam się pchać i wstam
już! już! Jednym tchem wyciągnę węzeł
i ciasto za brame, a my ubraliśmy się i podyrżaliśmy
w sali pełno, kadrył zaczęmano. Ten naturalnie
tancerzy musiatał. Ukłon tu i tam; później
witanie i powagami. Szonoulowa Melinkowic miała
pyszna, tualetę jedwabną, jasno brązową; bogato
dretem ubraną i ogonem. Czerwona cremowa.
Szonoul andobiony w orderę bardzo miły ciałowik
wciąż tam go w tancie dowiedziawszy się od
Pani, że mieszka w domu wyjeżdżając, potani,
„wziętym sobie chleby mi, uwyłano. Przekornikowa
od inżynierji, i ja kręciłyśmy się. Sama pani
podobna do Czesławianiny tylko młodsza i wyższa
i eleganckimi manierami. Griewata się zeszły
w nich w Cetyrji nie byli, starytam na podróżne
stroje. Laszowska i podziwiała, wytrawności w
wypicie. Piskna była tylko czas za krótki.
Skutyliem i orderami i świerkami bukiewkami
skoniemy się o czwartę, a jeszcze galopka to panią
wykaruje pewnie mówią, ludziska. Ha może być
i dobitam się, dris' za to wypocynam pod pierzyną,
aka i kreślę ten list doożę zwróć. Młkne mu
osze. Ale dalej do karnawalu, powróciwszy koło
południa, nastajemy nasze Perragno przepietniwe

maskarri, wronka mi myśł ubrania i mey
 Marietty ia diakeja « reit pajerem i papierowem,
 w partoflach, a spodenki « mego starego gra »
 « natowego szlafroka; oto Trydor wykonienyt podobin
 i ne » maske strasne i glupim wyrazem mia
 tam « Luchowa, qinśliemy ze s'miecha bo
 nawesota i kapitanowa pomagajac sw ustroje »
 « mia. Tak przechodziła nasze Carso, traktur,
 « jone papirosami wojkowych, i tak kadet
 nie domyślajac się nawet ze to kobieta, a do
 tego nasza bluzka, podał jej rękę i papirosu
 przyjął. Oberleutenant także rozmawiał. W
 pasji byli gdy się o prawdziwe dowiedzieli.

Chcieliśmy się ufetować paczkami, a tu domo,
 są ze statek się spóźnit i drozdny nie przywiózł,
 które opowiadają i bajerne ceny kary, stacji
 10 Deka 45 centesów. La maso catuje razuki
 drogiej Marnie bo mamy jessore stocrowskie
 do legomiu lekkich; a inne smaczny przypra-
 wiam swierog stonina, i smalcem. Kwisatki
 winoraj xasiatissny, was mamy ciepły ale nie
 ustalony to deszcz to stonke. Ot lepiej zamiast
 Karlsbadu do nas przyjechać; sprowadzić wodę
 i pić. Ale az « koncem Marna zaproszamy
 bo teraz unas Marnie Kapryony. Jedna droga co
 kosztuje bo daleko. Ale tu was bardzo miło

„Abiegai by mógł, już sami uiwiotowac umie”,
„my barke sobie najmniemy i cały dzien chłup
chłup po wodnie. Wiekorem pruny koizyncu
urządząmy sobie wycieczki, kiedy tu podplyniesz,
i my pod Cattaro, narad ładny był ten nocny
krajobraz. By muryka gra wa płacu, podje
i dramy i sluchamy z morza. Gaiety odebratam
i potykamy wiadomości z ktorymi driclimy sie,
potem, udajac bardzo swiatlych politykow.
Do Pani Bartmańskiej napisze, nieco dono
„szaco o wycieczce naszej; to serdeczny list
od niej odebratam, ale udawato mi się ze pierwat,
„ka była Maryja J. J. czy prawda? Może
się myle. Proszę drogi Tato ze Piotka wybiera
Lipnicki. De gustibus - non e disputandum.
Czyj bog ^{który} mnie nie opuści i godne wychow
„wanin iycie dot, i o niej pamiętać będzie
przygotowując los mienego. Tu jost wiele
wojakowych ale jeden w drugiego nie nie
maja. Wokozngli Melinkowickowu, bo u
niej się coś swieci po pierwszej Matce.
Tu o wojnie usichto zupełnie, i w Czarn
„nogorne sami slycha; choc w kandej chalupie,
sara obrank wisi. W Turcji wre iycie
petno wojaków się kręci. Drogi Tato zada
dokładnego opisu naszych fundusow, ato
Laydar pensji miesięcznej ma 85 fl. —

z tem rzyjemy gdy braknie, cokolwiek dobieram
 z mego procentu, obecnie mam 350 fl bonus
 wyjętych z koosutowata brach, ale nagła składowaliśmy.
 Obawiam się możemy być na nieprzewidziane
 wypadki zapas gotówki mieć pod ręką, musimy
 „my. A z reszty i lokowanie w ogóle nie,
 „nieźny w Dalmacji nieperone, może gdy
 w maju nadpłyne 500, to za te papiery
 kupimy; jeżeli jeżeli wojna nie przyni-
 „dnie, lubnie furkniesz do Thonstan tyn-
 „pola. Pociat my, i co to za rozkosz, ha
 ha! Tak nas rozrywają, kario: opowiadać sobie
 Na ostatnim wieczore nawet wtocki dyskurs
 prowadziliśmy. Porwały nas damy wtadające
 tylko po wtocki; i prosyły by im opowiedzieć
 córki i kuzynki prezydenta miasta. Wtedy
 mi dębem stawaty; i zakretem im mówić ale
 po francusku przeciągając na wtockie.
 Chęci mi się nieraz przytę.

Oleci rzyjemy szczęścia i powodzenia w przysz-
 „tym życiu, Dobra Dzienianynina była.

W moim gospodarstwie najnowszą wiadomości
 nie będą kurz sadzić na gajach, by mieć dobre
 pierny. Uprawianie ziemi zostało ani
 ja wyodróżnić. Trach sadzić trzeba, i
 mak nasieje, ale kto wie czy zbierai będą
 bo na pewne o naszych przenosinach mówią

Do Adasia miałam parę słów, taki najzły wykonanie
„exanem budowy, przysłał mi proszki jodowe
które Trydor od czasu do czasu kaniwa, bo
w naszej aptece, a nawet w Cattaro, Spalato, i Taro-
części potrzebnych nie mieli. Do Strujcia je-
szczał na Priesiny. Teraz katujany zętki
Drogiemu Tacie i Mamie, że zdrowiem da Bóg
będzie lepiej. Sukoda że kąpiel morska ani w
okreju wypadają, te by dla Mamy dobre były.
Albo rada ma statnia, wydać Protkę. Łaski
sprzedać i przenieść się do tej miejscowości w
której my stajonowani będziemy. Ławne polud-
„nia na opiscinny. A czas z naję by i
moje obowiązki, i Drogiu Podnicow rozewiać.

Mama sobie gospodarstwo urządzi, a ja po poradzie
wpaść będę. Tato zajmie także wynajęcie sto nie-
trudno. Procie i Probusia sciskamy serdecznie
Trydor list dotyka. Pani Ryłskk Morawska
Paci z domu. Czy list z kwiatkami doszedł?
O Bohdanównie nikt się nie stara?

Tu koniec bo jeszcze do Adasia napisać muszę.
a tu już trzecia dohodzi.

Protek Tady na liście, podobniutentki do mego, po-
„dziwiamy spryt o wiele więcej rozwinięty jak u nas-
„szych, i tak się ma i z ludzimi. Teraz wprowadzili
kurs języka rosyjskiego, uczą się wapkawi, Trydorowi
tatwiz będzie bo po rusku umie.

Parootaj, xawse kochajaco iskas.

Wiktoria.

72

Kajdrozixa obamno!

Nie mogę się oswoić z myślą, że to rok już u,
 „biegł, i ja tak daleko że tylko listownie mogę
 Drogiej Mamanie rozprawić i wyznać w
 dniu Śmierci swojej. Ale jakże wyznać,
 trudno je wypisać; tak wiele dobrego chwiałoby
 by one uprosić u Boga dla Drogiej Mamy
 jak i dla wszystkich moich. Dziś b, d, d, sama
 kochającą sioną; wiem co się w sercu dzieje gdy
 zdrowia ukochanemu brakuje. Ale Bóg da że
 Drogiemu Tacie znówu teraz z wiosną lepiej
 będzie. Lecz się te piękne kamyczki słona,
 Pisce Mama w ostatnim liście który dopierowca
 „raj odebratam; sędzi trochę za długo; że Charles,
 „bard dobry, to pewne; ale tam w tym roku
 długo nim no będzie, bo unas-wenora spadł
 srogi i mata wadyrka była; pierwszy
 ran; przez całą zimę tego nie było, biedni
 ludziska jęcza; bo kwiaty pewnie obsypało i
 owoców które mi się nie będzie. Dziś mo
 „we mamy tabnie i siepo do czterastu
 stopni, do tej gwałtownej zmiany przynajmniej
 „czaić się trzeba. Tydzień wtóryt kociusne i chwi

sis i x posi to go mierzwa. W ogrodzie sadziemy
przystat mi Mautner 14 torebek kwiatków
które plecił wprost do gruntu sadzić. Przeda
od Drogiej Marny ma cał wysskości. Fasola
podniełtarnie się, x gospodynia narzuwa się, "Bati
Lukowie" x chwosić, ja, wzięta gdy się dowie,
"dziata że ja, nie trza tyryć, bo ta wszelkie
drewno bardzo Drogie. Strowa dostawa x Czar
"nogory. Czy Jato nie odebrał mej korespondentki
x Cetyni; sześc' wystaliśmy x tamtat w różne
strony Galiji i nikt nie odebrał moie, "drab"
pocznistra odkomenderował, i w kosze
umiescił. Mając nas za szpiegów.
Ja gazety kęcki czytujemy, czytujemy je
wieczór skrupulatnie bo i anonsa; a x
hasyna bzdurny teraz wypporycać "Tag",
blatt bo tanio przychodzi na kwartał
1 fl 50 x. Ale mam nowy kłopot, do czego
skłania ciele główe, Frydor, nie to zgrozo
wypowiednie, x oznakował w główym czytaniu
"nie wieczór gdy się wygodnie w tórkie
uśpić. Ja nie chce; bo tak sobie xawone
pamięta Marna jak układałam? A on

dorosłym głosem na to; a patrz co robi
 Maria nasza jak czyta Tatarów. Tęsam
 mu się wia przekabalić mi, (to jeden wyraz
 z naszego panińskiego dykjonarza. Co
 tam Prokurka, szepce sobie z Lipką
 pisze mi Tato. A Frydce pyta się ktoś
 w wypadku narzeczeństwa pilnować będzie.
 O to pewnie figa z przyjardu do nas wypad-
 nie. A my tak się cieszymy samą nadzieją
 „ja, tylko, że Tato będzie wnieć łódka i wy-
 „grzywać się na morze. Póstatam do Adasia
 by gdy ukończy plany, poklonit się swemu
 przetożonemu, wsunął 200 papierków do
 kieszeni i przyjechał do nas, przyda mu
 się to powietrze; i doda sił i zdrowia.
 Co to z takiej pracy gwałtownej; jak mu
 tego środka do sukcesia braknie. Droga
 w uniformie tanio wynosi bo z Fryjsta
 do Cattaro 12 fl, a Eildamfer w trzech dniach
 przestępuje to przepływa. Unas wszystko
 znajdzie, tylko czasem pitraszenie Alariety
 wypada na datnacki sposób, gdy jestem
 rajsta i w kuchni być nie mogę, lub Frydce

wyciągnie mnie rano na spacer w górę.
Niech się Droga Mama nie trwoży o nasze zdrowie,
moje nie urzekły twarde jak te góry
po których stąkam, a gdy czasem pieprza słońce,
„kto to po polsku maruje, i dalej hupa lece.
A Sydorowi to ślizgi, gdy ćwiczeń mi ma
to ospały. A jak się wybiega to ma i apetyt
i humor. Przekne tu wycieczki; do kociostka
„ka w górę widać drożyna między ogrodami;
oto pierwszy spacer z Droga, Mama i Ja.
„tem. Bo nie bardzo wysoko. Ćwiczenie
na początek. Później do lasu mirtowego,
tak dużego jak unas krzaków na górze od
Poluchowa we wiosce Bogdaszic, „kąd mi
niekto codziennie przynosi, dobre bobactwo
„ne. Ale gdy wyjazd przyjdzie do skatku
niech Mama przycwiczenie bulionu, ja
mam rapas ale to przedko wyjdzie,
tego tu niedostanie.

Ściotka która Drogiej Mamie przesetam
ma ślizgi do spinań, by Mama się bez
schylania się; wygodnie osmiecie wytrans,
„portowała. A owa tapka. To chiński wyrób
ślizgaczy do drapania się. Widząc ją przypom-

2
miały mi się chwile w których tato wypełniał
nieco silnie tę czułość a Mama wzdycha
„Ta do takiego instrumentu. Nabył ją
Tudor i Dotacna. Ladny wyrób. niektóre
ręczny przywozą na statkach i sprzedają
wcale nie drogo; i tak nabyliśmy „szylkre
towe etui na cygara; delikatnie wytkane
udane matowemsi metakami. oryginalne.
Drogie mu Tacie za dopisek rzekli całujemy
iż wo stązły mi wieczory lascechce, czyta
„jase dysponuje. Wszak to już czwartą mi
„siąc jak w Perragna jesteśmy. Tak nam
wszystko i wszystkim jak bym tu się
wychowywała, już i do języka się nakła
„siarn. Tudor wny się porożojku a ja
x nim już słabiej i to się x czasem przydać
more, a wiele ma podobieństwa do tutaj
„srego. A w tej chwili sta jestem kiedyś
bym inn skroita; oto lampa pewno nala
„na gasnie, badam i dochodzę, że mi x
woda, daja. Godzina siódma minęła w kościele
drwodnia; na ten raz muszę koniecznie, bo
nabyłam dziś stonke, która Tudora wrace,

idę, piec bo moja Donna tego, stakha nie
zna, a reszta Sydney wota bym mu
dwie miejscy zostawita, bo chce sobie z
Mama pogawędzić, i porządnie się peny
„pisac” choc’ raz. Dzis’ czasu ma dożyć, bo
koto dziesistej pójdziemy winyterować warte,
Atle on mowit, że kiedy wie że Mama ma
za sobą to się na mnie skarzyć będzie.
Caliż rączki Drogiej Mamy i Tatka; a
pisatam list do Taty i on dostat bo coś poz
„ta brudni. Porostajz zawsze kuchajosa
córka. Wiktoriaz. Thothę i Piotrusia sciskam
serdecznie wiem że dwinaz jestem, ale teraz
nie mam czasu ich rozkurwać moze się
coś urbiera. ~~Tatka i Mamo~~ ~~zawsze~~
także go ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~
„sny” ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~
i ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~
i ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~ ~~zawsze~~
Dla Drogiej Mamy scierexli odktadam ta
„kine. A Tatko tuteżsi na stoncu suszy
będzie kiese wygodnie na werandce
pilnowany przez kutez bardzo mądre kocis.
Teraz już na serjo konie; pa Droga Mamo i Tato.

Archona Mamowicki!

1992 bedrienny w lasach ale myśl, sercem i duszą, całą
a licząc dni potrzebne przebiegnąć te prestron, wysze-
tamy nasz list z życzeniami nakarującemu by wresz-
cie przeszedł, nas zastąpił i nie dał się wstrzymać
przez świąteczne zawieje.

Chciałbym być pierwszą, który stamie z gratulacją,
bo wiele i wiele dziwny jestem. Wiem to i Kocham
Matkę, Wikci jak my, Prokora. Wszystkiego
najlepszego dla Proci Mamowicki a życzenie me
spełni się.

Dzień nam twórczym przy czynnem i uroczajco-
nem zajeciu, wieczory zatem słońca, miliej
na pywarce, w której zwykle kierujemy się
na temat o lasach. Chcielibyśmy odbywać
czy jaka odmiana nas żywo ubohodzące miż-
sata. O przy pominiemy sobie jak to byto subtemu
prawie. Czy nie chce druzi do wieckie się skłoni
promoc o takę katecki? Czy tato i mama będą
mogli upnieć zimny strój, i do nas się przemienić
bodaj nas czas dopuści w Galicyi się nie ouple?.

Pernago $\frac{22}{3}$ 88.

Kochana Matko i Drogi Tato!

Listy ze Lwowa odebralem, i gazety z "Kosmo"
 "wym Dossinem takze; roznie satyjerny aboz
 przesetajac z jajkiem swizconem i nasze
 igreczenia dla wszystkich, jakze czas ayb
 "ko leci. Umas wiosna cudna, wiazgamy
 powietrze skiwie przesiadajac na morzu,
 a nawet popijajac podwielkorowoz kawoz w
 barze, wiostujac samemu wypływamy
 w pot natoki. Zelektujac sie blzkolem niekios,
 wexoraj zabralismy kapitanostwa i Ober-
 "leithanta i poplynalismy do wioski Luty
 na przeciwnym brzegu potokowej, stymnej
 z malej Niagary ktorej szum zagluska
 tak glosy ze wreszcie nie nie stypnelismy
 "my sie, wrócilismy o dwieciatki wiekoi,
 przy swietelnia koizycia, trache za ciezk
 bylo, ja z kapitanem pracowalismy.
 Dobry to catowiek, ale czasem rubaszny oto
 wjezaz dla niego "Stowak Pregel" rozumie
 po polsku ale mowi po niemiecku bo to

unsere Militarische Sprache "Dobro stoczeni
posciwenni ludzini jesteśmy, Verleitnanta
to do rany przytępi. Drugi Bilinski; Bóg
nas nie opuściła wszak On jeden to cała
opieką tu nasza, troskliwie służy i chroni
od tyłu wypadków na które piękna, bocha
maraja. Te Übungsmarsche po jarach i
szczytach, te strypaniny, w głowie czasem
huczą. Ot mamy most, nieprzyjemności z
stencją Lloyd; zagubili nam jeden kuferek,
ów nieboraczek co to tak pięknie był swar,
rowany do Abbarji; z rękami letniemi
niektórzy. Ten trzy razy reklamował Tryn,
"dor, obecnie poradził nam Verleitnant na
rywa się Samrukiewicz, byśmy jeszcze
raz list do Tryjesta napisali, zagranicząc że
gdź do pierwszego suma 10 fl zwróconą nam
nie będzie, to nie tylko sądownie ale i
gazetarni stencją Lloyd oskarżymy.
Kuferek nieprzyjmując to przez przeciż
czterech miesięcy ręką rójnacji uległy.
A ja wtądaję językiem wtożkim podasz do

perzagrodekij dyrekcji by mi kwit wystawita.
 Ela handysm kroku drugy sie x kuzniami trzeba.
 elle x tego sie zycie skladada. Thiedys w Latharo
 kupitam sobie jagnienke, ktora pomimo u
 „przedzen sie zycie niebdzie, ciessy sie zdrowiem
 i x kotkiem harsze dotkany, a Frydrix
 ja pasie w wolnej shwili. Kurca siedzi
 na jajach. Oto dotad same moje gospodarstwo.
 Thoda bzdzie mnie wiksze bo i konice.
 do i my kiedy do tych dojdziem, ale
 tu najbezpieczniej o wtasnymch nogach.
 Fatalny wypadek smiat tu przed paru
 dniami adjutant, przejezdajac po pod
 nasz dom kon sie mego osala pasowego
 uszczegu sie na balkonie przestraszyt; i
 skoczyt; jedzieci benzat; dooye uszczeglowie
 to na potluczeniu skonczyt sie. Dalej
 sieagle xrywata sie przed porozwieszanym
 ma wloski sposob biliana, ktora wiatr
 unosi w powietrzu.

Gdyby Swista byly ladne to rozne drobne
 wyprzedki w projekcie mamy.

Tak się drogi Tato miewa. Przej i w Galicji wiosna
pachnie powietrze. Tu zbieramy masarni
siotków, kasiaty Taczki po ogłódach, i prany
„pominamy sobie rok temu, dziwnie kandy
godnież mam w parnizci. Mak oficie
pochodził, przygotowuje się wtozki tej nie
nej roślinie. Prziokóre kwiatki od Maubnera
rezedę od obany coś w listkach zjadło.

Plewiz i plewiz bo wosytko tuhem karas
ta i rośnie. Porostawoxy na zimowym
okryciu głowy tytko, musiatam sobie
„Witrosia rapisał kapelusze; i to wyboru
Trydora. Marietta i Trena miesz Skocia
paszuka w tego rocznej ksiarice Taubenraii
„wcha sny się podobai jej będa. Wadob
„ne wtozki w białych chustkach musli
„nowych szodna; i tytko podtrzymywane wyi
„okim grzebieniem, dooy: to taune.

Teran satujerny rączki Najdroższym Podzi
„com; Skociz i Piotrusia sciskamy. a Lipie
nasze serdeczne podrowienie przesetamy.
Pozostaję zawsze kochajęc, i przywiązang córką
Wiktoria

Przegno $\frac{98}{3}$ 88

79

Najdrożsi Podróżnicy! Tak wielką niespodziankę sprę-
wit nam pakunek z Laszek trudno tu opisać.
ucastowanie rączek przestawny obaje z serdecznym
podziękowaniem; tyle trudu mając z Kocią i
Piotrusiem; z dwoma aż wyprawia^{mi} jeszcze kłopot
„taś się nam. A pierzadka! Drogi Tatho pouje mi
Trydora. Fanny mi chłopia stroi.

Takieś przewzięcie pocisgnęło nas tego dnia na poczcie;
bo statek przyszedł ale z Tryjstą nie nam wy-
śle nie przynoszący; to też nawet nie zamilis-
my na niego okiem gdy po pod nasz balkon
przesuwał się sicutko. Leżał z różniczką
wybiegł do nas pocmistrz pokarując przekar;
upadamy podpisujemy; i żołniersz niesie za
nami sztybkiem kłobienem parunkę zdrowo
przynęta; nikt nie wstąpił wglądając do środka.
Ja dostataś list z Potawy od Włosi i elurkowskiej
zawzięcie czytataś głośno przez dwoje, bo
wiele mi różności napisata. Marzekając że Michaś
się nie żeni. A parienek tyle ładnych obnie.
Zwar się w domu zrobił bo nasza Marietta
parunkę odebrata i nicooż po schodach ciągle
wotata „che pess! a krzykliwie dabinatki
zaraż się z góry gospodyni odezwataś, synek do
nas przybieł.

Gdy się uspokoiło, rozbiłszy i wyciągali; listy zna-
"lexione przerwały. Przez okrywista że Piobus tworzy
dukaty; ale Nocia nauczyła się tej cnotliwej potok
"je, to senne kaleta Lipurki od czasu do czasu
uszczęśliwi. Mielisiny czytania na cały wieczór, bo
choć wyczerpanie nasypianym o sobie; bo o w pół do
skóty jestem już na nogach, tym samym sen odbiży
nie, że błędnie po Laorkach; i całą noc śmiałam
leż to czeto się wydurza że noc przerosnawiam
z Mamą i z Tatą. I na drugi dzień wstaje tak
jak bym żywo wosyptkich widziata; tak Bóg by
"by daje by tsknotę rozprości. To też z drwiną
przejemności, owijam się w kocykę i zamykam
oczy. Tydzień czyta i oto przerwał mi wczoraj
Drewnkę, nadybarwszy drogiego Fathi notatkę w
garecie. Do Towarzystwa outak piżkowych więcej na
"leci nie będy już pocto 15 fl i figu za to; ot
drewnożył tylko i to bez rarn. Przeszłiwie garety,
siemię kłębka tyle inn nastroczyta wiad
"ności. Mierniekie przepetitione. Trochę wojoko,
"wych nosi żaloby, ale wielu nieknie. Ot murek
list przerwać tego bardzo nie lubię; ale pojawia
się slugno od kapitanowej. To też on pragnie.
— — Oto przyniosł mi talerz ciast które
ona z domu dostata. Proszę bym do niej po
"osta. Biedaczka już się ciwry nadzieją piżku
Popieszyta się. A taka młodziutka. Treba iść.

Godzina 5. ^{po obi.} Frydor na swieczniach do srostej.

89

Lauriostarn jej kawatek babki; bo tego nie znają,
tortu nie bo ten bardzo dobry; i radziwiąjąco wysyp,
bo swierze przysło jakby i pieca. Wyborne.

A chrzan raritet. Bzdę sosy, naprzemian
i grzybkami. - Miata prerabiaci sobie suknie
i sunie o radę pytała. Porucznosci kobiecina
Pratujemy się w przysługach i radach gospodarskich.
Jutro mój chrzan takie i do niej pojedzie. Swis,
i cone zrobisz malutkie tak jak para nasza.

I jak swycraj w Soboty rano do kościoła się pose
„ta, dwa jaja na poświęcenie księdzu zostawia,
„jaj. Zrobisz takie placki daktylowy i czekolada, i
makowy sam bez ciasta dogodnie sobie. A w Ławkach
czy Klumpka będzie, muszę raz do niej napisać.
Ale tak mam mało czasu, teraz wyprawiam ogromne
pranie bo 12 8 sztuk bielejny przeważnie wiskrej.

I zdumioną bytam gdy od srostej rano do wieczora
moja Marietta wszystko wyprata i wygotowała;
stawia się kociot na trawn kamieniak na dzie,
„drinca; i tak w smugnieniu ska wiorkami woda
zakipi. Na drugi dzień na oznaczak przy
stonie wyszła. I w trzech dniach gotowa już
była. Maglu nie znają, to też ciężko prasować.

Dzieś znova myto się posadki bo na jajko za,
„mawiają się w Swista. A baranek tani i tuptki
zostawia na białej jak śnieg podtodre; bo wapnem
suchym posypują, przy myciu.

Teraz dniami miataam list od Szeliskiej & Wiktoria
opisuje różne zabawy w arystokratycznych kółkach,
on dotarł tu, fotografia w polskim stroju w
ramkach nowomoderni; wsparcia wygląda.
Pisalam drugi list do Adasia, murek i jego roz.
rywać trochę; piękne tu powietrze mógłby trochę
oddechnąć. Tu w połowie Czerwca zapłył się zawał.
Co za flora, - wieczorem aż oddech tamuje.
Pisze Drogi Tatu o kolei brzegiem Dalmacji, to
plan obrygni, te skały rozsądnie, to krocie topić.
Żeby snoc i Mostar do Sarajewa zrobili, to by się o
wiele droga & krótsza. Po w Metkawie opuszcza
by się statek i kolejka w górę do Galicji. Landa
morem wita, ale powolna. I dnieraja, na jedzeniu
skromnem. Pisalismy do Strujcia jeszcze na Smieni,
ny; przesetajac trochę stiumu na próbe; by i może że
nie doocho. Przes te przerwy galicyjskie; listy tak
tego ida. Wczoraj dostalismy list od Szwabow, w
którym peroruje mi jak mam się z Tydorem
obchodzić; odzwitam się z tej nagłej troskliwości,
bo czegoś przedtem gdy uginat się pod ciężarem trosk
i pracy; gdy walczył o byt, nikt mu & pomocy
nie przyszedł. Laneciwozy obie jedną moją piórkę
w takich wypadkach; utopitam nasze pióro w
głębiniach morskich, skumigających pod moim bal.
„konem. A teraz serdeczne uratowanie rozniek, i
uścisnienie Drogiego Tatki i Mammy od kochającej siewce
i przywiązanej córki Wiktoryi.

CATTARO

29
3 888

Hocham Dordice!

Za przestano żywienia i pamięci, najprzedeńniejse podziękowa-
 nie i serdeczne ustatowanie rądek Taty i Matki.
 W tej chwili, gdy obje się zabrałiśmy do piarania hula
 murecałko i krofi deser ciepty. To nam przeszkodziło
 iesimy rankeim do Cattaro się, nie wybraliż jak
 wkoraj, sobie obiezywaliśmy, a dxiś tam barar
 /targ/ do tego przedswiętmy. Wilttenko chciata
 rozopatryje się na miesiac przyorty w wiktuaty.
 Wewraj, spwizywaliśmy na leyuning, klaske wybor-
 no, z laerek, chwala, tu barako ten produkt galicyjski.
 W kilka powstała oberlieutnantowi z megi w-dziatku,
 nadwuwraj mm smakowata. Nad mastem
 to myśmy się umozili, co dopiero tutajsi, to na-
 dziwić się nie mogg, że tak uwiario doszto.

CATARD

Pamiętując odbywając, kolejno w kawiarni na górze
gubryntki 28 mejrano do piwna wieczór. Przed
tygodniem chcieli księcia rozdać pro domach
karthi na których się zapisowały prawie ~~z~~ który
dwiem i którą gubryntę, subizyng, wybrać dla
średkiem przy tacy. Wiktoria arystuio się
od tego wypowiada. Mnie się dostato, komendero-
wać na „resurekcyę”. Lotnicze dostali w kar-
stania przy „grobie”. Pełnie więc Perragna
miało pomysł, a tu tak lubują się w osten-
tacyjnych uwypostawieniach. Flagi przy karthi
spiewności wywieszają. Dawno piękny mi-
tonami przewietniają atmosferę, gdy udeją,
wracając, wydają się na dym powrotem

ie to jakie wielkie sⁱwi^eto. Za to czasem, zwyczajem
 gdy się nieco na morze wypłyć, wydaje się tak
 cicho jakby cała szatka. w sⁱwiec była przegrziona.
 Od przeciwnego kierunku, na state łódki, którą zwykłe
 pływamy, bośmy się, uprawili tak w miastow-
 nie, że bez smarynarka dalsze wycieczki zrobimy.
 Przed farn drzawami, byliśmy w Gniecie jest to
 miejsce, w którym ze skały, z tuskatem wy-
 pływają rzeka, jest to tuskawany (Schlundflasz)
 zowie się Gniecia (na polskie, wściekła), widać
 nam zaimponował. Nasz Rafi powiada
 jak przedtem nam wyżyliśmy się wstawiać.
 Mówią tu, że wlecie jest tak goraco, że wszyscy
 wypływają, na morze i tam na łódki pod
 baldachimami spią, co wreszcie jest i zdrowym

Pernagno $\frac{3}{4}$ 88.

Najdroższa Mamo i Tato!

Możesz sobie wyobrazić, jak bardzo chciałbym się od innych ciężkich korespondencji, by mógł spocząć pogodnie z Wami Najdrożsi Rodzice. Mamy Niedziela, druga godzina właśnie.

Wstawiamy o siódmej, kręci się aż do dziesiątej; Fryderyk i kapitanek i Oberleitnantem pojechali i wyptatarni wojakowem do Lattara nasa, barka, bardzo ładnie i chorygiem biata i naszem herbarni. Tu Przemysław powie, po ratunku młynie i wraz z Mieczysławem wabią spojrenia ludzkie.

A ja rozmyślam, co tu dalej robić statarn na balce, nie; patrzę na chmurze południe, deszczu i zapowiadające. Wtem wlatuje Mariantta i lament datarnaki robi i nie ma ani skrypty drzewa.

Tu drugi dzień mija a parsi nie kupuje. Uspokoiłam ja, nieco datarn papierów i parę deszczu, tak by obiad ustawić zaczęła, a sama truchtem udzielnym przesko do Lattara, by ten niezbędny produkt zakupić. Statarn na chybik trafili od to nie, wzięła i późno, kto wie czy na targowicy będzie. Ote szczęśliwie doszedłszy, kilka kuptek zebowych kiwato na mnie, targowatarn długo wreszcie za 36 x jedne kuptek a za 32 x druga, nabyłam.

Wyprawy mamą intruzem, pilnując go, ka statarn niek do barki; kawatę jeszcze doległej. Starym jest pod opieką marszałka, poostatarn do jednego sklepu. marszałkowskiego gdzie robiar, sągi biore, a pocierwej staruszeki widentki i ta Gide.

rowa na pogawędki i odpoczynku, bawita mnie
pokazywaniem nowoczesnych cudackich kapeli
„ony i facjety x jedynym, robie' karnieram. Ona
wiedmie ten który Snyder z Niednia Ma mnie za
„mówit; a niestety zapomniany napisai' wiec
„kosi' głowy, o F. En: za maty (przynęta). Odstai'
nie stamie okorka x a wyprawka. Niebo domowe
krapiaci x arago. Popieszytam sie do powrotu i
koto dwunastej bytam u wrot moich.
Przygotowatam do objadu; grod' dokuczai' zachat, a
„te jesi' nie wypadai'; bo groy apetyt na objad x ma
„uje; Marietta smucie sie, bednie nie moze nie
smakuje et stara sie; i nie wrzeklosy na dobra
i pracowita trafitam. Teraz po objedni bedz ja u
„ynai' wiostowac. Bo marynara wyjedza na
zakupno wina do Curculoli. Ma byc bardzo
Dobre biale. Zarzadzilismy sobie 18 litra przy
wiece nam po 25 x litra. Bedz ja przy brzoje
wczekai', bo gotowa mie kiedy wywróci' jeseke
jak wiatr powieje. Generat obywat' nawrzy' mie
plywac, bo bardzo potrzebny na ratunek przy
tak kaprynych powiewach ratunki. W najspokojniej
„szej chwili wyptywamy, wtem jak zaswiszczay
to niewiedzieli' x d' trzymac, wszystko do gory niesie.
Uwierz, sie nierab' x biednych wtozoki ktorym
koronke ^{x głowy} zerwie, bo wszystkie parmy teraz ku
latu takowe nosza; a nawet Dniewca' ma male.
Parasol wywróci' i jedni. Niektore statosze siadaja.
Ja poddaje sie i lecę bardzo szybko. Dnie x reszta
„Downe, zilonosi' znouu imna swierna, pachnaca;
Ludnie jesa, ze kwiaty uragan po obsypuje, orzecholnij

x oliwek bo to maciutki i taki ostry. Ot nam xmartwienie musze sie porbyc baranka
 mego, bo sedy i wznaki robi takle nie przewod,
 nie mysla ze sie dziecko wrodilo. Wtenoraj wsumat
 sie do ogrodu i roze x pcytkami do sreczku objas.
 mogto by to i moj groch spotkai; lub kwiatki
 ktore dotad prosperuja, bo stonie nie piecke jesire.
 I kwiaty x swiat Brony tylko ujezato. I to pilnowai
 trzeba by kot nie zjadl. Thiedy tu wskorzyt
 miedzny powisane wopizarni; i zjadlony kawatki
 zielony najspokojniej usnat pobiodka plackow.
 Dostat ten plackow i wgleciat. Przystawce mowi ze
 x baby dwa schaby xostaly. Ale po naszej x Laszek
 przystanej bable; nic nie xostato nad wspomnienie
 Thapitan delectowat sie, ale mowit ze mu malo
 datam. Takie lekkie ciasto. Podam mu przepis.
 Wosot ratowick bardzo. Ma kaprasy - ale ktor ich
 niema. Usniat sie x cygara. Byt o tyle przekornym
 ze xapatit i potrzyt by sie rozpalito Salej; wtem kaczko
 syrec i xapach wydawai, naroznie gum i stonelito
 et reate wyapatit bo dobre virginja byto. I
 po objednie razem powiastowalesbry do Cattaro,
 wrubiwosy o osmej wiekxi dopiero. Swizta i dieu
 dniele spedzarny razem, ale samotnosci w dnie
 powszednie w garke koscia, misax stanie.
 Laycie maja, a w dodatku w nowy kadet przyju
 dnie to chory do szpitalu idnie. A starsi musza
 robic x a niego. A teraz w dodatku i zajcia Ober:
 leitnanta na Lydora spadto; bo zadart sie x jone
 w rateru z wyw stowak. Porrimo ze Comand w
 Larne przynnato mu stusnosci i ukarato jenerato

za nadzwyczajnie wstydny, on nie dowodził się tem
ale narządek by srebro za karę mu dali. Za to
śmiałość dostał 14 dni zimner-arrest. To powstrzyma
a mój robieć musi.

Piszę do Adasia zapraszając go, ale drabek odmówił,
wiel mi. Bojąc się jego otępowisko staje się coraz le-
„porem; i że go nie może wlepami Kugierni prze-
„rywai; i tak na wesele Piotki pojedzie.

Przyjdzie pisać do Frydora także z życzeniami; ale
muszę objaśnić że parzytki rasata bo jego imię
„mimo wypadają 10 Maja. Ale kiedy ten dzień
14 kwietnia przyniesie mu tyle dobrych rzeczy, to
jego trzyznać się będzie nadat. Wszak to wszystko
jedno byle raz w roku.

Chrupit mi taki paszek jak ma Sarcia z szerszeli,
„wie z natart się w Latharo, bo Tersey to mój strój
ciągły nader tu wygodny, do gimbastykennych
skoków po górach i po morzu.

Takie to powietrze terakniejsze, zdrowe by dla Taty
było. Ale Karlsbad potrzebny zgodzić się trzeba.

Calizę rzętki Drogiej Marysi Taty nie wiele do
„miastam bo jak na razie nie ma. La gazę
ty dziesięć dni (Amos wyciętarnopanie, w
Wassy, ale mi nie wypada w imieniu Piotrusia
potać; jeżeli on go nie wytat to mu poszły z
xacheta; 120 tysięcy rubli.

Mładz, zapanuła na głowę bo szumnie; i niesiesz
listy by jutro rano odezły. A potem popłyniesz do
szewca do Stoliwa po buciki które nam naprawia
bo fecki leca (wygram tutaj)

Najdrożsi Rodzice! Oto utwierdzam Tabę opis
 naszej siedziby, nim się ukaze ochom public,
 „musi wiele Drogi Tato będzie miał do poprawy,
 a Mama do pisania. Ale Tato kłam; ja jak
 umiałam tak całość stworzyłam i teraz poostan.
 Smutny dzień dzisiaj mamy, bo biedna nasza
 Kapitanowa, młodziutka; wczoraj się przestra-
 „szyła sekura; i całą noc przeżywała w boleś-
 „niach a dziś poroniła. On „ptakany cały czas
 przy niej siedzi bo bardzo chora; a tu ani do
 tej stajności Doktora, jakas kobiety wynalekli.
 Ja przybiegam dodając odwagi i pociechy;
 lecz takie przesadywać nie mogę, bo mam
 rajzra. A on ciągle prosi „kommen Sie mit.
 Wir sind so allein. Tak to się życie kręci.
 Poczatkowo było aż czterech pretorionych a
 teraz został sam jeden Engdor, ma też co
 robić, ale mu rwienia i biegania
 słuzi, gdy po niego wychodzę do kasarni
 odległej tak jak unas do osininki, to idę
 przedniej i przypatruję się, nieraz chce mi
 zbiera razem z nim biegać, on naprzed
 a oni bejze na nim niby uderraja, na

nierozumności i niewygodności. Teraz wyjeżdżam
Toska i małym synkiem gospodyni która dobrze
wioduje i zabiera my Trudora na kawę; dobre
mleko mam teraz, ale muszę pilnować bo
mi mieszają owce, wczoraj dwie które mi
noża, pojeżdżam mówiąc "Hajdi, i Bochem",
i zgodziłam inne ^(widzi i Bogiem) unijusny sen, na 6 x na
pot litry bo to prościej. To już koniec, bo wyszły
"ko w kwiecie", ^(wiszka) dziś widziłam otado bożanów
leżących jak do Bożni; wotatam im się gdy
może do Laszek dojecha, niech powiedzą że mnie
widzieli.

Smartwienie mam bo nasz putkownik wyje
"chat na urlop trzy miesięczny, a kto wie czy i
powróci; pod jego opieką byliśmy spokojnego
pobytu pewni, tak nas lubi i serdecznie się
"nat; wystaliśmy mu jeszcze telegram do Gaja,
wzy życząc dobrej drogi i powrotu, druga nam
zaraz odpowiedź przysłał. A teraz kto wie kogo
dostaniemy, gdyby "Hakawaja" tego co jest w
Lasce, to byśmy jeszcze lepiej wyszli, bo to
jemu to dobre miejsce sądziemy; ale
pcha się także "Pineli" wtoch nie dobre o
nim mówią. Lobaemy co wisi nad nami.
Obecnie rumor okropny bo przyjechał komenderek,

86

„jacy” Blarekowiak” narniestnik zaradem Dalnaja;
honorują go jak udziałnego księcia; ogłaśdaniem
statku, bardzo ładny kształt i komfortem urzą,
„udxony oddany mi na usługi; i gdy wyjeżdża
na takie objazdyki zabiera ze sobą rodzinę;
która nie opuszcza statku; tylko na spacer
barkami wyjeżdża; a z resztą jak w domu
własnym wszystko mają. Ktoraj trochę ich
siroco trzęsło, czegoś się bochła rozłościła i
skiała nas potknąć aleś mi umknęli
do cudzego portu i tam barkę do dnieś zosta,
„wili bo tak fale biją ze o wyruszeniu ani
mowy. Z banderą miałam przeprawę;
wybrałam się do Cattaro ^{siroco} się ze powie,
awa pięknie; wtem powracam; ^{z miasta} a bandery nie
ma i konfiskował mi przechodząc kapitan
portowej marynarki. Staż byłam kież się mary-
„narnowi do bióra prowadzić. Bę otwierają
się drzwi przedemna, patrzej; a tu stoi
jeden z dąsziów kurnawatowych przedemna.
Dygi robiąc, i tyśinę nagartując, lecz nie par-
„trze na to wszystko, siadam na sofie i
pytam perche lei mi a prende mia ban-
„dera.² Drab nie umiał tylko po włosku.
Laczat rozprawiać. Lecz mi mówię ze czas

nie mam i nie rozumię, che by mi ban-
„dere oddat; parienka, parienka, mówi daly i
wyciąga księzkę, w której stat paragraf ze
li tylko w boce jest to zakazane, bo posiada
mieszkańców wszelkich narodowości, i gdyby
kanden swa flagę, wywiesił niewiednie do
kogo by ta zatoka należała, szczególnie
roojan chodzito. E bene odrektram, to w
Lattaro nie będe, jej miata; ale w Perragno
to i tysiąc zakazów nie pomoie. Dostalam
kartkę, renowolenia i uwija się wesolo,
teraz a lud wota „che bella la bandera”
Lix x tego kiedy nikogo x moich nie powioze to
barkę. A teraz i kapitanowa chora i ta mi
ubiednie. Często spogladam na obrzek Lasnek,
czy jix tam xielono. Unas flora brow, i róz
tych malych pasowych. Korzystkim starym
wdowom, a jest ich wiele, bogate, i maja
piekne ogrody; ktaniam się i podrawiam
kawse; polubity mnie i obypuja kwiatkami
Kex dusko moja jedna mi mówi; a druga
na to „Po so jej wiewa, kiedy ona sama swiet.
Inydora to wtości, a mnie to bawi, te rozpra,
„wy starych kumoszek, tego by brakowato bym
ax tu jako sukces, dostata. Kkoraj amarta

2 jedna posiadająca 37 tysięcy, lecz nie znatam
jej, trache rodzenie, reszte na kociót zapisuta.
Dzis statek przychodzi; może to przywiezie, ale
się listy miną, bo ja mój odnose zaraz. Oto
jest przed oknami, "Mirina" może ten kto,
"nym Mama i Tato na wschód jechali.

Kuferek nam zaptaili, i odana suma 62 fl.
wrócić się strata bo sukcesliwie stare rzeczy
tam były oprócz tego kapelusza mego. A on
pojechał do "Pernau", miasta w Grecji za
miast do Pernagno, tam u jakiegoś Greka
Adasia kuferek szkolny spocznie; mógł by
wiele o swym życiu opowiadać.

Mego jagrzenia musiałam się porzucić, ale
dobry wynik robiłam; bo go postatam
podskotkowi, za to wdzięczny bardzo,
chowa na pieczęcie na swe imię, i
dziękuje mi ciągle za te taski. A on
znowe przychodzi nam robi, —

A nasz Schmoll żyje wie gehts ihm?
a Helunia otwiera listy i czeka; nasze
gazety często rozrywane przychodzi, oznacz
"kimi zwiazane.

Trzy melony z nasienia laskekiego reszty i
po sześć liśków majo.

Twoje listy od nas dostata. Twoje jutro
moje Mama wzięta ze Lwowa. Wiek tam
siedni w Laszkach bo mnie go dlużo nie taka
będzie. Calujemy rączki Drogiemu Tacie
i Mamie. Twoim skiskamy serdecznie.
Pozostaje xawoxe kochajacą i przywiazaną
córka.

Wiktoria.

Wierciatubym tylko tu umyć bo fatalny
xumyraj snowapria snaja, na cementarnej
górnym jest zrobiona gęsboka piwnica
i tam jednego na drugiego owiniętego w
przekieradto rzucają. Właśnie w tej chwili
przechodni pogrzeb i ten mi ten notep nowa,
"nat. W całej parady, ale tylko mężczyznom bo
kobietom nie wolno brać udziału odprowadzając
xwłoki x kociota do podn drogi idącej w górę;
i xtoż już tylko dwóch ludzi niesie i ksiądz.
Ciało ktada, na nożach przykrytych kirem.
Luz wiele pisato o xakax podobnych pogrzeb
lywan ale nie nie skutkuje, woxak w lecie
muszą odory powstawać, przy najiniej trumny
xely były. U ludzi greckiego wyznania
tak samo robia, i po sześciu tygodniach xato

88
by; czy to może czyżona; i da, na grób i jej
konfiter stoiczek gdy to uczynię może, może
„właśnie w matczyńskie śluby wstępując”.

Ten wstęp ostatni nie wstąpiam do episu
bo to opowiadał mi mój marynarz
więc nie wiem czy pewne.

A jakiś pompatyczny koniec niech już Dro-
ga Mama dorobi bo innie nie idzie.

Perxagno $\frac{24}{4}$ 88

Najdrozsza mammo! List wczoraj jak mi prze-
 szkucie mówito „Syny na, nadobed, catusz rezeki
 za jego rozmiar, stojtam w szufładce przy
 tozku; i tak zawsze tam lezy odrytywany na
 dobranoc az nowy nie nadejdzie. Matk wczorom
 przerwatam z ubolewaniem mej Marietty,
 Barskiej, pytam sie udal i dnis perepetowalimny
 zasypany kaska. Mania ma ktopota z ogrodem
 to co roku to urosnaiszenie; i inne ich nie
 braki tylko zamriast ludni dokuczaja mi
 rozne owady, czerwone robaki wszogto
 gryza, mrowczyzka wielkie; wczoraj bytam
 zmuszona przybrai poz, cioci Felimyny
 wkradly sie podzas plewienia. Wszogto
 rozkoskuje sie do stonia, czas mamy nader
 tadny, usniarkowany, wotajemy ow pot
 do szostej, Frydor idzie do sturby a ja do
 ogrodu i wsluchuje sie w piosnki stowika,
 nie lepiej od naszych opiewa.

Potem wydam objad i siadam do mej
 barki, wyptywam na morze i ceryjac
 przyodniewki czekam swiostawki Frydora.

Bo tak swiszcze jak Tato. Gdy Mama chce
wiedzieć w którą stronę xwócić aby dojrzeć
Pernagno, to obrachowatam dokładnie nie
wypadnie jak Niedzielskiego domostwo.
Lecz poco się Mama koto kwiatków trudzić
będzie, natura sama najpiękniej ozdobi ogród
nie ma Wikki by obunata listki to pokryła
ją nierówności. Peredy i lewkonji mieć
wiele to zasada tutejszych pań; bo całemi
miesiącami kwitnie. Perz nagłusza powietrze.
Na ślub Trothi wyszły wianuszek lecz kto
wie jak tam dojdzie bo ciepło będzie. Śluch
jej okreście równe memu przyniesie. A
dobrze na świecie będzie. Pkhoda tylko że on
ma tylko karierę w Galicji, gdzie indziej
prace inaczej cenie uśmieją; przynajmniej
ma tu uznanie. Tydor ciągle xąpsity, ale
i ptaca lepsza, za wszytkie esztra sluchby
xąpscia, osobno ptaca n. p. za xwiedzenie xapi,
„tala, za wyptate miesięczną xotriernom.
T. t. d. Chrypka mu nie ustata, bo to
trudno uciepienie od tylu lat w kossenione
xaran usunąć. Ale z tem xdrów jest i klimat
mu sluchy. Lecz pilnować muszę by się nie

zakazibit. O tym co pisat sie unas gwarno.
 To prawda bo ja zwykle wiele chata su ro.
 „bie. Ale sie gwarniej ma byc to nie nie
 wiem. I odziennie btagam Boga by
 mie od tego zachowat. Po bym dopiero na
 K jak to mowia wypta, i tych troche usz,
 „parowanych „nowac „pieniędzy rozest to by
 sie jak bym „reki wydatki pusista.

Od 1. Maja koniurnie musze gornie uboko.
 „wai, bo Frydor poczniwy, Matusi swej by
 tylko posetat, a ona księżom roz daje. I
 tak 200 fl dajemy, a 100 zostawilismy we
 Lwowie wyjazowy innych dodatkow.

Nie sirmiem ma zabrodnie, ale gdy ich w
 domu niebedzie to i ochota nie nadbiegne.
 Moxe 5 losow towarzystwa kredytowego Kupis.
 Tak drogi Tato myslil, by w razie wojny
 nie przepadly. Tu nie ma zadnej kasy
 a „resista i niedowiernat abym temu scho,
 „siemiu; bo dzis przeciez bardzo kradno.
 Za gazety iaczki satujemy. Tu mi to
 nie mija jak nadyda; musze wiecno Ponia
 gtoino praczystac. Ale zacyna mi sie chto.

„piec rok kapryzaci. Grozi mu Piotrus, że już
zasiadł w więzach brzeskiej, to go ukarane
jak się będzie i ile sprawować. 15 kwietnia 30
lat 40000. Mama i Tato swoje urodziny spędzą
w drodze do Charlshadu wchodząc będą. Ta
poste restante z listami naszymi pospiesz.
Co tu nowych adresów mi przybędzie, w roku
jednym. I Piotrus wolał by go rozrywać, i
Adaś tkliwie przemawia by listy pisać, i
Toci odpowiedzieć wypadł, ale to sobie cho-
„wam gdy już w swoim domu będzie.

Miałabyś tu kotka dla niej słodkiego z
niebieskimi oczyma, maciutki czarny —
ale żywy nie dojdzie. A mój zagustował w
przejankach barka, przy księżycu, i krętki
wyrabia gdy bez niego odtylniemy. Mój
opis czy wielkiej krytyce uległ? Ta mówią
że talentu tego pisarskiego niema.

Nim so wybieram by Drogim Podziemcom domieść;
teraz matuje rzęski; serdecznie uscisnąwszy.

Pozostaje zawsze kochającą córką. Wiktoria
Pyszna, bynajmniej, raduje się teraz; na sposób
Mamy przerażam, mocz, cionę, i składam.
Toci pyśnie dożyły, nawet pachły. Także swój
apartament w księżce do modlenia i salarty.

Majdrońska * Mamo i Tato! Persepolo 5^{ty} 88. 91

Nie tracę papieru bo to jedyna swiatka jako, posia,
„Dziś, i dopiero w Latharo zapateryc' się mogę; a tu
ciepło należyte i tylko o szwartej rano lub o siód,
„mej wieczór wyruszai i pokoju można. List Drogiej
Mamy ucieszył nas bardzo; bo już dawno nie nie było,
i z nosem przytulonym i pocztą wracatam.
Mam go przed sobą, by na wszystko odpowiedzi.
Leci to że Droga Mama opracuje mój opis; przysłał
Dla Mamy do pusyki na umywalnie, extra bu,
„kiet, to tu za kwiaty cudne swobodnie pod
niebiosą rosnące. Ossypują, nie, bo sama się
boję zbierai, bo jedna, parienke, jaskuryczka
ukasita, i biedaczka można cierpi i kto wie
co będzie. Własnie nadskredt i Wiednia Dla niej
kapelus, taki jak mój, tak im się sena i fason
podoba. Taubenrauch zarabia. Marzywa się „
„rena” niech no Mama do księżki zagladnie i zabe,
„czy że Tadey, sliemnie odbija od białej sukienki w
która, na wyściski do Latharo przygodniecam się.
Tudzież, mi że ja nie mam lat 20. Wsmiechem
pobtażliwym potakuje inn. Chcieli by się bardzo
dowiedzieli i do podania o urlop zaradali i mego
opisu pasportowego. Uspokoitam ich że mam
pasport mój własny; w starostwie wzięty.

To się, tyżny urtopu biernemy go, bo się należy, i
gdy nie wzięmiemy teraz to nam i pieredziwnym
Lipem przepada rathiem, a to sarkoda odiem
tygodni mitego odpozyntku, a przyntem wozyst,
"ko ptasa. Do łozfu chielibysmy pojehai, bo
wazytko mittelrässig robimy. I tak pot roku
dobrze Tydor dreptat, a ja w domu kresitam
by ca' usktudai, ale nie na to by wazytko skta
"dai; powoli powoli! lata mtođe wazy' należyćie.
Szerególniej kiedy Bóg litosiwicie skroni od plagi
druciatej, stokratne mu dzięki za to. Coż to za
uzdany obras tej biednej naszej kapitanowej.
Karnawat przechorowata, teraz ledwie taki i na
"reka ze za masz poszta; bo w domu lepiej by,
"to. Lasdrowca mi zdrowia, a ja sans gene spta
"wam i wychodne suczestliwie. Pięty tytko bardzo bolz;
ale i na to mam radz, bo wuzplyne barka na
miejsce zakryte a ptytkie; zdymz buciki i ponichon
"chy, a nogi i barki spuszone w wodę i mizhna
pschylene, a sama rysuje lub ponichochy seruje,
a przyntem bładze mysta, po całej Galicji; o
w pot do szostej zbieram manatki i wracam pod
kasarnie po Tydora, ktoreń do szostej cwiny
istniemy, zmieniłi teraz porządok; sta goraca za
"ryndaj, o w pot do czwartej i trwa do szostej

Oberleitnanta jui wypruissili, to ten co drugie podwiedzi
wolne marny, ale wtedy; karmytkarny zaluzje
i chciwie spiny, dopiero wieczor na spacer ida, c.
Mionkancy do pierusnej w nocy spiewajac chodza
Nasz putkownik Liet pojachat na urlop, to idat
ludxi poczciwych imie wiem czem uplisyng
go sobie tak za serce. Ale Bog go wynudgrodzi
na dniciach za to. Teraz jui z urlopu telegramy
"fowat do obecnego nastepcy Laetnera takze putk"
"kownikta ale mtodszego; priny majowych trans"
"ferowaniach. ^{o porzadku} Obawiat sie by nas
nie ruszyli; i w roine strony Dalmacji poroz,
"cytat innych, dodajac tu jezene kadeta Ki,
"hubra do pomocy. Teraz drugiego szerwia priny"
"pada jczy 28. jubileusz pracy priny naszym
putku, festyng grandiose napowiadaja. My
poszkemy mu na biurko, mate skatalogi i obraz,
"kitem Ferrigno, u gory jego herb; u spodu tarcza
z napisem. A na samym dole dwie mate
głowki nasze i to poszkemy do Lary. bo tam
jezene bawic' będzie. Byc moze ze powroci, ale
watpca, bo sie tak xegnat jakby sie jui z nami
nigdy nie miat widniec, do ten wzruszył go
nasz telegram, ktoren gdy wyjednac z boschi
na petne morne oddano mu. I od telegrafowat.

Wczoraj przyjmowano w Cattaro ogromny statek
"towarzystwem" turystów, przeważnie wiedeński,
"kto"; przeszło 60 osób udało się do Cetynji, a ju-
"tro jada dalej; Hongkong cel wycieczki, na
statek płać dziennie 1000 fl. Pucrowatyeh
geskäftz mianów najwięcej; 6 dam tylko i
to angielski kraj. Wasz wojtkowy tender wy-
"jechał z muryha naprzeciw. Swiat ich
występatał. Codziennie sawijają prywatne
statecki lordów, odpowna trochę, postuchają muryki
i odjeżdżają; wczoraj zapytalam statek kapitana
statecka, ktora przybyli; zrozumiat mnie, ale
niechciał po francusku odpowiedzieć; tylko
zapytat czy mówię po angielsku. Thion tam
"ie yes" bo go zrozumiatam. Mówit duno i
przedko. Ale nie nie wiedziatam. Ciekawi sta-
"chacke angielskiej mowy podowai się xackz-
"li." I thank you! very grateful" wyziatam
głowo i kiwnawszy głowa, poszedłszy dalej; sta-
"czeni kilka kolegami Lydora zapytającami
się o sukcesy. Jeden kłopot mi przybył; bo ma-
"sz studjować i tę gramatykę. Dobrze czasem po-
"rozmarwiać i z temi miłymi ludźmi.
Lubię i politykować; tylko trudno mi o niektóre
dobitne wyrazy niemieckie; przed parn dniami

2
93
miatam rozprawę, a jeneratem, mowa Pennera stanowi
właściwy temat, chociaż on dziś to samo powtarza i
prawi; co tąto temu tak słuchasz w swej broszurce
pisać (Myśli do programu) że państwo Austryjskie
nie powinno właściwie ekscytować; i kiedyś tak
będzie że Niemcy przystąpią do Prus, a my stawiamy
nie do Rosji. On zapomniał Throat i mówi, że nie!
my nasze państwo cyfry słowiańskie stworzymy,
gdzie jeden język, jedna religija będzie. Byłbyś chciał
cyfry po polsku datałbyś mu ją do przesyłania.
Ale trochę tylko rozumie. Throat de rog i l'âne, ale
wota mi pod oknem niewiasta że ma porożnik na
sprzedaniu, muszę dla Tydora nabyć; trzy centy cwierec
cwierec kwatorki. Moji w ogrodzie swoje mają, ale nie one
jeszcze. Co są pysane brzościwiste drzewa, tak duże
jak u nas jaskonie. (Ameliny) narywają je tu,
i petne owoców. Szparagiów masę, ale cienkie; te z
Corfu bardzo piękne. Szparagiów po dwa centy. Za bryndzę
cztery drogiej słownie są, albo te tutaj dobra produkują,
a ja na sposób laszki przygotowuję je sobie; i pokrusziam
złodek koto dziewiętej gdy cyfry gospodarskie ukoniecz.
Lidę na schodkach balonu; i pojedam dzieła się z kotłami,
między "ladro" przerwanym, że kradnie co robaczy tylko
do ujedzenia.

W Laszkach ślady po mnie gina, piórze mi Manna
ze kancelarji Taty pomatowało, moje freski i arabeski
ale wystąpiły się. Czas leci i nam; porzucmy się wsta-
jemy o czwartej; kładniemy się o dziesiątej brak mi
dnia.

A piękna propozycja, zgłasza się tu do nas jęzomości
porucznik niejaki Gregorz Pele (more krewny naszego
Lodreja) z Wiednia, pragnął się z nami pomierzać
ale z żądaniem dania mu 100 fl i kaptaty drogi.
Zwarował ten szwabski. Szwabski kontent się się
z tamtych sfer wydoształ, siedzi jak u pana Boga
za pecem, i takie zaswitały mu kariery. Z
irytował nas tylko, obstrukcyj; cudzemi piernikami
chciałby się ratować. Takbyśmy byli chcieli dotrzeć się
do Wiednia jeszcze przedtem byłby nas Karol tam prze-
nieść do Koosza mnijsze. Ale biedny stary bardzo
chory znawca; pisat nam Strunę który od czasu podar-
ku koresponduje z nami.

Pora szwabska szkodliwa. Niech się Thotka szwabski,
dopiero mgzotka o własnej sile, umie ocenić zdrowie.
Takie by moje życie mizerne bez niego było.

Dostaliśmy zaproszenie od pułku naszego, byśmy kiedy
odwiedzili ich mieszkających w Cerkwicy na fortecy.

Na szczybie 800 metrowej góry, cisze się; podenas urtopu
robimy to wypiekanie, trochę piecna, trochę kornca; uspa
„niakie damy, przyjmująć będą, bo noga kobieca nie
postata tam nigdy, od czasu jak Jezus rozsypan wó z
karniemiarni. Za opiekujas się nam; bo sładatom że
te wyższe rangi lubia, gdy im przedstawiam i upajam
ie my oby i tacy małutcy; że oni jako staroi i stopniem
i doświadczeniem, powinni nam kierować i chronić
od złego. Wir sind hier, unter Ihrem Obhut. mówię
im. I trafiam dotąd do przekonania.

Alle papier, i to papier brzydki pogięty się konicy;
ale doprawdy nie mam teraz innego; a chce być
list odszedł! Latem muszę jeszcze wspominać o pie
„nigdnach; i prosić Drogiego Taty by losy Towarzystwa
Kredytowego kupił. Za 405. fl które przekarem poseta
„my. Tak na pierwszy rok to dosyć; zaś 400 zostawiam
dalej na życie; bo gotówkę mieć przy sobie musimy.
Wypiekanie do Cefu najwyżej 150 fl wyniesie.

Teraz całujemy rączki szajdrożnym Prodicom, pa
Mamo i Tato, od zawsze kochających Tydrow.

Thothę i Lipę sciskamy serdecznie, listownie to już
można. By Drogie Tato będzie we Lwowie to przy okazji
papiery kupi, nie spiesznego.

Piotrus z Tydorem korespondują również; ale listy są

gorzącej treści dla nas niewiast. Musiałam zgromić ich.
Dostał zaproszenie od starosty by ładnie coś ofiarował
na powodnian. Bravo! już w porzątku wiebranina, witała
On jeszcze pyta Marna o skrypkę Frydora; ta trwa-
wałaby od awy w powietrzu ma ją większą, lub mniej,
„ora. Lekarstwa mam od Lröderera i Wiednia, ale
o wyłączeniu zupełnem i skrypki mowy nie ma,
i nie to niebezpiecznego nie jest, ale idzie o usunię-
cie flegmy, i skromienie gardła od kataru którego
się jeszcze w latach młodzieńskich nabawił. Tutajory
klimat ciepły wykurawiać go może. Takoo' Bóg nie opuści.
Uj! ju! ju! statek odchodzi, odjeżdża i przojazdowany
pułkownik od artylerji, więcej chustka; pozdrowie' go trzeba
jednie sobie do Gracu; a potem do Kapiec. Takie Dobry
starowina. Pani Bartmaniskiej i czerki satuję. Ten
by przedniej może papuzę dostał; ale mówita by po
kroacku.

Pernagno $\frac{30}{5}$ ss.

95

Najdroższa Mammo i Tato!

Dzien' wrodzin Mammy i Taty nadchiga; piszemy
my i my matowai raczki, składając i
nasze życzenia wszytkiego so tylko dobrej
jakości byci moie. Moie list ten jeszcze w
Laszkaach Trochanych Podziw wstanie.
Na odjedynym much Tato wami kartkę z
ostatcznym oznaczeniem miejscowości do
której jedzie, a poste restante list wrócić
będzie. Tak się odbył ślub Trotki; kto
wie czy byliśmy nie byli gotowi nasze
wdomniach Laszkaach pokazać, gdyżby
nie to obrzydliwe Festlichkeity dla których
nasz zatrzymali i wtopu nie dali. Po
z Finne to szok już nie wielki. A
tu mi smak tylko porostaje, kosztuje
a przyjemności ani dla Frydora ani
dla mnie, jako pannie, bawily mię te
skakanie, ale Driś gdzie interesu żadnego
nie mam, to wolimy razem w domu siedzieć

lub po morzu pływai, nie te postępy
robimy na takich barkach drewnianych
pływamy. Ale tyle wody się opije że mi
stano dłuższy czas. Trydorowi służy to bardzo,
na jego trochę i skrofuliczne bindowy, a
małe rybki tak gryza. Strój poręczysta
mi oberstowa Reimer od Gene. Pełna
kobieta, przez 6 lat byli w Krakowie,
potem w Sokalu aż nareszcie do Ternago
stcieli. Nawet mówi trochę po polsku.
Do niej o poradę że wosygotkiem udaje się,
i na dobre mi wychodzi. Do naszej nie
mogę nabrac odwagi; bo bardzo prostej klasy
widenka. Tbył daje uczuie że jest Oberstowa.
Przebakiya tu o przenoszeniu naszej Pom.,
panji do Buduy-Intornoy w miasteczku
czasie; kto ure co z nami będzie, gdyby
Liel powrócił to by nas xta, nie ruszał. Ale
w tego terasniejszego ufać nie można. Sam
z nekany i niechęcony, cisny się gdy i drudzy do

meczna, się. Przed paru laty ożenił się wdaje
 się; i z majstrą - kupca córka, "Wiednia",
 ale wdowa, u której pokazało się później
 sworo dorosłych dzieci, syn ożenił się a
 córki po h. b. 30 lat panienki. On
 musiał służyć swej poptacji, ale z pannami
 kłopot nie lada bo już im się sprząkrył
 stan panienki. To cel wszystkich
 festynów, które sukcesia nie mają, bo desera
 przerywa mieszając odzieniu paradne. Ja
 ciągle zapieram; moja, ślubna suknie, wplu-
 wają się natergicie. Próżnym staniku o któ-
 rym mi Thoria pisała, to kiedyś przy
 okazji droga Ekarna mi odesła; przyda
 się na "Überaschung"

Ja teraz jestem w toku smażenia owoców,
 i konfitur mam już 8 Stoi'ków, z sukcesiami
 i porionek, czarnych pyśnych morew, dziś
 mi przyniesiono oryginalny owoc podobny
 do małej cytrynki, ale pełny wismu storki

nanywają się „Wiskule” —

Listy od Taty i Barbary odebrałszy, papiery
moga, a Taty zostai' bo nam nie trzeba
reszty gotówki złożyliśmy do skarżyski; to
przenosimy kasztować znowu będąc
sama wszystko pakować będę bo te leniwe
tu indywidualne noszące narowę maryna,
„czy mi nie umieją. Czej Bóg da siit i
wrawia, a po naszym nowy kraju kawa,
Tut jeszcze ładniej potrzebny jak becha
wa Liela rachujemy; bo przestany m
obrazkiem na Dzień Jubileuszu bardzo
ujstam go sobie.

A teraz satujemy rączki Drogiemu Tacie
i Barbacie pozostając rawnie kuchajacemi
i przywiązanemi dziećmi
Trydronnie.

Tut nie ma nikogo by uscisłai.

Pa Mamoi Tato a niech się Tato nie zamiebi
gdzie; bo to jedno co skądś tylko może.

Perrigno 18 88

ofiarowi Rodzice. Wzoraj odebralesmy listy po wesele
 od Taty i Mamy z pakietem, i setkij raczki na buclon
 i krapki, to wotamie mi raczki i przerwysliwatom
 nad sposobem dostania nowych. Ale jak z mioba
 spadly. Bytabyjm przedy napisala do Chrobadu, ale
 rzy wstapysy ty sie; i jaci chwarty dzien jak jzera
 a przy goracu podziejne boli, pozniej ludzka ra-
 „dno, ale z tego wozpethiego wyruac bylo by najlepj.
 Zjedz spact ze schodow kasarnianych; i kilka dni
 lezal, skadami z zimnej wody ciaglemi, i olejkiem
 arnikowym przez lekara napisanyim wykurawat
 sa i Pais Paris, a to zapowiadaja przjzarat Cwofor
 potrzebne tryndanie po granicach Czechick zeby go
 jzera spratnoli. Nasza kompanja ma go
 przeprowadac i noszac si na karki czarnogiscu;
 jakosi moze Bóg czuwa bednie ze sie to odmieni
 bo teraz peranie na pogrzeb Frydryka pojednie.
 Ale a propos sluba Hoci. Czy nie odebrata naszej
 paczki z dwoma butelkami wina i keviatami;

w żadnym liście xmiianki nie ma, może gdzieś od „
komenderowali? Chciałam dotrzeć i pisać sobie
owoce w które ofiteje w tym czasie nasza bocha.
i tak w morele, kolosalne ćwiczenie, zyka podobne
do ogórków formą; tylko strodkie, guszczerki i inne,
ale xgnity by były bo goraco pieknie, gdy
deszcz dowiedzy to jako tako. Ludnie prywatnie
iżją noszą, o ósmej dopiero wymurają swe blade
twaryczki, i smują się po iorso do ranka,
spiewając i po morzu pływając. My musimy
wstać przed piątą, to też na exeryrowańmy
się ośmiem godzin nadwołony Tyroler gdy o dziewiętej
spocząć w łóżku mi, a nie przechadzać się, miłoś,
miętką pokoju przyciemnionego na demi-jour, teraz
jestem, jak to się przedko usposobienia amimia.
Wychodzę tylko odwiedzić kapitanowsz; która ma się
nieco lepiej, i zaraz gdy przyjdzie do siebie nabiera
się do swej Matki mieszkającej w Tyrolu. Ona może
się owoi x tem życiem samotnem; spuszcza mgła
którego i tak cały dzień nie widzi, a on będzie się

starać o przeniesienie zapewne. Ja na niebiański
 raj bym tego nie odjechała, Trwam się wszyscy
 memu przywiązaniu. Więcej tu w południow-
 „wych krajach w matieristwie interesu, jak Kocha,
 „nia, cepte stonice przeciwnie wpływa; st takie
 mam pech, bo jakis jegomosi zainteresowatsis
 moja, sturica, która sobie i troche grosza ustalata
 i wreczywiscie bardzo jest pracowita; i wcoraj
 odbyty się naradziny. Do dwóch miesięcy jeszcze
 u mnie będzie a potem rób Kikciu co chcesz, trud-
 no bym jej w ustaleniu how przeszkadzata.
 A tak się gotować nauzyta, już i buchtę, i dołki
 i ryż i pianko, ubić potrafita. A tu do tego
 perspektywa przenosim, Bóg wie gdzie, ale
 mniejsza z tem w handym ranie od Sydora
 nie odharza mnie; a z nim awesoto i dobrze mi
 wroędzie. Thanda, ranca, przedstawiam doadnie si,
 „muciowoi matowniczo moje samotne tu potowina,
 Oberstowi i Teneratowi, i kuz bo gdy przyjdzie
 do ostatecznej chwili, to traca głowa radnie będzie by

swoje osiagnac, iebym nawet wprost udac sie miata
do komenderyjnego. Ale wazpie by do tego dopuscili.
Dobry to bardzo ludzie, ale musza troche przy
zmianie takiej popracowac, a temistwo zej dals w
swiecie wodni. Przytem juz trzeciego putkownika
w tym krótkim czasie dostalismy, jeden za drugim
na ulop trzymiesieczny jada. Winozaj pojawil sie
jakis Swanica nowy przetworzony jezuka nie znamy
go. Namawia mnie general bym sie plywal w
ich plywalni ucyta, lecz o sie odwarina jester
na lodzie style sie bardzo boje wody; kapiemy sie
codziennie ale brzoza nie opuszczam i plywam
za pomoca baniek, ale na bardzo plytkim miejscu.
By radocy jego ingerencii raz sie wybiorze i towaru,
„sryc mi obiecata putkownikowa od cenie, ale te,
„raz bolz mnie jezuka bardzo te rzby. Wogrodku
moim smutek wszytko wyschto, powoj juz ma nasienie,
a sam nie wiekszy nad 3 sale. Teny sposob maja
oni do sadzenia wszytko w gtebolich dotach a ja
stem nie wiedzialam, i rowniez nigdy od wschodu na zachod

Dniś takie wycoetamy do Civi Luni, turaki cybuszek
 pachnacy i oryginalna, skutaryjzoba fajke, z
 tütünem, bawi nas bardzo kromikami galicyjskich
 plotek. Minasowickowi podoba się bardzo cuscia
 dobra party, by zrobita, ale trzeba by czekać rok
 gdy kapitanem zostanie, karcuja 12 tysięcy.
 Pisalam do Lastowieckich ab miler. Premier, Lyrinicy
 ze imi nie donosze, et ja tyle mam karcuja, w
 domu wszystko swiecić się musi, w dodatku sprawiali
 tu w Perxagno festyn o ktorym w liście ostatnim
 wspominalam na wiesi jubileuszu Liela, i ode-
 mnie zabrali wszystkie nakrycia stolowe, srebrni
 swietlenie, co mi z podniekowania Obersta, kiedy
 moje obrusy i serwety poplamione okropnie, a
 nawet wypalone miejscami. Nie wypadła mi od
 panów z naszego putku kwirotu koss straty iadać.
 A reszta i bawitam się wybornie, najpierw rano
 o btej abudnita nas muryka wojkowa, a o tej była
 mossa w zgromadzeniu całej wojkowosci potem
 przemarsz wojzka prowadzony przez Frydora,

ciężko mi, bo Tadnie i Dziaroko w paradzie
w różnej jedwabnej felibindnie wyglądał; i
panie szeptały między sobą, „che bravo“ a
putkownik stojący obok mnie, powiersonował mi
wyboru „mówiąc, ein solcher hat Zukunft“, od
Boga ona saliery. Ojedenastej poprowadono nas na
smiaranie do sali wynajętej. Odwunastej szes“tował,
„kystwa przysłała do nas i do drugiej rozmawiali,
grając i śpiewając. Putkownikowa z siostrą odjechała,
„ta do siebie by zmierić toalety na wieczór, panowie
poszli na toastowy objiad. A ja zabratam się do
przygotowania obramu, podobnego do tego w
Awarji który Ma Wurmbe wznosząca, z
dodatkiem 2 butelek szampa na po 5 fl. które
między niedziela, rumor wielki zrobili; bo
evenement to gdzie się ten racy trunki pojawił.
O szwartej szes“towały się panie do mnie, i deputa
„ja panów przysłała na ciele Frydora zabrac
nas do lasku na wycieczkę która humor dobry
wszystkich objawił. Przy muzyce która z instrumen

„tamni w górę drapać się musiata, bawiliśmy
 się po sutym podwieszorku fundowanym przez
 oberstow, w moje pitki, ślepa babka i. t. d.
 o dziewiętej przy Dwizku marszu powróciliśmy
 odbył się mój obrat, który takie wrażenie wywarł
 na patkowniku że ze strasni wniósł toast
 „podziękowaniem dla mnie „koniec Soll leben
 unsere Polen“ Hoch sagamiato a już się salutowie
 „zornetu i zmezenia na nogach utrzymatam.
 Szamysan krajyt; widząc już na dnie w kielisx,
 „kack wniestam podziękowanie jemu, a potem
 ośmiu panom którzy w nim udział brali, i
 tańcami o pierwszj zakończyła się feta. Tak
 przydaje mi się język niemiecki; w ktadam się
 jak do mowy polskiej. I po wtosku już rozma,
 „wiarn, tej przysposi obczac nad ksiązkami
 ze Sieble; Lora nie przeruwatam; może bym
 była z większą, achota te języki polychata. Lecz
 najgłębiej pamięta się geografje z podróży, a
 mowy z ciągłej praktyki, poprawiają mi ludnie to ten

i postępy z ich pociechą robisz. Tak Drogi Tato
wjechał do Karlsbadu teraz jeszcze drugiej listyś
będą. Czy Villa Hermet stoi jeszcze?
Dawno to czasu. Tęto w Laszkach owoc zja,
ndać będzie. Pewnie Poxia z Lipińskim stasanie
chodnie kotennik będą. U nas już prezenty poriom,
ki inter nasie dni trwały tylko. Prezenty
sa, tu kwiaty jednodniowe tylko, z zachwytem
patrze się w te delikatne roślinki, które pod
wiecni zamykają się na nawsze. Teraz objad
się zbliża, sto co będzie rosit z ryżem, miso
smazone z kartoflami swieraemi po 10 x kilo.
i kaszka od Mamy przestane z ockiem cae,
resniowym który zrobiam by mieć na ochłody.
Na wiecni nabytam spora rybę prezento kilo
za 19 x. Rybie tu mniej kosztuje, ale sa to nibu
wydatki kawernie wyciągają. Teraz na pomnik
dla Rudolfa który mają na granicy Czarnogój
postawić z ciagnyli od oficierów po papierkowi,
jestyn kosztował 8 fl extra mojej wydatków.

Perkagno $\frac{24}{6}$ 88.

Najdrożsi Rodzice! Za listy wczoraj odebrane
 już z Karlsbadu całuję cię rączki, szczególnie
 za statek pragnięt nam dla piśmi korespondencji,
 był list od Thaci, od Cioi Luni; i kolegi
 Tudyra. Cioia Lunia przystata nam swą
 fotografię oryginalną, jak zawsze; siedzi w
 rękawicy na krześle z cygarem, a w ręku
 trzyma arkusz z fotografowaniem Papiera.
 Pomyśle zrobiona, ubolewata że nie była na
 weselu bo wiele dobrych przysmaków miało
 się znajdować. Prosi byśmy przystali Na Tawoy
 mityjskiego botaniki; różne stary roślin tutaj,
 „są”, bo gdy Thordnio mu zamiesz to może
 skupi sobie dobrą klasę. Byby tak swierzo chwia,
 „ty dojci”, to za przesłane kwiaty kaktusów
 ale niestety jedno dniowe, i inne roślinki
 unas tak pielęgnowane a tu dżiko pod
 niebiosa strachajase; te gatunki koleusów, pani
 Bartsmaniska i kurtkosa to by się trzęsły.
 Leby ulagły mi - ale bole po trachy przez
 goraco. I kaspai się nie mogą; a to tak otrze,
 „wia. Jestem w obawie o Tudyra któren
 jutro idnie wysoko w górę do elapody konwoja,
 „wai Rudolfa; sukoda piśniędzy wotam wagle,

Wajparadziejowe stote sorty rejsa, na dziady
szarpane po skatach, nikt na nowe pie,
„między nie da, Rudolf ani centa nie zosta,
„wi. Sam proch na wystrzaly z armat koza
„towai bzdzie 2.000 fl. I na to, o & grozo wszego
„ko & dymem, a tu tyle niezdy gszery, tyle
„miodkiery marnie idnie bo nie maja, na ostoty
Dzis skladke, na jednego robiono; jest on
„urzednikiem przy dogarce 42 ^{lat} stary; starowina
obawiony dziesni Gorostemi parrasni osimio
„ma. Podnit ze go juz do simierci & tej posady
nie rusza, tymczasem nastapilo & przesjonowa
„nie; i odebranie kasy w ktorej brakowalo 1400
fl. Przez wyglad na jego zastugi i ostachet
„ne postepowanie sad karat niektai dajac mu
parz dni do zebrania pieniszdy. Du Traczej
bzdą museli go zamknaci i przysj odebrai.
Dzis braki mu jeszcze 500 fl i te kazeli
„wbierai między Perragnotarni, i oficerami
bo podczas powstania ratowal oficerow.
„ela nas wypadto 20 fl. I ostowick dla honore
bo ~~post~~cheratem postawili musi at dai; Te
budy mysta ze myz pieniadze robimy; tym
stowom „reich“ przestawiaj nas wyciagajac groz
wydreptany przez Snydora.

I

102

Co się tyca kwita to niech Drogi Tato prześle
Lipiniemu z poleceniem by nam papiery odeś-
tał, "Tat, pewniejsza będa, unas jak w glinianiskiej
kaszce, a z reszta żadnej styczności w tym kic-
reunku z Gabija, nie chcieli byśmy mieć, dnie
"kujosa Bogu nie nam dorwot wyrwać się z
tych brudów które mniej więcej Pernestorfer
wymienia. Nosiemy się z projektem zatonienia
z czasem na moją rzekę, fabryki jedwabnie;
jest tu jedna w Pernagno i tądne ryki przy
mrozi, a natura mexicana i ilość liści mor-
wowych. Skudzuje rate zatrudnienie; i dam
więcej wolności Tydrowi, który w zarwodnie
wopokowym musi ja mieć; nie ciągle sony
się trzymać; a sama będę mieć najście kto-
żeremu się dusza poświęce, lecz to projekt
tylko; w pierw się upewnić musiemy czy tu
nas na parę lat zotawia. By darmo w ktad
nie robić, nie wielki on bo parę kotów do
gotowania pupek; które pielęgnijsz i produ-
kują niewiasty okoliczne sprzedając tanio.
Oł Wilki postępu powie obarna. Lecz ja
ostrożnie biore się do rzeczy w pierw obrachuj
i ubadam czy warto. Terazniejsz wataścił
surawe młki wyseta do Fryjosta.

Unas pobuntowali się pułkownicy i jeden na drugim
na urtop trzy miesięczny urzyka, a nowe inne
„go marny. I generatem o swem bzd, mówii.
Dobry to ceterańska także o proji myśli. Ciagle
powtarza rjadta mnie sturba kretelna! —
O urtopie nie myślimy teraz, może gdy budowy
odjednie skreśliwie to na odiem dni pojedniemy
w górę razem a pułkownikowa, od Genie sami,
„Towana, w takich ekspedycjach. Dnis jedniemy
bo dledniela; na bdy to Paltaro, muryka gra.
Keroraj wysali nasi na strzelnicie wysoko i
daleko w górę — ja wyjechałam na targ do
Paltaro, nie tyle by kupować ale lubię się przy-
patrywać tym różnym owocom i kwiatom
co fasolki, grozku, fig swiernych; ach to
by się tato uradował pomyslałam sobie; i a
kooatowałam jedną, ale mi nie smakowata.
O siódmej zamyslałam wracać do domu; tak
mi smutno było samotnej do murów wracać,
ie niogatać, by mi was przedzej przeszedł;
wtem słyszę piiff. paff gdzieś w górach to
nasi mówi marynarka; Ot wrzika mi myśl
zwiedzić i to dolinę wśród gór zrucona a
na strzelnicę przerwaczkona; nanywa się „Mokra
Płocna“ — Szepnij koos czeresni, braco kwini

i fig, barkę zostawiamy a sama «mary»
 «narzaczę przę się wysoko w górę, po stronej się
 rżnię by drogi «króci». Po się usunę «kamie»
 «nie» wotam już dalej nie pójdz, ale nowy
 strach przypomniał mi że tam Tjedor jest
 i tak samo się drapat. Wzic idę, wreszcie
 «sławam się w odłam góry i widzę cudny
 jar; a w nim naszych poronczanych
 tu i owdzie. Głone hurra zabrzmiało w
 powietrzu. Co za wstach, co za radość! Ober-
 «leitnant przeskończył Tawke. Thudet za min.
 Tjedor ukrył się w miejscu mej parasolki, chociaż
 ubóstwianym został; i wnet pułki się świecił.
 Tak setki lat te góry ujęły dolinę; tak mi
 «wieszca noga tu nie powstała! Przechyłam
 do końca i razem resztki na dot. Zabrawszy
 Tjodora barkę, i zadowolony mi miły drogę.
 «lle wybiegawony ^{się} uchrutam ulgę i bjeję
 się statam, tak mi tego nie raz potrzeba.
 Brak mi Thoi straszny powiem; tak nie raz
 wie się dusza do niej. Thisty nie uspokoję.
 Thapitanowa zdrowa, ale wkrótce wyjednie,
 drzwili się ludnie że ja sama na skub Thoi
 nie pojedłam, a ja im się drzwitam że
 oni coś takiego bajają boją się.

Na dzisiaj pa Mamo i Tato ratujemy razem -
jakaś cępa racyna mnie oboppywa - kto
wie musze sie Doktora spytać; bo mnie przysze
kota, i brzydki tak chodzieć a w tozku lecie
nie mam cierpliwości. Może to * kąpiel
morska. Serdeczne uatowanie i uosienie
nie kochanej Mamy i Taty od zawsze
kochających Dzieci.

Wiktoryi i Frydka.

Ferrigno $\frac{6}{7}$ 88.

104

Nybroisi Podrie. List Taty & dopiskiem
do Mamy wczoraj odebrałismy i wnet od-
pisuje by na zapytania odpowiedzieć.
Wiadomość że Adas & kręga korzinka, i
do nas niekto przyjechał nie bardzo nas
wieszyta. Podaj nam takie owe cetero
powody. Wzrostkie nie mające gruntow-
nych podstaw. Objasnienia co do drogi
postaliśmy mu zaraz; Eildampfer od-
chodzi & Finne w środzie o 9 wpołud-
nie a w poniedziałek o 4; przepłynie staję
w Latharo ceny jednakowe 20 fl. wynosi; rachuje-
my już & jedzeniem à la carte; i w uni-
formie. To na taką przestrzeń nie wiele,
i nadzwyczaj szybko. Nam ten miesiąc
bardzo wolny w rajciach, bo w lecie
mniej się robi, i na manewra iotnie-
ny skanija. $\frac{8}{8}$ wyjeżdżamy do Laster-moo
do $\frac{20}{8}$ tam zabawimy, a potem wrócimy
by rzeki popakować i wio w drogę; jakad
dotąd nie wiemy, ponieważ chce urzknąć

fortów; musimy czekać ostatecznej decyzji;
tam gdzie pułkownicy nas, zobaczy
brak oficera tam nas przeniesie, dziś
sam nie wie. Być może że do Lastet,
lastua; lub nieco poniżej do miasteczka
Lutnowo i Spiry na samym ryfle w
Dabnacji już nad petnem morzem, na
wojskowej mapie tylko się znajduje, tuż
na Lastetlastua. Praktycznie Melignie
dowieemy się bliżej; gdy w Lastemuro będzie
my, gdybyś my do stacji, dostali to
blisko by do Melignie było, ale z Lastet
lastua to kawał i do tego statku nie
staje, tylko z Budny karrą, dostawiać
się trzeba lub barką, ale to, trudniej
bo petne morze igra zawrse. Z
rzecznami kłopot będzie mieć, ale wygoda
i to może wrócenie wynadgrada w
ryciu brdy. Dlatego my się znajdujemy tu
określiwi, bo drzkiego pustego pomieszczenia
nie mamy, i sami szukają zajęcia po za do-
mem, bo to mamy w tych murach robić?
Mówią; a my przedem do pokoju wlatujemy

Piszę to plan Drogiego Taty spżózenia xi „
 „my koto nas, byle taka spraga nie byta
 jak ta ostatnia bo bez piwow skno,
 moze w Melignie sz takowe, wrygtho
 to opisze, pozniej, gdy sie ustalimy gdzieś.
 Nim sie zobaczymy posetam Drogiej Marnie
 na buchy _____ i muchy sposob gubic
 (pochly po Janiaisku) nia pisalam w ostatnim listie, pokoj
 przy dymieniu szrelnie zamknac —
 Dziwnem ze unas w pomieszkaniu
 pchet nie mam; tyle so na hotku.

Lamiecie sie podrozg biata taka szrelna
 jak Marnie postatarn i szgsto.
 Bogu Dziški ze trafiam na dobra kucharske,
 czasem tylko do kuchni zajesz; wrygtho
 sama gotuje.

Frydor dotacza dla Marny wachlarn, ogrom
 „nie tu rozpowo szrelny, bo nie ma rywej
 xenskiej istoty, ba nawet i najubo szrelna
 posiada taki 2 x kosztuje. A ja dla
 Taty cygaro, mowia, ze sie pali pipunie.
 I dla Ciotunki takze.

A teraz mam wielką prośbę do drogiej Ma-
"my a to, by mi Ekama prawy skrzyż-
"kiedy przystata, łascierke, plomby kausu,
"kudziej bo kierawe igby; a tu nie mają nic,
tylko dentysty i ten operuje ze szesć dni
nim za plombyje. A drugie niech Stef,
"sio powie gdzie nabywa "masi' exciderans
"ko, pypung na drobne rany, ten kawate
"czek od niego wtaiśnie się skowinyl, a Fry-
"dor czeoto powraca z cwisien i z adartem
jakimis miejscem, gdy tem nakleje to się
zaraz goi. Tak dzisiaj dumny ze swej roli
komendanta kompanji szli tak co kapitana,
wgruszył na góry na popis stryktariny
o czwartej z rana, przed pułkownikiem.
Udało mu się wybornie zate wojenne cwisie
"nie, a z radosi, pochwały, i zadowolonia
pułkownika; z powrotem nie bacząc
na deszcz sprawił bibę oddziałowi całemu
owemu, dobrze iem mu piątaśa do kieszeni
w aurata, bo byłby był w kłopotcie. Pod
takim bogatym panem porucznikiem lubi
"my my sluzyc, ^{można dotknąć} i przy nas im trzeba się

2 jak skia, to pisanie wszystko wyko-
 „naja, a jak się z niekora do przetożonego
 to gromy ich nie ugną, nawet, i najczęściej
 na nich przetożeni od puthownik na
 „pomniejsza „nosić musza. Tędy
 nakarat im grobowe milczenie, i ślepe
 wykonywanie rozkazów jego. Ten po-
 „rządki nadzwyczaj podobat się Swanosico-
 wi. Za wypretnienie skrupulatne, nad-
 „grodnit ich potem winem i kruchem z
 serem. A sam jak zwykłe przedki,
 nie uważał podobinat się i bcznat
 kadartony sobie poduszkę jedną, posma-
 „rowat smakiem ale nie wiele pomaxe.
 a teraz obudnit się i pyta czy napisat
 „Tam Prodnicom „czem on jest, kogo za życia
 maja? Za lat siedem dopiero do tego
 stopnia prawdziwie dojdzie. Ale dziś
 honorowe to bardzo, tylko następstwo,
 qui t'enfle de l'orgueil. I kare mi się
 w rece satowai, Czy mój list w Tarno-
 wici Tato odebrał.

Latujemy rączki najdroższej Abamie
i Tacie, rączkami się nagle, deszcz
leje jak zebra, dwa parowce suną,
moje jak liść nadmiosa. Porostają
kochającymi rączkami i przywiozkanami
dniećmi. *Wiktoria*

Ciać Luni rączki latujemy, Thor's się
„karmy. Lipińskich także, do Toci
list drugi napisatam.

107

3
Jutro pojeżdżę na koleją dla Obersta i tak
codziennie nowe Überachtungen kieszonkowe.
Brakło mi papieru, równego, muszę
reszte moich winał wypisać na tem
Kworum i irytowatam się i reżymie
przez ten mi dawat mi technice migoo-
ju mi cierpliwości brakło i pomimo
bole żebów poszłam sama morat
po wtosku powiedziata, kończąc ile
jeżeli się nie poprawi to pójdę ze
skargą, wprost do generała; prerariony
to wie żeby go karak napędził żeby się
dowiedział że istnienie technice mieszje
idzie; a on tadne wyski by stracił, po-
„krecit się prosząc o przebaczenie i
dat mi spory kawat rozbratli, i
dotąd poprawit się, trzeba wszystko
„walekać s'miatosia, kapitanowi gra
ponosi ja sobie nie dam. Kapitan
idealny enturick ale bojus wielki

Tuż szczerze swoje mięso dawać byle mi się
uspokoić. Podniekowałam mu mając na,
„Dziejsze się bać trochę zerknąć będzie.

Dla Frydora mięso to grunt.

Kyriakowsy się i na turbowawsy zto,
„Wz drogiy Elanny która pewnie rado,
„wolona że o swoich kłopotach trochę zae,
„pami konie, ratując rzętki najdrożi,
„skemu Tacie i Elannie odemnie i Fry,
„Dora, pozostając zawsze kochającą i przy,
„wiązaną sobą. Wiktorja

Najdroższa Albano i Tato!

Twoje moje dwa listy doły do Sbarskadeu.
Bogu Dniekii Rudolfa odwieczny skonięły
się okropnie, strzelano z armat dzień cały
z kuckiem w leciat i z jurem wickszym
wyleciat z naszej wolkii, nie bardzo smut
się swój tym razem. Od granicy Bosnija
do Cattaro konwojowały go oddziały wojska;
a inne przesuwały go wzdłuż drogi
w górze banda Dniekii nie wstaje, bo nie
lubia go; i wogóle twora za natowienie kolo,
„salnych et od czasu obsadzenia bucki sot”,
„mierzassi; przed paru laty et misa ptacili
po 7 x a dziś 20. Torossia - Lukier i kawa
possimo se swarcuja, przez Cetynje takie
drogie; najgorzej kawy et 20 x. i to mieszany
z drobnymi kamieniami. Samemi rybami trud
„no im ije. My zony narzekaliśmy takie na
jego niewydarzenie, się, bo rozkazali by ofice,
„rowie w najparadniejszych ubiorach i nowit
„kub ozdobach stotych powychodzili; to też
z wędrówek po przynasili do domu z kutasów
same trociki; w stote nitki oploty się
ciemnie granatu i kaktusów.

Kto straty wróci; o nowe postarai się trzeba,
a on nawet na biedaków starych nie
spojrzat, przyjechał konną & trzywoszą
do Aizano; i dopiero odjechał gdy się na
Gruffje znalazł. Czarnogoiicy liżnie zgroma;
„dzeni okropnie wrzeszczeli po wojnie.
Ozębne to dźwięki tony, mogąc się & temi
skatami tylko pogodni. Ja wyjechałam
tam takie bo mi & a omutno w domu
casy dzień było. I bytam niepokojna o Iny-
„Dora jak wybiernie & tej gonty, po skatach
niepotrzebnej, bo gdyby go szcili
zastrzeli; mogli to być przy wejściu do
miasteczka zrobić górze i zstrzenie nie
by nie pomogli, w wąskich uliczkach, ale
nie w górach samotnie. Choć dźwięki Bogu
ze się to skonczyło, żadne było światlenie
grote sxcrytów gór, smolnemi stosami; które
rozpalone & trzęsali na dot, i te leciały
rozlatując się po skatach.

Teraz nowy kłopot wisi nad nami; oto
wybuch fantazji pułkownika nowego; już
& wszedł trzeciego, rozkarat w sierpniu smia,
niez pobytu wszystkich kompanji. I bzdura,

109

nas transportowaci do krad; oto wynalezili ostatni
skrawek Dalmacji Budwe. Możliwe kroki poży-
„nilismy by się dościs do Spalato; może
nas dawny pułkownik Liel i podpułkownik
Hlawanya przesadzą nas. Biedny Liel dnie
na progi z naszym ubolewaniem; między innymi
„ceterum potyczek wyszedł zwycięzko; bo wala
„smyt odwarnie; aż dopiero w paru latach ostatni
„nich taki srogi okazał się względem siebie,
„rych oficerów, że mu proces wytożgli o
różne nieprawości, niestety przegrał i wa-
„wa się, skłoda bo dla nas był on obrońcą,
i pomimo swemian drugich kawale lepsze
kroki dla Frydora wynabral. Lubił umi-
„ność i ocenienie łaski która wynawadzał;
a wdzięczności nie szerzydłam i jawnie
bo wart jej był. To też gdy w kółku oficerów
w którym i ja byłem ^{szczęście go obmanię} datam i m do wybo-
„ru albo mają obecnosi; lub w tej chwili za-
„prześciania oszerzania w obec nas Liela.
Luktonem zwiócił temat na inne tory.
Teraz kinyony na niego; przedko zabrałoby
„my manatki nasze i wio do Spalato, now-
skolig poznaci. A i dla Rodanów dwa
dni krócej do jardy. Za 14 dni i to się roz-
„nie, jak Bóg przygotował.

Unas zimno wczoraj zaczęli, małe kawateczki
„ki przering i ryta. Spiewają podczas roboty.
Podobnie jak unas w Galiji przy wiankach.
Kartofle dosyć się urodziły. Trzypokne figi
rozjadłam się, tak jak to było w Abbazji
Sydorowi nie smakują, porusza się jabłko
„kami smakowiciemi albo dobrze. Poma-
„raniny ani jednej w całej bocce nie ma,
jeden mrozek kwiat obypat. Chłodny czas
mamy, bosa kuczata przez dni parę.
Tak tam w Karlsbadnie. Chłody tu nie
ciepło. Cóż zimno. Cóż kąpiele bardzo
stają Sydorowi i dopiero teraz różnicę w zdro-
„wiu widzę. Te są nakornienione soki, stona
woda wyjada. To też i niektóre perypatki
„misierny; by się otrępat „wzrostkiego
chorobliwego. Bo zdrowie unas to majątek
lepszy jak grosz. Chleb w rękę mamy.
Tak tam Karlsbad stają Tatowi; Wilcia
nakazuje Drogiemu Tacie nie wazbić się,
i ryby nie jeść; jak to ongiś przed laty było.
Ja już się patrzeć na nią nie mogę, po 15x
ogromne sztuki sprzedają; prosiąc się. A małe
chłopy na brzegu wzdłżkami Tapia.

Do Cattaro wieczorem wycieczki na łody robimy
to cały luksusowy nasz wydatek. Ma Tatę
gdz przyjadnie, nabyłam prawdziwą turecką
fajkę w potkiszajce i pontacane ozdoby, jedną
taką taci Luni postataam. Niektóre filigury
które na co innego grasz wydają i siedzą w
Stugack; i tego nam przebaczyć nie mogą,
bo łody dobre. Thiedys tu musiałam zgromić
publikaie moja Mariette; impertyneckie calmat
, ki u których ona dawniej stungta, osmieliły się
na moje imie bez pierwieżdy nabraci w skle-
pie produktów za trzy fl. To przez nią.
Po miesiącu przechodzę koto tego sklepu; a
kupie się upomina, że już tak dawno
jak maja stuzica wrieta to i to bym mu
zapłaciła. Za flegmą choć zakipiato we mnie.
" To non s'aprende ni un sofanello senza danari "
- Spetare un poco - ^{powiedziaam} i poostatam do domu. Donner
wetter narobitam aż buczato, i wyostatam ja
by zaraz zapłaciła. Co się też i stało. A wy
wtookie latrosy. Za jednych ptai długi, drudzy
bada, że robie. Korzysthim się obserwato. Aki mie
gospodyni uspokoiła, ale zdaje się że drugi raz
nie wydarzy się to więcej. A tym panstwem za
, gromitam trybunatem. Ani się z nimi znam.

To to sobie nie pozwala. Teraz muszę się
wzrocznie napiętywać, by gdy objadę, a Marietta
odejdzie nie wygadawale niewinnie. Dowia,
„Dziś się ze to ich szanowny zwyczaj. Chleb
który biorą w piekarni zostaje nieptacony
wspaniale i rodziny na rodzinę. Po 200ft
i więcej za tegę ptacy. A biedne piekarnie
by nie „czegar, to latami czekają by im
gross choć jaki wptynął. Podwieriam te
„godliwe stosunki. Unas by się nie strząś
„maty. Ot rozpisałam się, a tu piasta godzi,
„na; niedługo Trydor się obudzi (bo dziś ma
wolne by sobie wypoczął) i kawunieć pić
bezdziermy. A Mama i Tato piją.
²/₄ 28 ośrota rano! Stojce wysocho. Trydor poszedł w góry
i wojokiem. Za robisz, kad w pokojach, zasnykasz
iaturze i idę w odwiedzinny do kapitanowej rozpra.
„winny się co nowego na objad podać, i misz jej
widoczek Perragna, pragnie do domu postać; a
o jedenastej musimny znnowu stonyc' nasze Aufwar
„tęg nowym podpułkownikomstwu Lucanosicronn w
Cattaro, moczasy to obawiaxek w samo południe,
ab nie ma rady, bo będą finty stroić. Po objednie
nastąpi kąpiel i znnowu jakies' urozmaiczenie
Sturibause. n. p. biegunina pod kościołem bo plac

najobszerniejczy lub strykanie i.t.d. Trydor gęty
 się tak wyłata ma pyszny apetyt. A ja z
 balkonu przypatruję się. Teraz satujemy rozrki
 Drogiemu Tacie i Marnie porostając zausse kocha
 „jocemi dziećmi przywiozana córka
 Wiktoria

Pisata Mama Trydora nie artykuł z Perragnie podo,
 „bat się Solajuskiej. Czy to prawda? Donosi mi
 Cionia Oldnia ze Ellichatowska spodziwa się rozsee
 „rzenia rodziny. Atrament Dalmacki ciągle się
 xamanuje, pisatam so Lieliskiej i trzy razy list
 przez te plany przepisywać musiatam.
 Porzucił ludnie. Ma biedna bezustannie na
 ból głowy cierpi.

Pernano $\frac{15}{4}$ 88.

112

Najdrożsi Rodzice!

O to aby się Łasztki bardzo puste nie wydały -
mój list całkiem będzie na białku, a Pociąg w
drzewiach, i tak na poniedziałek; a potem etiam
najlepiej. Piszę ci że jest wielkie U. bo
nie myśli wprawdzie do nas zagłębność. Poje się
wpatow, a tu wcale ich niema, same gorąco się,
„gajace do 35 stopni; trwa od trzeciej do szóstej,
„też z resztą nawet chłodno, bo wiatry przelatają
cała, boche w różnych kierunkach, tak że ciągnie,
„że wół wesoło pływać można. Deszczu także dawno
mamy. A to porę najczęściej się przespi, bo
w nocy śpią i śpiwają do drugiej a czasem
dopiero rano się budzą, teraz śpią wychodzą
przed piątą a wraca po ósmej. Te śniadanie
i sypka, uemy się po francusku, bo nasza nowa
putkownikowa lubi jako paryżanka mówić
„wielu tym językiem, i on także ale na
nibozu rozprawia z resztą po niemiecku i
włosku, bo rodem weneccianin mają, piękny
potać koto „Maryi do salute“ i wiele podróżował.
Benedictini. Dostał narowę ^{Hoch} feiner oatenmann.

Widac' w niem wojkowego nie dla szparyty, ale
i zarnitowarnia. Zrupada na muzyke Verdiogo,
to ten na koncertach nie brak. Dnie' grai' bęu
w dnie w Bernagno; i z mego bathonu przyptu,
„chicai' sie' bzda. Uraze' ich kawą i konfiturami.
Oberstowa Reimmsen przyjemnie wiecie' miare' gata'z
Tajdora bo sprowadzimy razem z „Obmütz“, tak
zwane reiterhosenchnitt, bo rozpac jak dwa
po gorach i moje kliny nie nie pomagaja.
At tamte sa, na wsklos krajane wie sie' kizgna.
Ona miare' wezmie nie z Tajdora tylko z „pixon“
„driwku jego. Dealna kobicisko, a humor
jesnere lepszy jak moj. Lubi sie' stroic' i podobai',
masi stary zardociny i trzymna w kordzie.
Alle biedny Kurnb z proponowany; bo mu
musieli oko wyjac, mowig ze rak sie' rzucit
na tym znowatem, starsza wite' wydat na masi,
w Wiedniu. Smutny los by nie' byt ciekat,
Pog kieruje namn!

Alle niezby przestaly boici prawdziwie, ale przes
otodkie figi mykaja, ciagle. Szopiele zypiane
cosaz wiecej lubujemy sie' w tej przeroczystej
wodnie, ja gdy w biegnę tak z kami zkurajsc

tworzą sirocco i woda się pieni obrygując.
 Alama się pyta czy ja „mexiniatam”, wstę-
 „pis bo wozednie biera, mię za passienkę,
 nawet nie passnę, a Frydora za brata. I
 kiedyś tu byli unas nasi putkow-sikowstwo
 na polskiej kawie, a potem zabrali to lattero
 na platymungke; statkiem przybył był i ten
 ich „najomy kapitan, nadzwyczaj miły i sto-
 wiek, siedliśmy razem, po zapoznaniu i składowe
 się lodami opowiadało się i o tyra i awym, i
 o Abbarji i o podróży Rodziów na Wschód i.t.d.

Lapeune udawało mu się, że ja coś mieć muszę,
 bo zaczął się przysiadac i nadskakiwać, bawi-
 „Tam się wybornie i razem woryocy. Kresacie
 wstaje, niegnam się, bo już dziewiąta bita, czas
 wracać do domu, i jemu podaje rękę, kuis die
 Hand gnädiges Fräulein“ mówi sie erlauben wir
 werden uns noch sehen“ Usmiechając się,
 i dodaniem Fraü nicht Fräulein“ Lmieszat
 się trochę bo putkownik serdecznie śmiać
 się zaczął. Byłam ja i ładnie ubrana bo
 całkiem białe, nawet i steryżony kapelusik;

Tydzior tak lubi, dobra s'lubna suknia & protam
ja, datam wyprai' i dnis' tak jak nowa slung
dalej. A lud ktory mię zna, gdy ich pordra,
„wiam mowi“, Duzo nasza luba zjpa. Driedy
ktogostawia, bo mam sama to dajs i im.

400 fl. ²⁴ wilymsy i brali; do fabryki; nie rusza
„wilymsy“ bo w domu na to pniezde mamy.
Alle podobne zajcie nie moze lwe kiedy so pale,
miesicy wendrujemy. Musze przemyśliwai
nad tinnem; ty bet dobrych do pracy nie marno,
„wai. Tydziora garto nie wraktsny“, tfu. tfu!
tfu! niech i Mama czytaje tak robi, Dobne
stoi, i flegmy juz niema i góle porzihaty
przez kapielle stone. Terore tak rok dwa w
Dalmaji gdy pobjedniemy, to xrow & upetnie
bednie, & glosem nie jasnym, rady nie ma;
tak zostanie bo rdart sobie glos spiewajise
& xasow stundenkik podenas bolu garta w
kościele i doktor nie ma lekarstwa.

Teraz na przyxly miesiac beda wielkie mane,
„yra kito Castelmova, pojadz tam & ninn na
dni dniesie, rozne wojzka inne xjody i dajc'

114

buty będą, trochę to głupio obryzane, bo
czas da się wierzgać w Pierpnie, ale nie tu
gdzie gorąco. Byby minister wojny Bauer
posiedniał w Dalmacji to nieco inne by rozkazy
wydawał. Miał się Rudolf z rymca' na dyktando
czarnogórskiego że się w Cattaro nie pokazał pod
„czas jego przyjazdu. Warum, warum pytał się
Mellnikowicz. Wchoraj zawiadom do portu wielu
„ki statek wojenny amerykański, zwiadaliśmy
go. Kesote życie ratoga prowadzić, dobre płatnie
nie nie robia, już trzy lata jak Waszyngton
opisicali i jednog zatrzymując się wszędzie
właśnie staniczli matelota co to Tuto pokazują
przy gitarze. Narodowości przeważnie angielski
„kiej. Bardzo grzeszni ludzie. Inne tu życie
jak w pułku galicyjskim. Wacha się surowo
„ki świat; gdzie wiedeń i przemysł rej
wodna. Teraz muszą kończyć bo list dziś i
to zaraz odejść musi by na czas przyjeżdżował.
Dixie miłobicia że mój las poziołki, miuch drogi
Tuto kare zawięść go, i pilnować bo to zawsze
moja własność.

Łączyjemy razem Drogiej Mamie i Tacie pozostałe
zawsze kochającym dzieciom.

Wiktoria

A to pomazał cały list atrament, rady nie mam.

Perzagnno $\frac{22}{7}$ 28.

Kajdrowska Mamo i Tato mój!

Oto list znoum wybiega z pokoje, wpada do kasetki Eildampfera by do Loosnek droge przed sio przebyć, gdyż sadziemy ze Rodzice juz sa w domu. Czy to prawda, to gancety bajaty ze w Galizji snieg pruszyt. Samara nie kiedyś biedarka, to sa, exnaki jej loau. Mam tutaj takie nie zbyt goraco, czas umiarkowany za to Dzieki Bogu, bo ja sobie thumaczę ze to Ma nas Bóg tak daje, by gwałtowna zmiana nie zaszkodziła tak waznym osobom. Ichore najmiej, wygotkie wysokie figury, bo nawet Blazkowiaka, ktos, temu gdy przejeżdzał przed paru dniami swoim statkiem, tuż koto naszy barki tak piszkanie za Tydorem powstaniem z siedzenia i saluto, watarem, ze az, "küos die Hand" zawostat, Ma mniąc się. Wczoraj jedzilisiny do Pastelnuovo ogladzaci się zapomieszkaniem na 14 dni maneo. I to sukcesie riesmy byli, bo tak piszkanie opisywali nam zawoze te miejscowosci ze te "war" przy zmianie, t na zapytanie putkownika

gdziebym się chciała dostać, byłabym tylko
to miasteczko wybrata. "Lecz nie to stote, co
z daleka świeci" i morza wygłoda zach
"wychajaco pod górą, rozrzucone, ale wewnątrz
zapach i raducha straszna. Do domów
mieszkalnych trzeba się drapać jak na
wierz, po kamieniach, niby do schodów po
"dobrych. Padam do nog, szeptaliśmy do
siebie, i tu Bóg nas ostrzeż powiadził mo,
"gę. I powrotem wymuraytam putkowniko
"we moje "wiederwillen" i wybratam, lastet,
"lastua lub Putornory, podobne do Perna,
"gno nad piętnem morzem, z świeżym
powietrzem tylko o dzień jeden dalej od
Guliji, bo na samym cyplu Dalmacji,
Niewielkie miasteczko ale w ówczesnej mniej
górzystej okolicy, nie ma nic ohne Dornen
tak i tam pewnie coś się ujemnego znajdzie.
Ale trudno, - I Castelmoo urobiliśmy wyciecz
kę do Melignie do Greckiego koadatora;
prowadzi do niego droga dobra wypadkowa
zębami kolosalnymi; gdzie niegdzie ostre
cypl cyprusu. Bogaty biskup Tony na wstępnym

„nie parku i zakładu hospitalnego, nie
 stają klimatyczną w zimie, podobno, do
 Abbazji tylko mniej luksusu i komfortu.
 Gdy na wycieczki pojedziemy to mabowai
 wszystko będzie. Bo czasu dobyte wolnego je-
 żeli koleżanki moje coś nowego nie wy-
 „myślą, bo zjadą i nie Spalato i swerni
 snationkami. A wachają, że kotonas nie
 biedno więc kochają. Od 8, do 20 trwać
 będą wycieczki potem wolne, do pierwszego
 czyli czas na przeprowadziny, my jeżeli
 tam się dostaniemy gdzie oboje pragniemy
 to najniemy trabakoto taki chiogiot i tym
 meble po transportujemy aż na miejsce.
 do 30fl wyniesie ale bez kłopotu opako-
 „wywania, bo tylko płótnem pokrywam.
 Tam tonow piarsina mieszczano; jak wielki
 skryptyer, te gory. Oto powody że się te bied-
 „ne panie niedokształcone czują, a nawet mur,
 „gowej słabości dostają, że jajcia nie mają.
 Nicennie czysta trudno, a i mieszkanki
 przy urzędzeniu tutajorem niedanie wygoda.
 A ja, to maluje, to czyje, to wszystko
 graty powyciergam i czyścić, to gram-
 i dzień też okrapnie; nawet nie mam czasu

pojechać w górę popisać się na pyzornych
orygnach których tyle co piasek na bochu
„Janowce. Agresta i porzeczka nie ma
wcale, ale melony i kaurony po 6 i 8 t.
A Pw. rożki to mój raj; takie mięskie tylko
skrup-skrup stychać w moim pokoju.
Powój xasiał się sam po raz drugi i
znowu kwitnie. Jedne lewkonje co nie
wyschły; x reszta, wszyostkie peszteriskie
kwiatki. Czy ciocia Lusia już przyjechała?
Fluttaje profesory; pisat nam ^{Ballwiski} ze
~~Thodris~~ Drugi daci; inny kolega znowu domo
„si że przez xtośi to zrobili bo ciocia im
nie nisko cattiem nie ktasziata, i że
ma dwa pieniedzy, a im nie xie funduje.
Do tego ich przynawyczkałi. 25 bym im data,
osolonych. Choć gdyby się teraz porbierat i
do przemysłowego jakiego xajcia xabrat, to
by może i lepiej stat pómiej. Co x Romciem
xay oddaje go Strycio do Dobrowa, bo Szydor
polecit by go, swemu przyjacielowi który jest tam
profesorem. Catujemy xerki najukochanszym
rodziom serdecznie, pozostajesc xawse Kochajaco,
coś ko.
Nolke i jej matronka wistamy.
Wiktoria.

Perrugno $\frac{30}{2}$ 88.

Najdroższy Tato!

Cho w tej chwili zastanawiam się, Lewis i Ottano
 nam list & papierami od Drogiego Taty, satuje.
 „my rzekali serdecznie, i może Bóg pozwoli
 że gdy osiadniemy w nowej siedzibie to znów
 budnić drogiego Taty będziemy, bo jeżeli dasz
 „taniemy się do Putomian to kieszon wrośnie
 bo wydatków mało, „Mości krewniku zamyśnij
 osiedlenie, i tak sobie dalej Taylor nie, prze-
 „suknijąc plan parowców bo nadzwiedź takie
 list od Etasia, gdzie oznajmia nam że nie
 chce zostać w Wilkiem U. I ma zamiar nas
 odwiedzić; lecz dokładnie worys to opisać mu
 musimy, dlatego płynąć nie będzie bo bit-
 „dampferem 40 godzin z Tryjestu; i to czasem
 przedaj przybywa gdy boczna spokojna.
 A piękne projekta mamy; nowe jaone
 koisyncowe - co za piękne spacery, do
 Etyngi kanna. Będzie się kapać, dobrze
 kłupać w tej przerozniętej wodzie i
 zaraż wyglądać lepiej będzie, a i podtwor-
 go nieco, bo nabyłam pięknych wiedeńskiej

kuchni go z przysionowanych majorostwa
kucharke. Cwoiów mu nie braknie, które
Tajdor napracnian pojedza; utrzymuje nie
zotadek odwierzaja. Et od rybek zotawych
„skobracni” zwanym to oderwac go nie moze.

W Soboty na kolacji zdziarny nawozze do lattero
i zaniadamy do wesolij kolacji. Ja na pierwowym
miejacu thiz jenerat, i dalsze rangi, zapety,
„walam jenerata z skewca Karlsbadzkiego
i reczywiscie buty u niego obstatowuje, 18 fl
go kosztuja, a od tatki pani pewnie wart nie
20 fl. Rozprawialismy o kapielowym miejscach,
bo i zna szbarz; wreszcie zbiedz temat na
swistojanski robaczki z ktorych jeden wypla
tat sie w me wstacy i swiast jak brylant, i
na muchy, na które wyborny szodek to inset
„ten palwer, ale nie pospywai, tylko na
ciar nasypai i niek naldymi postoj, na
półgodziny drzewi otworzyc do drugiego przy
siennego i kadnej muchy nie bzdnie gdy
dym sie rozjednie. Umnie skutkuje to bardzo.
Leby to na Fenicis szodek wynalesc, rielu mo
na troche przewednie; to by ste wady z malazy.

Frydor ma'ni ielby tu przyjechała a jeszcze lepiej
 wieś się jej będzie; bo kaktad bernadyńców posła-
 „kuje opiekunka. Ab. tak przemyślniej Bernagro
 nie ma. Mieszkańcy, uprawdnie w pataniu trzy
 stare brabianki, ijjace verdura, i intrygane,
 ab tych się wogęcy boja. Bo kaidemu się
 przypna; chciaty by się „masni karnajomnie;
 ab powiedniatam ie się patujsz. I nie dlugo
 już manatki zbierai będe. Noto 4 tego miesiąca
 jedniemy jeszcze raz do lastetnuova, bo trza
 koniecznie postarai się o pomieszkaniie. I to
 tym razem popłyniemy nozą łódka; bo statki
 niedogodnie są, atery do pisnie godzin, ale
 wot wot to przedko przebecimy, to sukcesie dla
 bocchi ten lekkie powiewiatodniemy. Bo na
 manewra tyle wajała a jednie, ie gotowisimy
 na łodzie osiaoi. Awas obicuje się koto 12 lip-
 „nia; wtaśnie wolny czas masny; bo aż
 8 września pr.

„wa. Posetam
 choi teraz czas

bota, jeszcze. Morokie kopule ujjęjjęjjęjjęjję
 jak katy Charlzbad nimny. Tu tak miło ciepło
 przajwyznaicimny się z tatwoocia.

119

Grydor miwi żeby tu przyjechała a jeszcze lepiej
wiesić się jej będzie; bo zakład bernardynów parę
kuję opiekunki. et. tak przemysłowej Bernagno
nie ma. Chieskaia, uprawdnie w patacu trzy
stare krabianki, ijjace verdura, i intrygane,
ale tych się wogęcy boją. Bo każdemu coś
przypną; chciaty by się w masie karnajonnie;
ale powiedniatam że się pakuję. I nie długo
już manatki zbierai będzie. Tęto 4 tego miesiąca
jedniemy jeszcze raz do lastetnuova, bo trza
koniecznie postarai się o pomieszkaniie. I to
tym razem popłyniemy nocą łódka; bo statki
nieodgodnie idą, atery do piściu godzin, ale
al wto to przedło przebecimny, to oszczędzić dla
boschi ten lekkie powiew katodrienny. Bo na
manewra tyle wajzka z jednie; że gotowimny
na łódce osiości. Ażai obceuje się koto 12 Persp.
nia; wtaśnie wolny czas masny; bo aż
8 września praca się zaczyna całennastodnie.
wa. Posetam dla Maryi Deserik do haftu
choć teraz czas mało, jak też Maryi
bota, jeszcze. Morokie kopiele bytyby byty ty
jak caty Charlbad nimny. Tu tak miło ciepło
pragawymcaicimny się, tatkwością.

Wiatam takze list od Choci, Bogu Duchki se honi
tenta to glowna podstawa. Ona by sie ugista
gdzby byla na moim miejscu. Chocig se
znam harten temperament und charakter.
Ale wychodne wyzisko, i to wynadgradna trud
Dusinnia nieraz jestem nad gresnoscia i soli.
kathosia tych panow, ktorzy sie tak suzerne
nami najeli; Doradzaja, krzeg byle by nam
Dobrze bylo. Masza dawna okolica inne mi
w panienstwie impresje wyrobila. Powatpiwaja
„Tam by kros ros dobrego krynit bez fatonu
lub nysku jakiegos. Powoli natra sig te slady.
Biedny Kurmb, niewiem czy umart ho
mi ros o tem Slovica pisata, gdy go nie
potrzebujz nie wiele mig interesowat. lork,
wydat na xnanego a wysokiej pozycji esto
„wieka zywiliote, ale nazwiska nie wiem.
Biedny Strujcio takze; kiedy te cieleke lata
ming u stoprow by sig uczyli, a nie osiwia
„wrali. My odnilitimny se Promcio do Sobrowa
pojdnie. Ponoś Plezial w Podlipsach bawi, to kiske
charaktery, boji sie pracy i linie na hark
Rodnicorn. Niby ich tam znato. Ale teraz konigac
treba i uratowac raczki Najdrozsremu Facie i Masnee.
Pa na Dnieudobry, smacznij kawunie igena. Wkicia i Strujcio

Wiatam takze list od Choci, Bogu Duchki se honi

Wiatam takze list od Choci, Bogu Duchki se honi

Perrugno $\frac{16}{8}$ 88 120

Kochany Tynie! Droga Thome! siadłam x inten-
"ją pisania do Piotrusia brata naszego naj-"
"starszego, ale napisawszy tytuł posłałam x
"domyślnie; i smito mi Vig' xes' ty się topita,
i Tydor już prawie bezprzymowności x uwy-
"ażując, oddat mnie i ja się niestam
"wotajac się czy stwierasz, ale rze ci się tak
"wbiegły jak to u irchowej z krawicki palec-
"gdy się do gorącej wody włoży, przypiekam
"ci do siebie tak lekko, bylas. Tak tam x
"Toba, bo to już trzeci raz jak mi się smio,
"ale zawsze bardzo blada. Tydor mówi że
"to wszystko przeciwnie jest gdyż się tak
"smi, opalony, nie jesteś to prawda bo
"teraz całe rajsie masz pod dachem, i
"stonie bardzo depiekac' nie musi. Unas
"teraz mamy parę dni xnowu cieplejszych,
"bardzo ale mię głowa rozbolata!
"Wczoraj odbywata się "w Szkole" tak się
"mawia wysepkia na mornu vis à vis
"Pisano, ogromna Festa narodowa przeszo
"400 ludzi zebrało się od wczesnego ranka.

i po Mszy Świętej bawili się aż do późnego
wieczora, my pojednaliśmy kogoś siódmą
wieczną wspaniałą i najsmakliwiej byli zgronnymi
ani piwem i lodami ochładzali się; przygoda,
„Dajcie fajerwerków takim rakietom które to
Piotrus naśladowuje Pu! Pu! pu! i innym
obrazom plynącym w barze przy kółko,
wypch lampionach, muzyka wesoła przy
grywata, a powrotem nie mając naszej barki
przytaczaliśmy się do kapelmistrza i żony
i jeszcze dwóch oficerów. Threnling młody
„Srebrki lieutenant który mi, między innymi
go ożeniła. I kim pytam; wszak w Galiji
mamy dosyć oficerów polaków bez karuzji,
za niema żadna nie pojedzie.

Też pót nocy przy spiewach i typiszczyj
ilości dwódek muzyki to banda barki
jakiś instrument miata powróciliśmy
do domu a oni do Paltaro udziyli.

Z jedniemy ora swierzenia adresuj list do
Pernagno bo tu powrócimy jeszcze by
exerdy kabrai.

111

List ostatni w dużej kopercie musiałas ode-
brać. Posetam tu dla Taty artykuł poro-
wnujący różnie Berlina; a Włotnia
szkawy, jak Prusy warastają. I jakie rycie
tanie, a nas tak dra, że lud nielening
i rybarni rycie; bo na to jesce podatku
nie natowiono. Elżda w państwie naszym.
A ty z rybkami jak wychodnisz, dra, dra,
rap. Tak się miewa Tato i Mama.²

Miałam list od Srelistkiej iagle marny
był mi tytko do nich zjechał; nie pojmuje
si ludkie bogaci i wolni; że drudziej fan-
tany, inymi poruptyami zachowai się musza.
Pater, jak to lat obiega szybko i wiale nie
dalo nam się wznaki. Czy prooek poma-
je na smuchy.² Pora nie dlugo. A teraz
da widzenia kiego. Siskamy też i Igna-
cego po tydziec rany; kochająca siostra
Wiktoria

Mamie i Tacie rączki wiaty. A daria
Cicis i kordz wiskaj ad nas.

Uony xagoi ty si się.² L

Mam tu dla Ciebie, widoczek barki naszej
tak wygląda gdy petyniemy, nasza „Neligie”

bandera wielkie wrześnie w balce
robi, kiedyś tu wyjechaliśmy do statku
to wszyscy parlatywali o jednego
końca na drugi i bino mówiali, wsta-
mie i natarczywie przygodajono, się
nam panią wczoraj zapoznaliśmy
się młode dziewczę 14 letnie córka kapita-
napiero przybyli z Wiednia i udawali
isk w Pizano. Zapowiedziata się do
mnie bo się nudzi sama bardzo,
szatka została z resztą dziewczyni w
Wiedniu, a ona dla Ojca tu przyjechała.
Dziwiliam się nie mała mała stolicy, naszej
eko pułkownikowej; która z córki honory
nam wielkie robi, a to pewnie ho-
wiedziata się że stas' przyjechała, a
puści nos na kwintę teraz. Bo tego
który się onia stara okropnie obmówiła
tak że ja się aż ujmuję wam za nią.

Argent 888

122

Najdrożsi Rodzice! Dziś pakiet z Tharlsbadu strzyma-
"liśmy, serdecznie całujemy waszki; Frydor w porę dus,
"tut sekretarke bo dla gorąca tak krótko obcią wbie-
włosy, że gładzić tylko może; ja piękne koronki
głęboko schowataam do innych osób które otrzy-
"muję, a dziś nosić nie mam dla tego, bo
i lepiej je zachowają się na późniejsze czasy
gdy kiedyś do Galicji przyjadę, by po odwiedzić Fry-
"dora rodzine; bardzo na wózek nasze wyemigro-
"wanie nam wyjdzie bo da Bóg że w pierze-
obrośniemy silniej. Wasze przenosiny nastąpię
we wrześniu, innejkowsi nie obmyśliłi jeszcze
bo nas przeniesi do innej kompanji musza,
gdzie ta na Fort wie. A z Taski Bory chci się mie-
"niają, puthowinny; to jeden drugiemu zawsze nas
poleca i opiekują się by utego co się zrobili
inni; tak i ten Swankosier powiedział na re-
"marki protekcyjne, przeciwni Klebaniski nie oie-
"nit się z tą kompanją." - I zamknął puspa.
Ona idealna kobieta i córka emigranta z matki
pauuskiej; tak polaków lubi; że ma służącego
i kucharkę z Thakowa, sama trochę mówi; i
zamówiła mi bism lym ja często w Pastel-nuovo od
"wiedzała bo ona kocha polaków. Z tego wnioskuję-
"my że nas może jej mąż tam przeniesie.

Bardzo rozczadowani nie byłobyśmy, bo by pobyt
w miejscu gdzie pułk stoi dłużej by był. A w Bru-
„Dnie Centowick by z bigat mogły, bo dnuwa, żeby
chciał to nie ma na so wydać, a ptacz podrobo-
szem qtebici w Dalmaizj tem więcej. Bo sta ka-
„waleriów Guckielne inicie. Ote bny zadowoleni
gdy nas dwoje zostawia, w samotności, gawędzi-
„bny sobie razem i czas przedko leci. Pojadają,
„Süd-früchtarni, Na takim Fort dają oficerowi
140 fl na miesiąc i pomieszkanię, jedzenie bardzo
tanie, a pomimo tego umyka. Karden. Frydor
tam nie pojźnie, bo roztrzącać nas byto by nicht
männlich, jak się dobre serca wyrażają, za
co Bóg im da wszystko najlepsze. Maja Marietta
1 Pierpnia odchodni, bays się nowego indywidua
ale trzeba będzie się znova przyzwyczaić; i
wzyci sutuki gastronomicznej.
Wasz General tego roku porobotaje w Paltaro, lecz
zapóźnie moja wiadomości nadijdzie; bo i tak
list do Lohnek dla pewności adresować będę bo
na dziesiątego już nie dojdzie. Frydora pułk ma-
nywa się Graf Lacy 22. Dopiero niedawno przybrał
to nazwisko, był on sławnym dowódcą, w wojnach
za panowania Marii Tereszy, i teraz przy dotomizacji
jej pomnika nazwony dla pamięci unieszenia
po xmiestaki.

Thoi podawatam rady jakie ja na to bidez
 wzywam, a się przyswajajam, a dno przy
 lohu drugim; szczegolnie zacetym, rozstajam
 te sprawy na pewne odstępy, i grozenie że
 się Mamie potkamy nie mi dziata. Mam z nim
 drugi kłopot, bo zachciwa mu się brody. i teraz
 gdy mu szcotek od Taty datam; mówi, że
 widnie sam Tato tego pragnie bo to szcotek
 do brody przeseta mi, pykanie by się gładziła w
 to i w drugą stronę; a ja tak tych ozdób nie lubię,
 i takie ciństwo u szotego sztopca, już mu o
 brzytury ostre postaratom się; by nie narzekat na
 tyje, ale trudna z nim rada.

Listy nasze powinny by teraz iść przedz bo spaceruj
 z Dampfem; który w 36 godzinach z Fryjstetu ujawia się
 w boce. Ony list wystany od nas 4 doberd w Marcu
 i ładnie do rok Drozkiego Taty, adressowany był do Mamie.
 Szapiele morskie dobrze by Mamie robiły, sół gębie;
 i teraz pora tu na "wysypki tak zwane Chłobi"
 z krwi występują; podlegają temu wszyscy bo nawet
 i miejscowi. Ja i ogół gliceryną smaruję, i ciepło
 i wiew szekam końca Lipca bo z niem i to zginie, a
 przyjdzie coś nowego. Tak teraz panują, pęchy;
 w Pierpniu muchy i komary, a popłasa gind.
 Oto próbka jedwabiu, jaki tu wyrabiają. Takie wtoły
 moje były jak się wrodzitam pralwa Mamie.²
 A dno takie ciemne i nie gładkie, choi Taylor
 starannie pame szukac następuje.

Teraz ja koniec bo Tydzie pragnie takie porozma-
"wiaz" u Drogiemi Producciami i przytulic qtośke do
uscioku; choc by przez tego wierne go powiernika
a lubi sie piec. Choc mu tłumacz, ze zanadto
wysost. Dowidzenia niedlugo, bo czas przedko & leci;
tylko nie na 14 dni; je na tak krótko do nas; tak
daleko mieszkajacych, unas od pańdziesnika bardzo
pora mital. Ciejz raczki Droziej Mamie i Tacie
pozostajac raczke kochajac, kótko. Wiktoria.

Skubany Tato i kochana Mamo!

Levontajko jako premiantek, mity u dwielkich festynow, bedz wiy-
roat. Dziekujz za niaz, calujz raczki kochanych Producciu za pamiec.
Kadmas mreziliwi bylibyamy gdyby Produccie naprawde i na dluziej
do nas zjechali. W Perragno jiz wtezy nie bedziemy mieszkać, bo
xtat jiz niedluzo nas przenow. Dobrat idziemy nie wremy
dotuz naprowde. Wiaz sig miodz Castelmoro i Bonduz.
Jestto rok statatni przybytu naszego pntku w pntudniowej
Dalmacji, gdyz jiz pwniej na state do Zadaru isci mramy.
Nasi Starsi pamowie za poradzkiem zabierajz sig na poneye
ot i z wisio znow miodz Gerbiu obreit, mamy proe dwa pnt-
kownikow zrentz samych kapitanow. Podobno w delegacyach
prawobno gromoz kwoty na kreowanie wieknej Floty
Lieutenantow i Oberlieutenantow, wiec awansz Obxin tubkz nie
dluzo potruwa. Calujz raczki kochanych Producciu
zostajz swiece kochajacych synow Tyder

Najdroższa Mamo!

Piszę ja o poradę do drogiej Mamy może
 będzie wiedzieć jaką pomoc na upływ
 krwi po poronieniu, biedna kapitanowa
 już miesiąc jak chora leży, a tu nikt
 jej poradzić nie może, iż się opadła,
 a na lekarza by z Wiednia lub z
 bliższego miasta ^{sprowadzić} nie mają. Może droga
 Mamo coś wiedzieć będzie, zinnce okła-
 dy któremi ja wojskowy doktor męczy
 jeszcze górnej działają. Ta dodaje odwagi
 i pociesza, ale w wyodrębnieniu wątpliwe,
 że to chorować tak samotnej bez nikogo
 ze swej rodziny; choć ludziska poczciwi
 ale klepią po krocisku lub po utoisku
 a ona nieśmiała nie może rozumieć.
 Ta to ja się uprawiam; i wtajemniczam
 w młode perspektywy możliwej przyszłości.

At w tej chwili przyniesiono napisany
kawał papieru, urlop nasz na później
odłożył bo jakieś festyny urządza
w których my udział brać musimy.
Niedługo póżniej dostaliśmy
wesół widzieć i ma coś do nas
i stał się ciągle wycieczki stawa. Tu
miejmy, bo nie najpóźniej cicho z tym,
doiem tylko, czas wiele upodobania
spędzić. A tu się ubieraj, coś stodoła
mnie; i tarpać po swabskiej. I
tak w Niedziłę zaprosił woyotkich
do Perasto, gdzie się odbywała wielka
uroczystość uwolnienia brzozy i ręki
Turków temu lat 74. Idziemy na
procesję, no to bawito nas do stroje
starożytnie były pypane. Lepsze podobne
do stroje polskiego, poważni mieszkańcy
katoliki występowały w nich; ubrojeni w
haraberce a druidy w bogate inne

125

bronie & których sterylali przed księdrzem.
La niemi postępowaty dzień w ratha w biele
& satoperyki sypiac kwiaty, dalej miuryka
wojskowa, księża niosący obraz Matki Boskiej
obwieszony wotem i parami, wotum rók,
Tęnych. I lud zgromadzony; od dziewiątej
zanno, napiwszy koto polednia piwem i
winem do drugiej po objedzie wtórnyliśmy
się. Angerem i & pierem wrócić się
do domu. Myśle sobie no spokoj more
teras będzie, ale gdzie! Oto & nowe & &
„praska nas na 26 do Stoliwa na
festyn & tancarni w lasku pomaranca,
„wynem. Niestety odmówić pułkownikowi
nie można. Na drugiego co & nowe;
będą kucanie obchodnie Jubileum nasze
„go pułkownika Lila; które obawie na rto.
„pie, codziennie się modły by on narad
powrócić, spokojna dusza. More Big
wypłucha tak dobre & nim było.

To ten szama droga teraz sama robić
będzie, ale pisze mi Mas'ie jednie
pomagać do Laszek; a i znova ludno,
w wielkim domu. Tu osobno w papierku
sa kwiatki do umywalni dla Drogiej Mamy;
ten maciutki do Taty na biurko, reszta
dla Protki.

Gazety z opisem Pragnie odebraliśmy,
Ciebie razekci kochanej Mamy za popraw.
„ki; ale pomimo tego jakos' gładko sie
nie czyta, duzo tresci, a malo gładkiego
potężenia prawda? Ale ja sie tak
tem przejetam by w listach wiele bylo
faktow, ze na te uwazam tylko. A
Mama nie przewrocila to tak po swoje,
„nie; podroz na Wschod inaczej sie czyta.
Kwiatki mas pakowac, calujemy razekci
Drogiego Taty i Mamy obaj; porostajac
kochajacemi Dziecimi zawsze. Wiktoria

Najdrożsi Proci! !

Przy nadchodzących urlokinach Kochanych
Prociów sydenia najserwose z uciatowa-
niem rączek przesetam. Niewiedzie-
lis' my gdzie list ten adresować, więc
na los przesetam via Lanki,
w nadziei, że Proci je prze do Karliada
nie wyjechali.

W nas upatry truche rębaly, bo dwa
dni chmurno byto i deszcz padał.
W Galicji jak Mama pisata jni
lato się zjawito, mydlę czy nie za wiesz-

śnie, bo zbiory niecierpię. Tu skłarez
się, że w końcu morowów pomarańcze
nie kwitły tak jak rakowonie.
Zato inne drzewa więcej wydały kwiatu,
i owowów młynie przewidzieć, że jest
w obfitości w p. Czerwiec różnomych
rozmianów i jakości są tamie
jak pewnie mowa, w Julii i jurey
najlepszym zbiorze, przeważnie
zato miew drzewce, gdyż pierwore
przeważnie kępnik Wikcia, potmiesz
za 1/2 w. Dzia' jest już tamiej
bo kito za went, lez i to drogo.
Odtworziliśmy naraz wyliczek i urby
na półmiej: dobre się stało, gdyż

tu mamy wszystko co nam potrzeba,
 bo powietrze zdrowe, kąpiele wyborne
 praca niewielka, gdyż w ~~całkowicie~~ upa-
 łow ciwizzenia skracają.

Mamy się przywiał z Wiktorczy za
 pomocy "cuki" to są ~~nie~~ wybrzione
 tykwy (dynie) przywizane na smółku,
 czynią to starbę co pecherze.

Dziś była druga lekaja. Zasmakowa-
 liśmy so Kapanin, bo ciepła
 woda.

Catując rączki Podkicow
 za listy otrzymane, powtarzam
 mię, ryżenię

wrócić kochajmy

z
 Frydo

Najdrożsi Rodzice!

Payerbach ^{1883 rok}
_{po objawie}

W tej chwili siedzę w restauracji w wyżej wspomianej
miejscowości, smieszem to wydać się tym co
nie lubię podróżować, ale Krógi Tato i Mama
wciąż na myśl dobra, podobnie nasze czyste
przeżanki. Ludażona skolica, swierse cept
powietrze które jestna swobodna, piercia
wciorgamy i wcioty gór Lemeringu porożo
ija nas, to też zwiędzamy co się daż nie
zaluje nog. Tak dwie kary skacamy.
Lecz nie raz mipla, wypadne i do Was
najdrożsi Rodzice. Tak tam zimno. Lecz
i droga Mama jeszcze chwile w
swoim życiu miata, chwile prawdziwego
smieszidaj Bose by nas niebiaśa nie
opumcały. Do Wietnia bardzo wygodnie
dajechaliśmy bo kto wozedł do nasiego cept
& rickym stółkiem, das ist eine junge Ehe
paar" wynosili się. Zajeżdżamy do Bydżerog
Carl zjedliśmy kolacji i w wygodnie
wrażdżanym przokaju usnęliśmy, a co się
na stądzie którego głoś obudził nas o brano.
Radokoki radasme towaryżęty przywitaniu
i plan na dzień cały, ^{po prostu} ~~to~~ pogadałszy
najpierw o domu i okolicy, on podał
jeszcze na gadankę na budowę a my
do Reichs Kriegs Ministerium by odwieźć

Wurmba, jura tyratam i Desperacji graie
ten ymach knalbic' bo skopotwo figurowato
a Drydor tyje widuat co jai wresnie dotarlic
"my. Uprzejmie portier nam oznajmit ze
Excelencyja adychat jura do dinner. Me Kapitan
"tan Struna jst w kancelarji. Porozumiewamy
sie, wrokiem posalimy na schody - skla
"daje uktony dostojnejmy wladzom. Pan
Kapitan byt sam, przyjt nas nadzwyczaj
serdecznie, starszy sztabnik, i arturja do so
"bie ze bardzo przyjemnie oboje wyglad,
"Dobry, ale xymy nam by nam sie dobrze
"wiodat i zdrowie wrouto. Zenerat wyjschet
na nowa rezjdenca. Po paru minutach
"przodawan kilku karawych rzki wdeslic
"my. Jura etas oczekiwat nas, i razem
"udalismy sie do komendy zaptacie pomiesc
"Kanie, Dady dwa kliniky do specjalisty
"chorob gardlanach Dr: Prudera ale ten
"zostat swerwany do Berlina do nastep
"ny tronu; zostalismy tylko nastepcy kto
"ny nakazat pilne jptkanie, i dat proz
"ki rezagora za dobry skutek do mie
"siagora, szukajora za nam woslicmy
"do pokoju, przepetrzonych ludzmi
"tylko na garto sierpi, cemi. Dobra
"praktyka, smie' musi. Ztamta, lecelismy
"na aljant; bo glat dotkuczat po rozlegtych

114
kursach, z wesołym humorem ^{reym} ¹¹⁴
troski przeszedł, i ¹¹⁴ ¹¹⁴ nam sobie naj
notach, i wrócić nam kroki do foto
"grafa by ad bię do piromiennione fijas,
"no myś. Tym razem powinniśmy wypaś
nie kł. Z tamta, do Adasaf alesi
to Kawat drogi, rogi sxy w niady,
ze ¹¹⁴ ¹¹⁴ i o xgrozo koto postej
deszczu k rosie ¹¹⁴ ¹¹⁴. O b tej tram
"wajm dostaliśmy się do ¹¹⁴ ¹¹⁴
mieszcyt się bardzo, i już lepiej wy
"gląda. Pani uatowata mnie tego
niewiadsta, pogawędka o tem i owem
driekowanie i goednina umknęte,
wieder spędziliśmy w Orfeum. Usmie
"liliśmy się serdecznie z jednego ¹¹⁴ ¹¹⁴
"stambienra jak rakiety strzelały, i na
niemie, palają, wrednie ¹¹⁴ ¹¹⁴
pokananiem, jak to dris krad na pie
"niadwa a potern na stycyku kon
"na, mimiika i piasnka do tego
wyborna. Tyrolki spiewaty przy
syturę i inne dany bryytkie
koto jedenastej od dawny Adasiowi
Mielbasz rozte, cny liskny się by

znowu kiedyś gdy Bóg pozwoli zoba-
"czy" się. Adas dobrze wygląda stwaj-
mu ręk ten choć i młody. Ostatni i
bruk wiedeński nie posturzył (mym busikam
to rano ujrzałam że front dostat od
podessowy i musiał kłotwick na nowe
się odessować. Piekny był chwista u
Orfeum gdy otworzona kortyna i ukła-
"zat się las, strumyk wogóle przedlicany
krajobraz, i wybierał wtedy śtopak
ptasien udawał różne śpiewające ptasz-
"ki; tak z tudnie że brany użwolywa
me go; mażnie udawał małe kwiaty
które się zgubiło a on je łapał chusteczką
"ka wreszcie ukrył go pod surdut i
pomalerki on pisałki przedstawało.
Oto tyle nowości; z Fiume list znowu
wysłał, są kartka z Peran dosła? z
Ciebieśmy wczeki kochanej Mamie i Tacie
Pro i Piotrusia wiskamy serdecznie
pozostając kochając, córka, Wiktoria
Bargra, ale otawkiem trudno a atramentu
tu nie ma. Proia kochanym Rodzicom
Dziękuję.

130
być być i nadal; tak utrzymywali powraci-
we wstawiemy. W Fiume koto rafine-
-uji nafty drugi port zrobiono; a ten o-
wiele powiększono, miasto się podniosło
Gdy wczasy nadejdą to z soboty na wie-
dnie w nocy statkiem do Spalato odply-
niemy bo już nie wiele czasu nam
zostaje, być może że Trydora zaraz na
internacie dni na kordon zawerwa
bo tam jego oddział wymaszerował. A

moja wielkość kamieszka w wiosce
Przano o milę od Cerkwicy odległej i
konny dojeżdżać będą, są to dotąd plany
być może że putkownik ryżawski
nas względniejszym będzie i w Ciaro
zostawi. Teraz całujemy rozetki najdroższe
Pudricom. Ilocie i Piotrusia miśkami
kochająca nasza siostra Wiktorie.
Oto kilka listków róży z Torato bo
bukiet trudno przesłać, nie da się
włożyć bo zbyt odstaży.

ТИП ХРОМ-ЭРЗАЦ
АРТИКУЛ 3702 ТАД

ОСТ 81-53-78
ЦЕНА 22 КОП

ОБЩЕСТВО СЛЕПЫХ ТАДЖИКСКОЙ ССР
ГИССАРСКИЙ УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ КОМБИНАТ

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.